

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 287

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

53 tomas

2010 m. lapkričio 4 d.

Turinys

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

2010/648/ES

- ★ 2010 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas dėl susitarimo, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašymo Europos Sąjungos vardu 1

Susitarimas, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas 3

2010/649/ES

- ★ 2010 m. spalio 7 d. Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos sudarymo 50

Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos susitarimas dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos 52

TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

2010/650/ES

- ★ 2010 m. birželio 21 d. AKR ir ES Ministrų Tarybos sprendimas Nr. 2/2010 dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, taikomų nuo susitarimo, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašymo dienos iki jo įsigaliojimo dienos 68

Kaina: 4 EUR

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį. Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2010 m. gegužės 14 d.

dėl susitarimo, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašymo Europos Sąjungos vardu

(2010/648/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2009 m. vasario 23 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno grupės valstybėmis, kad antrą kartą būtų iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašytas Kotonu 2000 m. birželio 23 d. ⁽¹⁾, ir pirmą kartą iš dalies pakeistas Liuksemburge 2005 m. birželio 25 d. ⁽²⁾ (toliau – Kotonu susitarimas).
- (2) Derybos užbaigtos 2010 m. kovo 19 d. neeiliniame AKR ir ES Ministrų Tarybos posėdyje parafavus tekstus, kurie sudaro susitarimo, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas Kotonu susitarimas (toliau - Susitarimas), pagrindą.

- (3) 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjunga pakeitė Europos bendriją ir perėmė jos teises bei pareigas.

- (4) Susitarimas turėtų būti pasirašytas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas susitarimo, kuriuo iš dalies antrą kartą keičiamas Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno šalių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašytas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ir pirmą kartą iš dalies pakeistas Liuksemburge 2005 m. birželio 25 d. (toliau - Susitarimas) bei bendrų deklaracijų ir Sąjungos deklaracijų, pridėtų prie Baigiamojo akto, pasirašymas, atsižvelgiant į tai, kad minėtas Susitarimas bus sudarytas.

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL L 209, 2005 8 11, p. 27.

Susitarimo ir Baigiamojo akto tekstai pridedamai prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos Pirmininkas įgaliotas paskirti asmenį (-is), kuriam (-iems) suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu pasirašyti Susitarimą, atsižvelgiant į tai, kad jis bus sudarytas ir padaryti tokį pareiškimą, kuris pridedamas prie Susitarimo Baigiamojo akto:

„2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjunga pakeitė Europos bendriją ir ją perėmė ir nuo tos dienos įgyvendina visas Europos bendrijos teises ir prisiima visus jos įsipareigojimus. Todėl nuorodos į Europos bendriją Susitarimo tekste, kai tinkama, laikomos nuorodomis į Europos Sąjungą.

Europos Sąjunga pasiūlys AKR valstybėms pasikeisti laiškais, kad Susitarimas atitiktų institucinius Europos Sąjungos pokyčius, atsiradusius įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.“

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2010 m. gegužės 14 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
D. LÓPEZ GARRIDO

SUSITARIMAS,

kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies Pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas

JO DIDENYBĖ BELGŲ KARALIUS,

BULGARIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ DANIJOS KARALIENĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

AIRIJOS PREZIDENTĖ,

GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ ISPANIJOS KARALIUS,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

JO PRAKILNYBĖ LIUKSEMBURGO DIDYSIS HERCOGAS,

VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

MALTOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINIS PREZIDENTAS,

LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

RUMUNIJOS PREZIDENTAS,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,

JOS DIDENYBĖ JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖS KARALIENĖ,

Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Susitariančiosios šalys (toliau – valstybės narės),

bei

EUROPOS SAJUNGA (toliau - Sąjunga arba ES),

ir

ANGOLOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ ANTIGVOS IR BARBUDOS KARALIENĖ,

BAHAMŲ SANDRAUGOS VALSTYBĖS VADOVAS,

BARBADOSO VALSTYBĖS VADOVAS,

JOS DIDENYBĖ BELIZO KARALIENĖ,

BENINO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BOTSVANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BURKINA FASO PREZIDENTAS,

BURUNDŽIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KAMERŪNO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ŽALIOJO KYŠULIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

CENTRINĖS AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KOMORŲ SAJUNGOS PREZIDENTAS,

KONGO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KONGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KUKO SALŲ VYRIAUSYBĖ,

DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

DŽIBUČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

DOMINIKOS SANDRAUGOS VYRIAUSYBĖ,

DOMINIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ERITRĖJOS VALSTYBĖS PREZIDENTAS,

ETIOPIJOS FEDERACINĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

FIDŽIO SALŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

GABONO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
GAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS IR VALSTYBĖS VADOVAS,
GANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ GRENADOS KARALIENĖ,
GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
BISAU GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
GAJANOS KOOPERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
HAIČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JAMAIKOS VALSTYBĖS VADOVAS,
KENIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
KIRIBAČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO DIDENYBĖ LESOTO KARALYSTĖS KARALIUS,
LIBERIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,
MADAGASKARO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MALAVIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MALIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MARŠALO SALŲ RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
MAURITANIJOS ISLAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MAURICJIAUS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MIKRONEZIJOS FEDERACINIŲ VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖ,
MOZAMBIKO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NAMIBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NAURU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
NIGERIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NIGERIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NIUE VYRIAUSYBĖ,
PALAU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
JOS DIDENYBĖ PAPUA NAUJOSIOS GVINĖJOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS KARALIENĖ,
RUANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ SENT KITSO IR NEVIO KARALIENĖ,

JOS DIDENYBĖ SENT LUSIJOS KARALIENĖ,

JOS DIDENYBĖ SENT VINSENTO IR GRENADINŲ KARALIENĖ,

SAMOA NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS VADOVAS,

SAN TOMĖS IR PRINSIPĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SENEGALO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SEIŠELIŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SIERA LEONĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ SOLOMONO SALŲ KARALIENĖ,

PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

SURINAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ SVAZILENDO KARALYSTĖS KARALIUS,

TANZANIJOS JUNGGINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ČADO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

RYTŲ TIMORO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

TOGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JO DIDENYBĖ TONGOS KARALIUS,

TRINIDADO IR TOBAGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ TUVALU KARALIENĖ,

UGANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

VANUATU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

ZAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ZIMBABVĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,

kurių valstybės toliau vadinamos „AKR valstybėmis“,

ATSIŽVELGDAMI į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Džordžtauno susitarimą, įsteigiantį Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupę,

ATSIŽVELGDAMI į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge iš dalies pakeistą Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (toliau – Kotonu susitarimas),

KADANGI Kotonu susitarimo 95 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad susitarimo galiojimo terminas yra 20 metų ir jis prasideda 2000 m. kovo 1 d.,

KADANGI susitarimas, pirmą kartą iš dalies keičiantis Kotonu susitarimą, pasirašytas 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge ir įsigaliojo 2008 m. liepos 1 d.,

NUSPRENDĖ pasirašyti šį susitarimą, antrą kartą iš dalies keičiantį Kotonu susitarimą, ir šiuo tikslu savo įgaliojimo atstovais paskyrė:

JO DIDENYBĘ BELGŲ KARALIŲ,

BULGARIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

JOS DIDENYBĘ DANIJOS KARALIENĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

AIRIJOS PREZIDENTĖ,

GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

JO DIDENYBĘ ISPANIJOS KARALIŲ,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

JO PRAKILNYBĘ LIUKSEMBURGO DIDIJĮ HERCOGA,

VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

MALTOS PREZIDENTA,

JOS DIDENYBĘ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINĮ PREZIDENTA,

LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

RUMUNIJOS PREZIDENTA,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,
JOS DIDENYBĖ JUNGTINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖS KARALIENĖ,
EUROPOS SAJUNGA,
ANGOLOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
JOS DIDENYBĖ ANTIGVOS IR BARBUDOS KARALIENĖ,
BAHAMŲ SANDRAUGOS VALSTYBĖS VADOVA,
BARBADOSO VALSTYBĖS VADOVA,
JOS DIDENYBĖ BELIZO KARALIENĖ,
BENINO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
BOTSVANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
BURKINA FASO PREZIDENTA,
BURUNDŽIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
KAMERŪNO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
ŽALIOJO KYŠULIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
CENTRINĖS AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
KOMORŲ SAJUNGOS PREZIDENTA,
KONGO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
KONGO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
KUKO SALŲ VYRIAUSYBĖ,
DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
DŽIBUČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
DOMINIKOS SANDRAUGOS VYRIAUSYBĖ,
DOMINIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
ERITRĖJOS VALSTYBĖS PREZIDENTA,
ETIOPIJOS FEDERACINĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
FIDŽIO SALŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
GABONO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
GAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA IR VALSTYBĖS VADOVA,
GANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,

JOS DIDENYBĘ GRENADOS KARALIENĖ,
GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
BISAU GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
GAJANOS KOOPERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
HAIČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
JAMAİKOS VALSTYBĖS VADOVA,
KENIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
KIRIBAČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
JO DIDENYBĘ LESOTO KARALYSTĖS KARALIŪ,
LIBERIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTE,
MADAGASKARO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
MALAVIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
MALIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
MARŠALO SALŪ RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
MAURITANIJOS ISLAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
MAURICIJAUS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
MIKRONEZIJOS FEDERACINIŪ VALSTIJŪ VYRIAUSYBĖ,
MOZAMBIKO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
NAMIBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
NAURU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
NIGERIO RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
NIGERIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
NIUE VYRIAUSYBĖ,
PALAU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
JOS DIDENYBĘ PAPUA NAUJOSIOS GVINĖJOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS KARALIENĖ,
RUANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTA,
JOS DIDENYBĘ SENT KITSO IR NEVIO KARALIENĖ,
JOS DIDENYBĘ SENT LUSIJOS KARALIENĖ,
JOS DIDENYBĘ SENT VINSENTO IR GRENADINŪ KARALIENĖ,
SAMOA NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS VADOVA,

SAN TOMĖS IR PRINSIPĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 SENEGALO RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 SEIŠELIŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 SIERA LEONĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 JOS DIDENYBĘ SOLOMONO SALŲ KARALIENĘ,
 PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 SURINAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 JO DIDENYBĘ SVAZILENDO KARALYSTĖS KARALIŲ,
 TANZANIJOS JUNG TINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 ČADO RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 RYTŲ TIMORO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĘ,
 TOGO RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 JO DIDENYBĘ TONGOS KARALIŲ,
 TRINIDADO IR TOBAGO RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 JOS DIDENYBĘ TUVALU KARALIENĘ,
 UGANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 VANUATU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĘ,
 ZAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĄ,
 ZIMBABVĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĘ,
 KURIE, tinkamai pasikeitę visais įgaliojimais,
 SUSITARĖ:

Vienintelis straipsnis

95 straipsnyje nustatyta tvarka Kotonu susitarimas iš dalies keičiamas taip:

A. PREAMBULĖ

1. Vienuoliktoji konstatuojamoji dalis, prasidedanti „PRISIMINDAMOS Librevilio ir Santo Domingo deklaracijas ...“, pakeičiama taip:

„PRISIMINDAMOS deklaracijas, priimtas AKR valstybių ir vyriausybų vadovų vėlesnių aukščiausiojo lygio susitikimų metu;“.

2. Dvyliktoji konstatuojamoji dalis, prasidedanti „MANYDAMOS, kad 2000 m. Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje priimtoje Tūkstantmečio deklaracijoje ...“, pakeičiama taip:

„MANYDAMOS, kad 2000 m. Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje priimtoje Tūkstantmečio deklaracijoje numatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai, ypač didelio skurdo ir alkio išnaikinimas, bei Jungtinių Tautų konferencijų metu suderinti vystymosi tikslai ir principai, rodo plėtros kryptį ir privalo sietis su šiuo Susitarimu aptariamam AKR-ES bendradarbiavimui; pripažindamos, kad ES ir AKR valstybės turi bendromis jėgomis stengtis greičiau pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslus;“.

3. Po dvyliktosios konstatuojamosios dalies, prasidedančios „MANYDAMOS, kad 2000 m. Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje priimtoje Tūkstantmečio deklaracijoje ...“, įterpiama ši konstatuojamoji dalis:

„PRITARDAMOS pagalbos veiksmingumo darbotvarkei, kuri buvo pradėta svarstyti Romoje, toliau svarstyta Paryžiuje ir toliau išplėta Akros veiksmų darbotvarkeje;“.

4. Tryliktoji konstatuojamoji dalis, prasidedanti „YPATINGĄ DĖMESĮ ATKREIPDAMOS į Rio de Žaneire, Vienoje, Kaire, Kopenhagoje, Pekine, Stambule ir Romoje įvykusių JT konferencijų metu duotus pažadus ...“ pakeičiama taip:

„YPATINGĄ dėmesį atkreipdamos į svarbiausių JT ir kitų tarptautinių konferencijų metu duotus pažadus bei sutartus tikslus ir pripažindamos būtinybę imtis tolesnių veiksmų, siekiant įvykdyti nustatytus tikslus ir įgyvendinti veiksmų programas, kurios buvo parengtos minėtų forumų metu;“.

5. Po tryliktosios konstatuojamosios dalies, prasidedančios „YPATINGĄ DĖMESĮ ATKREIPDAMOS į Rio de Žaneire, Vienoje, Kaire, Kopenhagoje, Pekine, Stambule ir Romoje įvykusių JT konferencijų metu duotus pažadus ...“, įterpiama ši konstatuojamoji dalis:

„SUVOKDAMOS klimato kaitos keliamą didelę grėsmę pasaulio aplinkai ir labai susirūpinusios dėl to, kad pažeidžiausias bendruomenės gyvena besivystančiose šalyse, ypač mažiausiai išsivysčiusiose šalyse ir mažose salose esančiose AKR valstybėse, kuriose su klimatu susiję reiškiniai, kaip antai jūros lygio kilimas, krantų erozija, potvyniai, sausros ir dykumėjimas, kelia grėsmę žmonių pragyvenimo šaltiniams ir tvariai plėtrai;“.

B. KOTONU SUSITARIMO STRAIPSNIAI

1. 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) trečiosioji pastraipa pakeičiama taip:

„Šie tikslai ir Šalių tarptautiniai įsipareigojimai, įskaitant Tūkstantmečio vystymosi tikslus, paveikia visas plėtros strategijas ir yra vykdomi taikant integruotą požiūrį ir tuo pačiu metu atsižvelgiant į politinius, ekonominius, kultūrinius ir aplinkosauginius plėtros aspektus. Ši partnerystė nustato darnią paramos sistemą kiekvienos AKR valstybės priimtoms plėtros strategijoms.“;

- b) ketvirtoji pastraipa pakeičiama taip:

„Tvarus ekonomikos augimas, privataus sektoriaus plėtra, užimtumo didinimas ir gamybos išteklių gerinimas tai pat priklauso šiai sistemai. Parama suteikiama pagarbos asmens teisių srityje bei pagrindinių poreikių tenkinimui, socialinės plėtros skatinimui ir augimo bei teisingo padalijimo sąlygoms. Turi būti skatinami ir

remiami regioninės ir subregioninės integracijos procesai, kurie skatina AKR valstybių integraciją į pasaulio ekonomiką prekybos ir privačių investicijų atžvilgiu. Dalyvių gebėjimų formavimas kuriant ir gerinant institucinę bazę, kuri yra būtina socialinei sanglaudai, demokratinės visuomenės bei rinkos ekonomikos funkcionavimui ir aktyvios bei organizuotos pilietinės visuomenės atsiradimui, yra neatskiriama požiūrio dalis. Visose srityse, t. y. politinėje, ekonominėje ir socialinėje sistemingai atsižvelgiama į moterų padėtį ir lyčių klausimus. Gamtinių išteklių ir aplinkos, įskaitant klimato kaitą, subalansuoto valdymo principai taikomi ir įtraukiami į kiekvieną partnerystės lygmenį.“.

2. 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Pagrindiniai principai

AKR ir ES bendradarbiavimas, sustiprintas teisiškai privaloma sistema ir bendrų institucijų buvimu, grindžiamas tarptautiniu lygmeniu suderinta pagalbos veiksmingumo darbotvorke, kurioje kalbama apie nuosavybę, koordinavimą, suderinimą, rezultatais grindžiamą pagalbos valdymą bei abipusį atskaitingumą, ir vykdomas vadovaujantis šiais pagrindiniais principais:

- partnerių lygybė ir plėtros strategijų nuosavybė: siekiant įgyvendinti partnerystės tikslus, AKR valstybės visiškai savarankiškai ir reikiamai atsižvelgdamos į 9 straipsnyje apibūdintus esminius ir pagrindinius veiksmus nustato savo ekonomikos ir visuomenės plėtros strategijas; partnerystė skatina susijusių šalių ir gyventojų atsakomybę už plėtros strategijas; ES vystymosi partneriai suderina savo programas su šiomis strategijomis,
- dalyvavimas: be centrinės vyriausybės, kuri laikoma pagrindiniu partneriu, partnerystė atvira AKR valstybių parlamentams, AKR valstybių vietos valdžios institucijoms ir įvairiems kitiems dalyviams, siekiant skatinti visų visuomenės sluoksnių, įskaitant privataus sektoriaus ir pilietinės visuomenės organizacijų integraciją į vyraujančią politinį, ekonominį ir socialinį gyvenimą,
- lemiamas dialogo vaidmuo ir abipusis įsipareigojimų vykdymas bei atskaitomybė: įsipareigojimai, kuriuos Šalys prisiėmė tęsdamos tarpusavio dialogą, yra jų partnerystės ir bendradarbiavimo santykių pagrindas; glaudžiai bendradarbiaudamos, Šalys nustato ir įgyvendina būtinus donorų veiklos koordinavimo bei suderinimo procesus, siekdamas užtikrinti, kad AKR valstybės šiuose procesuose atliktų pagrindinį vaidmenį,

— diferencijavimas ir regionalizavimas: bendradarbiavimo priemonės ir prioritetai skiriasi priklausomai nuo partnerio išsivystymo lygio, jo poreikių, veiklos ir ilgalaikės plėtros strategijos. Specialus režimas taikomas mažiausiai išsivysčiusioms šalims. Atsižvelgiama į neturinčių išėjimo į jūrą ir esančių saloje šalių pažeidžiamumą. Ypačingas dėmesys skiriamas regioninei integracijai, taip pat žemyno lygmeniu.“

3. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Bendrasis požiūris

AKR valstybės visiškai savarankiškai nustato savo ekonomikos ir visuomenės plėtros principus, strategijas ir modelius. Kartu su Bendrija jos nustato pagal šį Susitarimą numatytas bendradarbiavimo programas. Tačiau šalys pripažįsta nevalstybinių dalyvių, AKR valstybių nacionalinių parlamentų ir decentralizuotų vietos institucijų papildomą vaidmenį ir jų įnašą į vystymosi procesą galimybes, ypač nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Šiuo tikslu ir šiame Susitarime nustatytomis sąlygomis nevalstybiniai dalyviai, AKR valstybių nacionaliniai parlamentai ir decentralizuotos vietos valdžios institucijos, jei reikia:

— informuojami ir įtraukiami į konsultacijas dėl bendradarbiavimo politikos ir strategijų, dėl bendradarbiavimo prioritetų ypač tose srityse, kurios su jais yra susijusios arba turi tiesioginį poveikį, ir dėl politinio dialogo,

— aprūpinami parama gebėjimų formavimui kritinėse srityse, siekiant sustiprinti minėtų dalyvių pajėgumus visų pirma organizavimo ir atstovavimo atžvilgiu, sutvirtinti konsultavimo mechanizmų, įskaitant informacijos perdavimo ir dialogo kanalus, kūrimą ir skatinti strategines sąjungas.

Nevalstybiniai dalyviai ir decentralizuotos vietos valdžios institucijos prirėkūs:

— aprūpinami finansinėmis lėšomis šiame Susitarime nustatytomis sąlygomis, siekiant paremti vietos plėtros procesus,

— įtraukiami į bendradarbiavimo projektų ir programų įgyvendinimą tose srityse, kurios su jais susijusios arba kuriose minėti dalyviai turi santykinį pranašumą.“

4. 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bendradarbiavimo dalyviai:

a) valstybės (vietos valdžios, regionų ir šalies) dalyviai, įskaitant AKR valstybių nacionalinius parlamentus;

b) AKR regioninės organizacijos ir Afrikos Sąjunga; regioninių organizacijų ar lygmenų samprata šiame Susitarime taip pat apima subregionines organizacijas arba lygmenis;

c) nevalstybiniai dalyviai:

— privatus sektorius,

— ekonominiai ir socialiniai partneriai, įskaitant profesinių sąjungų organizacijas,

— visų formų pilietinė visuomenė pagal šalies charakteristikas.“;

b) 2 dalies žodžiai „nevyriausybinis dalyvis“ pakeičiami žodžiais „nevalstybinis dalyvis“.

5. 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Politinis dialogas

1. Šalys reguliariai dalyvauja išsamiaame, subalansuotame ir nuodugniame politiniame dialoge, kurio metu abi pusės prisima išpareigojimus.

2. Šio dialogo tikslas - keisti informacija, skatinti abipusį supratimą, palengvinti abiem šalims priimtinių prioritetų ir bendrų darbotvarkių nustatymą, visų pirma pripažįstant esamus ryšius tarp santykių tarp Šalių skirtingų aspektų ir įvairias šiame Susitarime nustatytas bendradarbiavimo sritis. Dialogas palengvins konsultacijas ir sustiprins Šalių bendradarbiavimą tarptautiniuose forumuose, taip pat skatins ir remis veiksmingo daugiašališkumo sistemą. Dialogu taip pat turėtų būti siekiama išvengti situacijų, kai vienai Šaliai gali pasirodyti esant būtina taikyti 96 ir 97 straipsniuose numatytas konsultavimo procedūras.

3. Dialogas apima visus šiame Susitarime nustatytus uždavinius ir tikslus, taip pat visus bendro, visuotinio arba regioninio intereso klausimus, įskaitant su regionine ir žemynine integracija susijusius klausimus. Vykdydamos dialogą Šalys prisideda prie taikos, saugumo ir stabilumo ir skatina stabilią bei demokratinę politinę aplinką. Jis apima bendradarbiavimo strategijas, įskaitant pagalbos veiksmingumo darbotvarkę, o taip pat pasaulines ir sektorių politikos kryptis, įskaitant aplinką, klimato kaitą, lytis, migraciją ir su kultūros paveldu susijusius klausimus. Jis taip pat apima abiejų Šalių pasaulines ir sektorių politikos kryptis, nuo kurių gali priklausyti bendradarbiavimo vystymosi labai tikslų įgyvendinimas.

4. Dialogo metu dėmesys sutelkiamas, *inter alia*, į konkrečius politinius klausimus, kurie kelia abipusį susirūpinimą arba turi bendrą svarbą siekiant šio Susitarimo tikslų, pavyzdžiui, prekyba ginklais, didelės išlaidos karo pramonei, narkotikai ir organizuotas nusikalstamumas ar vaikų darbas, arba bet kokia diskriminacija, kaip antai rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitokių pažiūrų, nacionalinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kitu pagrindu. Dialogo metu taip pat reguliariai vertinami pokyčiai pagarbos žmogaus teisėms, demokratijos bei teisinės valstybės principų ir gero valdymo srityse.

5. Plataus masto politika, kuria siekiama skatinti taiką ir užkirsti kelią, kontroliuoti ir spręsti smurtinius konfliktus, vaidina pastebimą vaidmenį šio dialogo metu, kaip ir būtinybė reikiamai atsižvelgti į taikos ir demokratinio stabilumo tikslą apibrėžiant prioritetines bendradarbiavimo sritis. Dialogas šiomis aplinkybėmis prireikus apima visapusišką atitinkamų AKR regioninių organizacijų ir Afrikos Sąjungos dalyvavimą.

6. Dialogas vykdomas lanksčiai. Atsižvelgiant į būtinybę, dialogas yra formalus ar neformalus ir vykdomas institucinėje struktūroje, įskaitant AKR grupę, Jungtinę parlamentinę asamblėją, ar už jos ribų, yra atitinkamos formos ir vyksta atitinkamu lygiu, įskaitant nacionalinį, regioninį, žemyninį arba AKR lygmenį.

7. Į šį dialogą įsijungia regioninės organizacijos ir pilietinės visuomenės organizacijų atstovai, taip pat prireikus AKR valstybių nacionaliniai parlamentai.

8. Jei reikia ir siekiant išvengti situacijų, kai vienai Šaliai gali pasirodyti esant būtina taikyti 96 straipsnyje numatytą konsultavimosi procedūrą, dialogas dėl esminių elementų turi būti sistemingas ir formalizuotas pagal VII priede išdėstytas sąlygas.“

6. 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalies antroji pastraipa pakeičiama taip:

„Geras valdymas, kuriuo grindžiama AKR ir ES partnerystė, yra Šalių vietinės ir tarptautinės politikos pamatas ir esminis šio Susitarimo elementas. Šalys susitaria, kad rimti korupcijos atvejai, įskaitant tokią korupciją sukeliančius kyšininkavimo veiksmus, kaip nurodyta 97 straipsnyje, yra minėto elemento pažeidimas.“;

b) 4 dalyje pridedama ši pastraipa:

„Principai, kuriais grindžiami šiame straipsnyje nustatyti esminiai ir pagrindiniai elementai, vienodai taikomi AKR valstybėms ir Europos Sąjungai bei jos valstybėms narėms.“.

7. 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antroji įtrauka pakeičiama taip:

„— didesnis AKR valstybių nacionalinių parlamentų, tinkamais atvejais decentralizuotų vietos valdžios institucijų bei aktyvios ir organizuotos pilietinės visuomenės ir privataus sektoriaus dalyvavimas.“;

b) 2 dalyje žodžiai „rinkos ekonomikos“ pakeičiami žodžiais „socialinės rinkos ekonomikos“.

8. 11 straipsnis pakeičiamas taip:

„11 straipsnis

Taikos kūrimo politika, konfliktų prevencija ir sprendimas, reagavimas į pažeidžiamumo situacijas

1. Šalys pripažįsta, kad tvarios taikos ir saugumo pasiekti neįmanoma, jei nesivystoma ir nemažinamas skurdas, kita vertus, tvari plėtra neįmanoma be taikos ir saugumo. Šalys vykdo aktyvią, išsamią ir integruotą taikos kūrimo, konfliktų prevencijos ir sprendimo bei žmonių saugumo politiką ir imasi veiksmų pažeidžiamumo situacijose pagal šią partnerystę. Ši politika grindžiama nuosavybės principu ir visų pirma pagrįsta nacionalinių, regioninių ir žemyninių pajėgumų formavimu ir smurtinių konfliktų prevencija ankstyvame etape, tikslingai ir tinkamai apjungiant visas turimas priemones nagrinėjant pagrindines konfliktų priežastis, įskaitant skurdą.

Šalys pripažįsta, kad reikia šalinti naujas ar didėjančias grėsmes saugumui, kaip antai organizuotą nusikalstamumą, piratavimą ir neteisėtą prekybą, ypač žmonėmis, narkotikais ir ginklais. Taip pat reikia atsižvelgti į pasaulinių problemų, kaip antai tarptautinių finansų rinkų sukrėtimų, klimato kaitos ir pandemijų, poveikį.

Šalys pabrėžia svarbų regioninių organizacijų vaidmenį kuriant taiką, prisidedant prie konfliktų prevencijos bei sprendimo ir šalinant naujas arba didėjančias grėsmes saugumui; Afrikoje – tai yra pagrindinė Afrikos Sąjungos užduotis.

2. Saugumo ir vystymosi sąveika grindžiamoje taikos kūrimo, konfliktų prevencijos ir sprendimo veikloje vadovaujama trumpalaikiu ir ilgalaikiu požiūriais, kurie apima krizių valdymą, tačiau juo neapsiriboja. Veiksmis, kuriais šalinamos naujos arba didėjančios grėsmės saugumui, *inter alia*, remiama teisėsauga, įskaitant bendradarbiavimą sienų kontrolės srityje, tarptautinės tiekimo grandinės apsaugos stiprinimą ir oro, jūrų bei kelių transporto apsaugos priemonių tobulinimą.

Taikos kūrimo, konfliktų prevencijos ir sprendimo srityje vykdoma veikla visų pirma apima paramą politinių, ekonominių, socialinių ir kultūrinių galimybių subalansavimui visuose visuomenės sluoksniuose, demokratinio teisėtumo ir valdymo veiksmingumo stiprinimui, veiksmingų mechanizmų, skirtų taikiam grupių interesų sutaikinimui, nustatymui, aktyviam moterų dalyvavimui, skiriamųjų linijų tarp skirtingų visuomenės sluoksnių panaikinimui, o taip pat paramai aktyviai ir organizuotai pilietinei visuomenei. Šiuo atžvilgiu ypatingas dėmesys turi būti skiriamas išankstinio perspėjimo sistemų ir taikos kūrimo mechanizmų, kurie padėtų išvengti konfliktų, kūrimui.

3. Atitinkama veikla taip pat apima, *inter alia*, paramą tarpininkavimo, derybų ir sutaikinimo pastangoms, bendrų negausių gamtinių išteklių veiksmingam valdymui regioniniu lygiu, buvusių kovotojų demobilizacijai ir reintegracijai į visuomenę, vaikų-karių problemų sprendimui, taip pat smurtui prieš moteris ir vaikus. Reikėtų tinkamomis priemonėmis nustatyti priimtinas išlaidų karo pramonei bei prekybos ginklais ribas, įskaitant paramą patvirtintų standartų ir elgesio kodeksų skatinimui ir taikymui, taip pat kovoti su konfliktų kurstymo veiksmis.

3a. Ypatingas dėmesys skiriamas kovai su priešpėstinių minų naudojimu ir karo sprogmenų naikinimui, taip pat kovai su šaulių ir lengvųjų ginklų bei jų šaudmenų neteisėta gamyba, perdavimu, platinimu ir kaupimu, įskaitant

nepakankamai gerai saugomus ir netinkamai tvarkomus sandėlius ir atsargas, taip pat jų nekontroliuojamą plitimą.

Šalys susitaria koordinuoti, stebėti ir visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įsipareigojimus pagal visas susijusias tarptautines konvencijas ir priemones ir šiuo tikslu įsipareigoja bendradarbiauti nacionaliniu, regioniniu ir žemyniniu lygmenimis.

3b. Šalys, vykdydamos visomis susijusiomis tarptautinėmis konvencijomis ir priemonėmis prisiimtus įsipareigojimus bei atitinkamus teisės aktus ir tvarką, taip pat įsipareigoja bendradarbiauti siekdamos užkirsti kelią savanaudiškai veiklai.

4. Siekdamos strategiškai ir veiksmingai vertinti pažeidžiamumo situacijas, Šalys dalijasi informacija ir palengvina prevencinius veiksmus, apimančius diplomatinės, saugumo ir bendradarbiavimo vystymosi labai priemones. Jos susitaria dėl geriausio būdo stiprinti Šalių gebėjimus atlikti savo pagrindines užduotis ir stiprinti politinę valią įgyvendinti reformas, nepažeidžiant nuosavybės principo. Pažeidžiamumo situacijose politinis dialogas ypač svarbus ir turi būti toliau plėtojamas bei stiprinamas.

5. Smurtinio konflikto metu Šalys imasi visų tinkamų veiksmų, siekdamos užkirsti kelią smurto suintensyvėjimui, apriboti jo teritorinį išplitimą ir palengvinti taikų esamų ginčų išsprendimą. Ypatingas dėmesys skiriamas stengiantis užtikrinti bendradarbiavimui skirtų finansinių išteklių panaudojimą pagal partnerystės principus ir tikslus bei siekiant užkirsti kelią lėšų nukreipimui kariaujančiųjų pusių tikslais.

6. Pasibaigus konfliktui, Šalys imasi visų tinkamų veiksmų, stengdamosi stabilizuoti padėtį pereinamuoju laikotarpiu, siekdamos palengvinti sugrįžimą prie nesmurtinės, stabilios ir demokratiškos padėties. Šalys užtikrina būtinų ryšių tarp neatidėliotinių priemonių kūrimą, reabilitaciją ir bendradarbiavimą plėtos srityje.

7. Siekdamos sustiprinti taiką ir tarptautinį teisingumą, Šalys dar kartą patvirtina savo apsisprendimą:

- pasidalinti patirtimi dėl teisinio pertvarkymo, būtino norint ratifikuoti ir įgyvendinti Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą, bei
- vadovaujantis tarptautine teise ir deramai atsižvelgiant į Romos statutą, kovoti su tarptautiniu nusikalstamumu.

Šalys siekia tolesnių veiksmų, skirtų Romos statutui ir su juo susijusioms priemonėms ratifikuoti ir įgyvendinti.“

9. 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

Bendrijos politikos darnumas ir jos poveikis šio Susitarimo įgyvendinimui

Šalys yra įsipareigojusios kryptingai, strategiškai ir pagal partnerystės principus spręsti vystymosi politikos darnos klausimą, įskaitant dialogo vystymosi politikos darnos klausimais stiprinimą. Sąjunga pripažįsta, kad AKR valstybių vystymosi prioritetus, siekiant šio Susitarimo tikslų, gali remti ne tik vystymosi politika, bet ir kitų sričių Sąjungos politika. Todėl Sąjunga, siekdama šio Susitarimo tikslų, labiau derins tų sričių politiką.

Nepažeidžiant 96 straipsnio ir tais atvejais, kai Bendrija, naudodamasi jai suteiktais įgaliojimais, ketina imtis priemonių, kurios galėtų paveikti AKR valstybių interesus, ir kiek tai yra susiję su šio Susitarimo tikslais, ji apie savo ketinimus iš anksto praneša AKR grupei. Šiuo tikslu Komisija reguliariai praneša AKR grupės sekretoriatui apie numatomus pasiūlymus ir tuo pačiu metu pateikia pasiūlymą dėl minėtų priemonių. Jei būtina, AKR valstybės gali pateikti prašymą suteikti informaciją.

Jų prašymu nedelsiant surengiamos konsultacijos, kad būtų atsižvelgta į jų susirūpinimą dėl minėtų priemonių poveikio, prieš priimant galutinį sprendimą.

Be to, po tokių konsultacijų AKR valstybės ir AKR grupė kaip galima greičiau raštu gali informuoti Bendriją apie joms rūpimus klausimus ir pateikti pasiūlymus dėl pakeitimų, nurodydamos būdą, kaip tuos klausimus išspręsti.

Jei Bendrija nesutinka su AKR valstybių argumentais, ji apie tai nedelsdama praneša AKR valstybėms ir nurodo savo priežastis.

AKR grupei taip pat, jei įmanoma, iš anksto pateikiama reikiama informacija apie minėtų sprendimų įsigaliojimą.“

10. 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis

Jungtinės institucijos

1. Šio Susitarimo jungtinės institucijos yra Ministrų Taryba, Ambasadorių komitetas ir Jungtinė Parlamentinė Asamblėja.

2. Jungtinės institucijos ir pagal Ekonominės partnerystės susitarimus įsteigtos institucijos, nepažeisdamos esamų arba būsimų Ekonominės partnerystės susitarimų atitinkamų

nuostatų, įsipareigoja užtikrinti koordinavimą, nuoseklumą ir papildomumą, taip pat veiksmingą ir abipusę informacijos srautą.“

11. Įterpiamas šis straipsnis:

„14a straipsnis

Valstybių arba vyriausybių vadovų susitikimai

Bendru susitarimu sušaukti tinkamos formos Šalių susitikimai vyksta valstybių arba vyriausybių vadovų lygmeniu.“

12. 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Tinkamos nagrinėtiniams klausimams formos ir geografinės sudėties Ministrų Taryba paprastai susirenka kartą per metus pirmininko iniciatyva ir tais atvejais, kai tai atrodo būtina. Tokiuose susitikimuose vyksta aukšto lygio konsultacijos Šalims svarbiais konkrečiais klausimais, papildančios darbą, atliekamą Jungtiniame ministrų prekybos komitete, kaip nustatyta 38 straipsnyje, ir AKR ir EB bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitete, kaip nustatyta 83 straipsnyje, kuriuo remiamasi reguliariuose metiniuose Ministrų Tarybos susitikimuose.“;

b) 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Ji gali priimti Šalims privalomus sprendimus ir rengti rezoliucijas, rekomendacijas ir nuomones reguliariuose metiniuose susitikimuose arba pagal rašytinę procedūrą. Ji teikia metines šio Susitarimo įgyvendinimo ataskaitas Jungtinei Parlamentinei Asamblėjai. Ji nagrinėja ir atsižvelgia į Jungtinės Parlamentinės Asamblėjos priimtas rezoliucijas ir rekomendacijas.“

13. 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) trečioji ir ketvirtoji įtraukos pakeičiamos taip:

„— nagrinėti klausimus, susijusius su plėtra ir AKR ir ES partneryste, įskaitant Ekonominės partnerystės susitarimus, kitus prekybos susitarimus, Europos plėtros fondą ir šalių bei regioninių strategijų dokumentus. Šiuo tikslu Komisija perduoda tokius strategijų dokumentus Jungtinei Parlamentinei Asamblėjai susipažinti;

— aptarti Ministrų Tarybos metinę šio Susitarimo įgyvendinimo ataskaitą, priimti rezoliucijas ir teikti rekomendacijas Ministrų Tarybai, siekiant šio Susitarimo tikslų;“;

ii) pridedama ši įtrauka:

„— remti nacionalinių parlamentų institucinę plėtrą ir gebėjimų formavimą pagal šio Susitarimo 33 straipsnio 1 dalį.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jungtinė Parlamentinė Asamblėja susirenka du kartus per metus į plenarinį posėdį, pakaitomis vykstantį Europos Sąjungoje ir vienoje iš AKR valstybių. Siekiant stiprinti regioninę integraciją ir skatinti nacionalinių parlamentų bendradarbiavimą, ES ir AKR parlamentų narių susitikimai rengiami regioniniu lygmeniu.

Tokie regioninio lygmens susitikimai rengiami siekiant šio Susitarimo 14 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų.“.

14. 19 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Bendradarbiavimas remiasi Jungtinių Tautų konferencijų išvadamis bei tarptautiniu lygiu nustatytais tikslais, uždaviniais ir veiksmų programomis bei tęstine veikla kaip plėtros principų pagrindu. Bendradarbiavimas taip pat remiasi tarptautinio bendradarbiavimo vystymosi labai uždaviniais ir ypatingą dėmesį skiria kokybinių ir kiekybinių pažangos rodiklių įdiegimui. Šalys bendromis jėgomis stengsis greičiau pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslus.“.

15. 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„1. AKR ir EB bendradarbiavimo vystymosi labai tikslai vykdomi taikant integruotas strategijas, į kurias įeina ekonominiai, socialiniai, kultūriniai, aplinkosauginiai ir instituciniai elementai, priklausantys vietinei nuosavybei. Todėl bendradarbiavimu sukuriama darni įgalinanti paramos AKR valstybių plėtros strategijoms sistema, užtikrinanti papildomumą

ir įvairių elementų sąveiką, visų pirma nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis ir tarp šių lygmenų. Šiomis sąlygomis ir pagal plėtros politiką bei AKR valstybių vykdomas reformas AKR ir EB bendradarbiavimo strategijomis nacionaliniu ir tinkamais atvejais regioniniu lygmeniu siekiama:“;

ii) a punktas pakeičiamas taip:

„a) pasiekti greitą ir tvarų darbo vietas kuriantį ekonomikos augimą, plėtoti privatų sektorių, didinti užimtumą ir pagerinti galimybes užsimiti produktyvia ekonomine veikla ir naudotis gamybos šaltiniais;“;

iii) įterpiamas šis punktas:

„aa) skatinti regionų bendradarbiavimą ir integraciją;“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Į visas bendradarbiavimo sritis sistemingai įtraukiami šie teminiai arba tarpusavyje susiję klausimai: žmogaus teisės, lyčių klausimai, demokratija, geras valdymas, aplinkos tvarumas, klimato kaita, užkrečiamosios bei neužkrečiamosios ligos, institucinė plėtra ir gebėjimų formavimas. Šios sritys taip pat atitinka reikalavimus Bendrijos paramai gauti.“.

16. 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies įžanginėje formuluotėje žodžius „privačioms investicijoms“ pakeičia žodis „investicijoms“;

b) 3 dalies c punkto žodis „didinant“ pakeičiamas žodžiu „stiprinant“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Parama investicijoms ir privataus sektoriaus plėtrai apjungia veiksmus ir iniciatyvas makro-, mezo- ir mikroekonomikos lygiu ir skatina ieškoti pažangių finansavimo mechanizmų, įskaitant privačių ir viešųjų plėtros finansavimo šaltinių sujungimą bei derinimą.“;

d) pridedama tokia dalis:

„6. Bendradarbiaujant remiamos investicijos į pagrindinę viešojo sektoriaus infrastruktūrą, kuriomis siekiama privačiojo sektoriaus plėtros, ekonomikos augimo ir skurdo panaikinimo tikslų.“.

17. 22 straipsnio 1 dalies b punkto įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„b) struktūrinę politiką, kuria siekiama sustiprinti skirtingų veikėjų, visų pirma privataus sektoriaus, vaidmenį ir pagerinti aplinką didesniai šalies išteklių sutelkimui bei verslo, investicijų ir užimtumo augimui, taip pat.“.

18. 23 straipsnis pakeičiamas taip:

„23 straipsnis

Ekonomikos sektoriaus plėtra

Bendradarbiaujant remiama tvari politika ir institucinės reformos bei investicijos, būtinos užtikrinti lygiateises galimybes užsiimti ekonominės veiklos rūšimis ir naudotis gamybos šaltiniais, visų pirma:

- a) mokymo sistemų, padedančių didinti produktyvumą oficialiuose ir neoficialiuose sektoriuose, kūrimas;
- b) kapitalas, kreditai, žemė, ypač nuosavybės teisių ir naudojimo atžvilgiu;
- c) kaimo strategijų, kuriomis siekiama nustatyti dalyvavimo decentralizuotame planavime, išteklių paskirstyme ir valdyje, kūrimas;
- d) strategijų kūrimas siekiant didinti žemės ūkio gamybą ir našumą AKR valstybėse, visų pirma skiriant būtinų lėšų žemės ūkio moksliniams tyrimams, žemės ūkio žaliavoms ir paslaugoms, pagalbinei kaimo infrastruktūrai ir rizikos mažinimui bei valdymui. Parama apima viešojo ir privataus sektorių investicijas į žemės ūkį, paramą žemės ūkio politikos kryptių bei strategijų kūrimui, ūkininkų ir privataus sektoriaus organizacijų stiprinimą, gamtinių išteklių valdymą ir žemės ūkio rinkų kūrimą bei veikimą. Žemės ūkio gamybos strategijomis remiama nacionalinė bei regioninė maisto saugos politika ir regioninė integracija; šiomis aplinkybėmis bendradarbiaujant remiamas AKR valstybių pastangos didinti prekių eksporto konkurencingumą ir derinti prekių eksporto strategijas prie besikeičiančių prekybos sąlygų;

- e) subalansuota vandens išteklių plėtra, grindžiama darinaus vandens išteklių valdymo principais, užtikrinant teisingą ir subalansuotą bendrų vandens išteklių paskirstymą įvairioms reikmėms;
- f) subalansuota akvakultūros ir žuvininkystės išteklių plėtra, įskaitant vidaus žuvininkystės sektorių ir jūrų išteklius išskirtinėse AKR valstybių ekonominėse zonos;
- g) ekonominė ir technologinė infrastruktūra ir paslaugos, įskaitant transportą, telekomunikacijų sistemas, ryšių paslaugas ir informacinės visuomenės kūrimą;
- h) konkurencingų pramonės, kasybos ir energetikos sektorių plėtra, skatinant privataus sektoriaus įsitraukimą ir plėtrą;
- i) prekybos plėtra, įskaitant sąžiningos prekybos skatinimą;
- j) verslo, finansų, bankininkystės ir kitų paslaugų sektorių plėtra;
- k) turizmo plėtra;
- l) mokslo, technologijų ir mokslinių tyrimų infrastruktūros ir paslaugų plėtra; įskaitant naujų technologijų stiprinimą, perdavimą ir įsisavinimą;
- m) gebėjimų gamybinėse srityse, ypač visuomeniniame ir privačiame sektoriuose stiprinimas;
- n) tradicinių žinių skatinimas; ir
- o) konkrečių prisitaikymo strategijų, kuriose būtų atsižvelgiama į lengvatų panaikinimo poveikį ir į kurias galėtų būti įtraukta a–n punktuose nurodyta veikla, rengimas.“.

19. Įterpiamas toks straipsnis:

„23a straipsnis

Žuvininkystė

Pripažįstant, kad žuvininkystė ir akvakultūra AKR valstybėse yra pagrindinės svarbos sektoriai, padedantys kurti naujas darbo vietas, gauti pajamų, užtikrinti maisto saugą ir mažinti skurdą, suteikiant pragyvenimo šaltinį kaimo bei pakrančių bendruomenėms, bendradarbiaujant siekiama toliau plėtoti AKR valstybių akvakultūros ir žuvininkystės sektorius ir tvariai didinti su jais susijusią socialinę bei ekonominę naudą.

Bendradarbiavimo programomis ir veiklos kryptimis remiamas, *inter alia*, subalansuotos akvakultūros bei žuvininkystės plėtros strategijų ir valdymo planų rengimas bei įgyvendinimas AKR valstybėse ir regionuose; akvakultūros ir žuvininkystės integravimas į nacionalines ir regionines plėtros strategijas; būtinos infrastruktūros ir techninės kompetencijos, kad AKR valstybės galėtų išsaugoti nuolatinę didžiausią savo žuvininkystės ir akvakultūros išteklių vertę, plėtra; AKR valstybių gebėjimų formavimas, siekiant įveikti išorės kliūtis, trukdančias visapusiškai naudotis savo žuvininkystės ištekliais; bendrų įmonių, investuojančių į AKR valstybių žuvininkystės ir akvakultūros sektorius, rėmimas ir kūrimas. Visuose žuvininkystės sritys susitarimuose, dėl kurių gali derėtis Bendrija ir AKR valstybės, deramai atsižvelgiama į atitiktą šios sritys plėtros strategijoms.

Bendrai susitarus gali būti rengiamos aukšto lygio konsultacijos, taip pat ministrų lygmeniu, siekiant plėtoti, gerinti ir (arba) stiprinti AKR ir ES vystomąjį bendradarbiavimą subalansuotos akvakultūros ir žuvininkystės srityje.“

20. 25 straipsnio 1 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

- „a) gerinti švietimą ir mokymą visais lygmenimis, siekti aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimo, sukurti švietimo kokybės užtikrinimo sistemas, įskaitant švietimą ir mokymą internetu arba kitais netradiciniais būdais, bei formuoti techninius pajėgumus ir įgūdžius;
- b) gerinti sveikatos apsaugos sistemas, visų pirma užtikrinti lygias galimybes naudotis visapusiškais ir kokybiškais sveikatos priežiūros paslaugomis, ir mitybą, panaikinant badą ir nepakankamą mitybą ir užtikrinant pakankamą maisto produktų tiekimą ir saugą, taip pat remti minimalios socialinės apsaugos sistemas;“.

21. 27 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) pavadinimas pakeičiamas taip:
„Kultūra ir vystymasis“;
- b) c punktas pakeičiamas taip:

„c) pripažinti, išsaugoti ir remti kultūros paveldo vertybes; remti pajėgumų plėtojimą šiame sektoriuje;“;
- c) pridedami šie punktai:

„e) pripažinti ir remti kultūros veikėjų bei kultūros tinklų vaidmenį ir įnašą į tvarią plėtrą; ir

- f) remti švietimo kultūrinį matmenį ir jaunimo dalyvavimą kultūrinėje veikloje.“.

22. 28, 29 ir 30 straipsniai pakeičiami taip:

„28 straipsnis

Bendrasis požiūris

1. AKR ir ES bendradarbiaujant teikiama veiksminga pagalba siekiant įvykdyti tikslus ir prioritetus, kuriuos AKR valstybės nustatė regionų bendradarbiavimo ir integracijos srityse.

2. Atsižvelgiant į 1 ir 20 straipsniuose nustatytus bendruosius tikslus, AKR ir ES bendradarbiavimu siekiama:

- a) remti taiką ir stabilumą, taip pat konfliktų prevenciją ir sprendimą;
- b) stiprinti ekonominę plėtrą bei ekonominį bendradarbiavimą kuriant didesnes rinkas, užtikrinant laisvą asmenų, prekių, paslaugų, kapitalo, darbo jėgos ir technologijų judėjimą tarp AKR valstybių, sparčiau įvairinant AKR valstybių ekonomiką, remiant bei plėtojant AKR valstybių tarpusavio prekybą bei prekybą su trečiosiomis šalimis ir laipsniškai integruojant AKR valstybes į pasaulio ekonomiką;
- c) skatinti tvarios plėtros uždavinių valdymą tarpvalstybiiniu lygmeniu, *inter alia*, koordinuojant ir derinant regionų bendradarbiavimo politiką.

3. 58 straipsnyje nustatytais sąlygomis bendradarbiaujant taip pat remiamas regionų ir AKR valstybių bendradarbiavimas, kaip antai apimantis:

- a) vieną ar kelias AKR regionines organizacijas, taip pat žemyno lygmeniu;
- b) Europos užjūrio šalis ir teritorijas bei atokiausius regionus;
- c) AKR nepriklausančias besivystančias šalis.

29 straipsnis

AKR ir ES bendradarbiavimas siekiant paremti regionų bendradarbiavimą ir integraciją

1. Bendradarbiavimu stabilumo, taikos ir konfliktų prevencijos srityje remiama:

a) regioninio politinio dialogo skatinimas ir plėtra šiose srityse: konfliktų prevencijos ir sprendimo; žmogaus teisių ir demokratizacijos; įvairių plėtros dalyvių mainų, ryšių ir judumo, ypač pilietinėje visuomenėje;

b) regioninių iniciatyvų ir politikos skatinimas saugumo srityse, įskaitant ginklų kontrolę, kovą su narkotikais, organizuotu nusikalstamumu, pinigų plovimu, kyšininkavimu ir korupcija.

2. Bendradarbiavimu regioninės ekonominės integracijos srityje remiama:

a) mažiausiai išsivysčiusių AKR valstybių dalyvavimo kuriant regionines rinkas ir dalijantis jų teikiama nauda skatinimas;

b) sektorių ekonominės reformos politikos įgyvendinimas regioniniu lygiu;

c) prekybos ir mokėjimų liberalizavimas;

d) užsienio ir vidaus tarptautinių investicijų bei kitų regioninės ekonominės integracijos iniciatyvų skatinimas;

e) regioninės integracijos pereinamojo laikotarpio realių išlaidų poveikio biudžeto pajamoms ir mokėjimų balansui mažinimas; ir

f) infrastruktūra, visų pirma transportas ir komunikacijos bei jų sauga ir paslaugos, įskaitant regioninių galimybių informacijos ir ryšių technologijų srityje plėtojamą.

3. Bendradarbiaujant tvarios plėtros regioninės politikos srityje, remiami AKR regionų prioritetai, visų pirma:

a) aplinkos apsauga ir subalansuotas gamtinių išteklių, įskaitant vandenį bei energiją, valdymas, taip pat klimato kaitos klausimas;

b) maisto sauga ir žemės ūkis;

c) sveikata, švietimas ir mokymas;

d) moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra; ir

e) regioninės pasirengimo nelaimėi ir jos pasekmių sušvelninimo iniciatyvos, taip pat atstatymas po nelaimių.

30 straipsnis

Gebėjimų formavimas remiant AKR regionų bendradarbiavimą ir integraciją

Siekiant veiksmingos ir tinkamos regioninės politikos, bendradarbiavimu ugdomi ir stiprinami gebėjimai:

a) regioninės integracijos institucijų ir organizacijų, kurias įsteigė AKR valstybės arba kuriose AKR valstybė dalyvauja, skatinančių regionų bendradarbiavimą ir integraciją;

b) nacionalinių vyriausybių ir parlamentų regioninės integracijos klausimais; ir

c) nevalstybinių dalyvių, įskaitant privatų sektorių.“

23. Įterpiamas toks straipsnis:

„31a straipsnis

ŽIV/AIDS

Bendradarbiaujant remiamos AKR valstybių pastangos visuose sektoriuose kurti ir stiprinti politikos kryptis bei programas, kuriomis siekiama kovoti su ŽIV/AIDS pandemija ir išvengti jos neigiamo poveikio vystymuisi. AKR valstybėms padedama pasiekti ir užtikrinti visuotinę ŽIV/AIDS prevenciją, gydymą, priežiūrą bei paramą ir visų pirma siekiama:

a) remti visapusiškų daugelį sektorių apimančių kovos su ŽIV/AIDS strategijų ir planų, kurie turėtų būti nacionalinių ir regioninių plėtros planų prioritetas, rengimą bei įgyvendinimą;

b) į nacionalines kovos su ŽIV/AIDS priemones įtraukti visus atitinkamus plėtros sektorius ir užtikrinti plataus masto suinteresuotųjų šalių dalyvavimą visais lygmenimis;

c) stiprinti nacionalines sveikatos apsaugos sistemas ir spręsti žmogiškųjų išteklių trūkumo problemą sveikatos srityje, siekiant užtikrinti visuotinę ŽIV/AIDS prevencijos, gydymo, ligonių priežiūros bei kitų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir veiksmingą integraciją;

d) spręsti lyčių nelygybės, lytinės prievartos bei smurto problemas, kurios skatina ŽIV/AIDS pandemiją, ir labiau stengtis užtikrinti moterų ir mergaičių teises, rengti lyčių aspektu veiksmingas ŽIV/AIDS programas bei teikti paslaugas moterims ir mergaitėms, be kita ko, susijusias su lytine bei reprodukcinė sveikata ir teisėmis, taip pat remti visapusišką moterų dalyvavimą planuojant ir primant sprendimus dėl ŽIV/AIDS strategijų ir programų;

- e) kurti pagalbines teises bei politines sistemas ir panaikinti baudžiamuosius įstatymus, politikos kryptis, praktiką, neigiamas nuostatas ir diskriminaciją, kurie pažeidžia žmogaus teises, didina pažeidžiamumą ŽIV/AIDS atžvilgiu ir kliudo naudotis veiksmingomis ŽIV/AIDS prevencijos, gydymo, priežiūros ir paramos priemonėmis, įskaitant vaistus, prekes ir paslaugas, skirtas žmonėms, užsikrėtusiems ŽIV/AIDS, ir didžiausios rizikos gyventojų grupėms;
- f) didinti galimybes naudotis faktais grindžiama ir visapusiška ŽIV/AIDS prevencija, atsižvelgiant į epidemiją skatinančius vietas veiksmus ir konkrečius moterų, jaunimo bei didžiausios rizikos gyventojų grupių poreikius; ir
- g) užtikrinti visuotinę ir patikimą saugią, aukštos kokybės ir prieinamą kainos vaistų ir sveikatos priežiūros prekių, įskaitant lytinės bei reprodukcinės sveikatos priežiūros prekes, tiekimą.“.
- ii) klimato kaitos klausimo politinio matomumo didinimui bendradarbiavimo vystymosi labui srityje, taip pat atitinkamu politiniu dialogu;
- iii) pagalbai AKR valstybėms, skirtai atitinkamiems sektoriams, kaip antai žemės ūkiui, vandentvarkai ir infrastruktūrai, prie klimato kaitos pritaikyti, taip pat pagalbai perkeliant ir diegiant tinkamas ir aplinkai nekenksmingas technologijas;
- iv) skatinimui mažinti nelaimių riziką, atsižvelgiant į tai, kad nelaimių dažnėjimas susijęs su klimato kaita;
- v) finansinės ir techninės paramos teikimui klimato kaitos mažinimo veiksams AKR valstybėse sutinkamai su jų skurdo mažinimo ir tvarios plėtros tikslais, įskaitant dėl miškų naikinimo bei nykimo susidarancio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą ir žemės ūkio sektoriuje susidarancio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą;

24. Įterpiamas toks straipsnis:

„32a straipsnis

Klimato kaita

Šalys pripažįsta, kad klimato kaita yra didelė pasaulio aplinkos problema, kelianti grėsmę Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimui, todėl būtina tinkamu laiku suteikti pakankamą ir prognozuojamą paramą šiai problemai spręsti. Dėl šių priežasčių ir pagal 32 straipsnio, ypač jo 2 dalies a punkto, nuostatas bendradarbiaujant:

- a) pripažįstamas AKR valstybių, ypač mažų salų ir žemumose esančių AKR valstybių, pažeidžiamumas su klimatu susijusių reiškinių, kaip antai krantų erozijos, ciklonų, potvynių ir gyventojų perkėlimų dėl ekologinių veiksnių, atžvilgiu, visų pirma mažiausiai išsivysčiusių ir neturinčių išėjimo į jūrą AKR valstybių pažeidžiamumas didėjančių potvynių, sausrų, miškų naikinimo ir dykumėjimo atžvilgiu;
- b) stiprinamos ir remiamos politikos kryptys bei programos, kuriomis siekiama, be kita ko, institucinės plėtros ir gebėjimų ugdymo priemonėmis, mažinti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos pasekmių bei keliamos grėsmės;
- c) stiprinamas AKR valstybių gebėjimas kurti pasaulinę anglies dioksido rinką ir joje dalyvauti; ir
- d) pirmenybė teikiama šiai veiklai:
- i) klimato kaitos klausimo įtraukimui į plėtros strategijas ir skurdo mažinimo priemones;

- vi) oro ir klimato informacijos bei prognozių ir išankstinio perspėjimo sistemų gerinimui; ir
- vii) tvarią plėtrą skatinančių atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų rėmimui.“.

25. 33 straipsnio 3 dalies c punktas pakeičiamas taip:

- „c) valstybės finansų ir biudžeto valdymo gerinimas ir stiprinimas, siekiant plėtoti AKR valstybių ekonominę veiklą ir didinti jų mokesčines pajamas, kartu besąlygiškai gerbiant AKR valstybių savarankiškumą šioje srityje.

Galimos priemonės:

- i) šalies pajamų valdymo gebėjimų stiprinimas, įskaitant veiksmingų, tinkamų ir tvarių mokesčių sistemų kūrimą;
- ii) skatinimas dalyvauti tarptautinio mokesčių srities bendradarbiavimo sistemose ir procesuose, siekiant palengvinti tolesnį tarptautinių standartų tobulinimą ir veiksmingą atitiktį jiems;
- iii) parama geriausios tarptautinės mokesčių srities praktikos, įskaitant skaidrumo principą ir informacijos mainus, įgyvendinimui tose AKR valstybėse, kurios yra įsipareigojusios tai daryti;“.

26. 34 straipsnio 2-4 dalys pakeičiamos taip:

„2. Galutinis bendradarbiavimo ekonomikos ir prekybos srityje tikslas – įgalinti AKR valstybes visapusiškai dalyvauti tarptautinėje prekyboje. Šiomis sąlygomis visų pirma turi būti atsižvelgta į AKR valstybių būtinybę aktyviai dalyvauti daugiašalėse derybose dėl prekybos. Atsižvelgiant į esamą AKR valstybių išsivystymo lygį, bendradarbiaujant ekonomikos ir prekybos srityje siekiama įgalinti AKR valstybes susidoroti su globalizacijos uždaviniais ir laipsniškai prisitaikyti prie naujų tarptautinės prekybos santykių, tokiu būdu palengvinant jų perėjimą prie liberalizuotos pasaulio ekonomikos. Šiomis aplinkybėmis ypatingą dėmesį reikėtų skirti daugelio AKR valstybių pažeidžiamumui dėl jų priklausomybės nuo prekių arba kelių pagrindinių produktų, įskaitant pridėtinę vertę turinčius žemės ūkio pramonės produktus, ir dėl lengvatų mažinimo rizikos.

3. Šiuo tikslu bendradarbiavimu ekonomikos ir prekybos srityje siekiama I antraštinėje dalyje nustatytomis nacionalinėmis bei regioninėmis plėtros strategijomis sustiprinti AKR valstybių gamybos, tiekimo ir prekybos pajėgumus, o taip pat jų gebėjimą pritraukti investicijas. Juo taip pat siekiama sukurti naują Šalių tarpusavio prekybos dinamiką, sustiprinant AKR valstybių prekybos ir investicijų politiką, sumažinant jų priklausomybę nuo prekių, skatinant įvairesnę ekonomiką ir pagerinant AKR valstybių gebėjimą spręsti visus su prekyba susijusius klausimus.

4. Bendradarbiavimas ekonomikos ir prekybos srityje įgyvendinamas visiškai laikantis Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) nuostatų, įskaitant specialias ir diferencijuotas sąlygas, atsižvelgiant į abipusius Šalių interesus ir jų atitinkamą išsivystymo lygį. Taip pat, visapusiškai laikantis daugiašalių įsipareigojimų, atsižvelgiama į lengvatų mažinimo poveikį.“

27. 35 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Bendradarbiavimas ekonomikos ir prekybos srityje grindžiamas teisinga, sustiprinta ir strategine partneryste. Jis taip pat grindžiamas išsamiu požiūriu, kuris remiasi ankstesnių AKR ir EB konvencijų privalumais ir pasiekimais.

2. Bendradarbiavimas ekonomikos ir prekybos srityje grindžiamas AKR valstybių regioninės integracijos iniciatyvomis. Bendradarbiavimas, kuriuo remiamas regionų bendradarbiavimas ir integracija, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje, ir bendradarbiavimas ekonomikos ir prekybos srityje yra viena kitą papildančių sričių. Bendradarbiavimu ekonomikos ir prekybos srityje visų pirma siekiama spręsti pasiūlos ir paklausos suvaržymo klausimus, ypač susijusius su

infrastruktūros sąsajomis, ekonomikos įvairinimu ir prekybos plėtros priemonėmis, kuriomis siekiama didinti AKR valstybių konkurencingumą. Todėl AKR valstybių ir regionų plėtros strategijose, kurias remia Bendrija, atitinkamoms priemonėms suteikiama derama reikšmė, visų pirma teikiant pagalbą prekybai.“

28. 36 ir 37 straipsniai pakeičiami taip:

„36 straipsnis

Ypatumai

1. Atsižvelgdamos į pirmiau nustatytus tikslus ir principus, Šalys susitaria imtis visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų naujųjų su PPO suderintų Ekonominės partnerystės susitarimų sudarymą, laipsniškai panaikindamos jų tarpusavio prekybos kliūtis ir sustiprindamos bendradarbiavimą visose su prekyba susijusiose srityse.

2. Ekonominės partnerystės susitarimais, kurie yra vystymosi priemonės, siekiama skatinti sklandžią ir laipsnišką AKR valstybių integraciją į pasaulio ekonomiką, ypač visapusiškai naudojantis regioninės integracijos ir pietų valstybių tarpusavio prekybos teikiamomis galimybėmis.

3. Šalys susitaria laipsniškai įvesti šiuos naujus prekybos susitarimus.

37 straipsnis

Procedūros

1. Vykstant deryboms dėl Ekonominės partnerystės susitarimų, pagal I antraštinės dalies ir 35 straipsnio nuostatas ugdomi gebėjimai valstybiniame ir privačiame AKR valstybių sektoriuose, įskaitant konkurencingumo stiprinimo priemones, regioninių organizacijų stiprinimą ir paramą regioninės prekybos integracijos iniciatyvoms, jei reikia, suteikiant pagalbą biudžeto sureguliuojimui ir fiskalinei reformai, o taip pat infrastruktūros atnaujinimui ir plėtrai bei investicijų skatinimui.

2. Kaip numatyta 38 straipsnyje, Šalys reguliariai peržiūri per derybas pasiektą pažangą.

3. Derybos dėl Ekonominės partnerystės susitarimų bus vykdomos su tomis AKR valstybėmis, kurios mano galinčios tai daryti, jų manymu, reikiamu lygiu ir laikydamosi AKR grupės nustatytų procedūrų, taip pat siekdamos remti AKR valstybių regioninės integracijos procesus.

4. Derybomis dėl Ekonominės partnerystės susitarimų pirmiausia siekiama pagal PPO taisykles nustatyti laipsniško Šalių tarpusavio prekybos kliūčių panaikinimo grafiką. Bendrijoje prekybos liberalizavimas grindžiamas *acquis* ir juo siekiama pagerinti esamą rinkos prieinamumą AKR valstybėms, inter alia, peržiūrint kilmės taisykles. Derybų metu atsižvelgiama į AKR valstybių išsivystymo lygį ir prekybos priemonių socialinį ir ekonominį poveikį AKR valstybėms bei jų gebėjimą sureguliuoti ir suderinti savo ekonomiką su liberalizavimo procesu. Todėl derybos turi būti kiek galima lankstesnės, nustatant pakankamą pereinamąjį laikotarpį, galutinius produktus, atsižvelgiant į jautrius sektorius, ir asimetrijos laipsnį tarifų panaikinimo grafiko atžvilgiu pagal tuo metu vyraujančias PPO taisykles.

5. Šalys glaudžiai bendradarbiauja PPO, siekdamos paaiškinti ir pagrįsti pasiektus susitarimus, visų pirma prieinamo lankstumo laipsnio atžvilgiu.

6. Šalys toliau tariaisi, kaip supaprastinti ir peržiūrėti jų eksportui taikomas kilmės taisykles, įskaitant kumuliacijos nuostatas.

7. AKR valstybėms sudarius Ekonominės partnerystės susitarimą, tos AKR valstybės, kurios nebus tokio Susitarimo šalys, galės bet kada pareikšti norą prie jo prisijungti.

8. Atsižvelgiant į AKR ir ES bendradarbiavimą siekiant remti AKR regionų bendradarbiavimą ir integraciją, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, Šalys skiria ypatingą dėmesį poreikiams, atsiradusiems įgyvendinant Ekonominės partnerystės susitarimus. Taikomi šio Susitarimo IV priedo 1 straipsnyje nustatyti principai. Šiuo tikslu Šalys susitaria naudoti esamą arba naują regioninį finansavimo mechanizmą, kurį taikant būtų galima paskirstyti išteklius pagal daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą ir kitus papildomus išteklius.“

29. Įterpiamas toks straipsnis:

„37a straipsnis

Kiti prekybos susitarimai

1. Atsižvelgdamos į dabartines prekybos politikos kryptis, kuriomis siekiama labiau liberalizuoti prekybą, ES ir AKR valstybės gali dalyvauti derybose ir įgyvendinti susitarimus, kuriais būtų dar labiau liberalizuota daugiašalė ir dvišalė prekyba. Dėl tokio liberalizavimo gali sumažėti AKR valstybėms nustatytos lengvatų ir pasikeisti jų konkurencinė padėtis ES rinkoje, taip pat jų plėtros pastangos, kurias ES yra suinteresuota remti.

2. Atsižvelgdama į bendradarbiavimo ekonomikos ir prekybos srityje tikslus, ES stengiasi taikyti priemones, kuriomis būtų pašalintas galimas neigiamas liberalizavimo poveikis, siekdama, kiek įmanoma, išlaikyti svarbias AKR valstybių dalyvavimo daugiašalės prekybos sistemoje lengvatas ir užtikrinti, kad bet koks neišvengiamas lengvatų mažinimas vyktų kiek įmanoma lėčiau.“

30. 38 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Ministrų prekybos komitetas apsvaisto kiekvieną visoms AKR valstybėms svarbų prekybos klausimą ir visų pirma reguliariai stebi derybas dėl Ekonominės partnerystės susitarimų ir jų įgyvendinimą. Jis skiria ypatingą dėmesį vykstančioms daugiašalėms deryboms dėl prekybos ir nagrinėja didesnio liberalizavimo iniciatyvų poveikį AKR ir EB prekybai bei AKR ekonomikos plėtrai. Jis teikia ataskaitas ir tinkamas rekomendacijas Ministrų Tarybai, taip pat dėl bet kokių paramos priemonių, siekdamas padidinti AKR ir EB prekybos susitarimų teikiamus privalumus.“

31. Įterpiamas toks straipsnis:

„38a straipsnis

Konsultacijos

1. Tais atvejais, kai naujos priemonės arba Bendrijos priimtose programose nustatytos priemonės dėl įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo, siekiant palengvinti prekybą, gali paveikti vienos ar daugiau AKR valstybių interesus, Bendrija, prieš priimdama tokias priemones, apie tai praneša AKR grupės sekretariatui ir atitinkamoms AKR valstybėms.

2. Siekiant, kad Bendrija galėtų atsižvelgti į AKR grupės interesus, pastarajai paprašius, surengiamos konsultacijos pagal šio Susitarimo 12 straipsnio nuostatas, kad būtų priimtas tinkamas sprendimas.

3. Tais atvejais, kai galiojančios Bendrijos taisyklės arba teisės aktai, priimti siekiant palengvinti prekybą, paveikia vienos ar daugiau AKR valstybių interesus arba kai šiuos interesus paveikia tokių taisyklių ar teisės aktų aiškinimas, taikymas arba administravimas, susijusių AKR valstybių prašymu surengiamos konsultacijos pagal 12 straipsnio nuostatas, kad būtų priimtas tinkamas sprendimas.

4. Siekdamos rasti tinkamą sprendimą, Šalys taip pat gali Jungtiniame ministrų prekybos komitete svarstyti bet kokias kitas su prekyba susijusias problemas, kurių gali kilti dėl valstybių narių taikomų arba numatomų taikyti priemonių.

5. Siekdamos užtikrinti veiksmingą konsultavimąsi, Šalys praneša viena kitai apie tokias priemones.

6. Šalys susitaria, kad konsultuojantis Ekonominės partnerystės susitarimu nustatytose institucijose ir per jas teikiant informaciją klausimais, kuriems taikomi tokie susitarimai, taip pat laikoma, kad tenkinamos šio Susitarimo šio straipsnio ir 12 straipsnio nuostatos, jei visos potencialiai galinčios būti paveiktos AKR valstybės yra pasirašiusios Ekonominės partnerystės susitarimą, pagal kurį vyko konsultacijos arba buvo teikiama informacija.“
32. 41 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:
- „5. Bendrija remia AKR valstybių pastangas pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje sustiprinti savo pajėgumus paslaugų teikimo srityje. Ypatingas dėmesys skiriamas paslaugoms, susijusioms su darbo, verslo, platinimo, finansų, turizmo ir kultūros sritimis, taip pat statybos ir susijusioms inžinerinėms paslaugoms, siekiant pagerinti minėtų valstybių konkurencingumą ir taip padidinti jų prekybos prekėmis ir paslaugomis vertę.“
33. 42 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:
- „4. Bendrija remia AKR valstybių pastangas pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje plėtoti ir remti ekonomiškai ir veiksmingai jūrų transporto paslaugas AKR valstybėse, siekiant padidinti AKR ūkio subjektų dalyvavimą tarptautinės laivybos paslaugų srityje.“
34. 43 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:
- „5. Šalys taip pat sutinka sustiprinti tarpusavio bendradarbiavimą informacijos ir komunikacijų technologijų bei informacinės visuomenės srityje. Šis bendradarbiavimas pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, visų pirma vykdomas siekiant didesnio ryšių sistemų papildomumo ir suderinamumo nacionaliniu, regioniniu ir tarptautiniu lygiu bei jų pritaikymo prie naujų technologijų.“
35. 44 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:
- „2. Bendrija remia AKR valstybių pastangas pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, stiprinti savo gebėjimą tvarkytis visose su prekyba susijusiose srityse, įskaitant, jei reikia, institucinės struktūros gerinimą ir rėmimą.“
36. 45 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. Šalys taip pat susitaria sustiprinti bendradarbiavimą šioje srityje, siekdamas su atitinkamomis nacionalinėmis konkurencijos agentūromis suformuluoti ir palaikyti veiksmingos konkurencijos politiką, palaipsniui užtikrinančią, kad privačios ir valstybinės įmonės veiksmingai vykdytų konkurencijos taisykles. Bendradarbiavimas šioje srityje visų pirma pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, apima pagalbą atitinkamos teisinės bazės sukūrimui ir jos administraciniam įgyvendinimui, ypač atsižvelgiant į mažiausiai išsivysčiusių šalių padėtį.“
37. 46 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:
- „6. Šalys taip pat susitaria sustiprinti savo bendradarbiavimą šioje srityje. Paprašius šalių bendru sutarimu nustatytais sąlygomis, taip pat pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, bendradarbiaujama, inter alia, šiose srityse: įstatymų ir kitų teisės aktų dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir įgyvendinimo rengimas, atvejų, kai teisės savininkai piktnaudžiauja tokiomis teisėmis ir konkurentai pažeidžia tokias teises, prevencija, vietos ir regioninių įstaigų ir kitų agentūrų steigimas ir stiprinimas, įskaitant paramą regioninėms intelektinės nuosavybės organizacijoms, įtrauktoms į įgyvendinimą ir apsaugą, ir personalo mokymą.“
38. 47 straipsnio 2 dalies įžanginė formulė pakeičiama taip:
- „2. Bendradarbiaujant standartizacijos ir sertifikavimo srityje pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje siekiama skatinti Šalių tarpusavyje suderinamas sistemas, ir toks bendradarbiavimas ypač apima:“
39. 43 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. Šalys susitaria stiprinti savo bendradarbiavimą pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, siekdamas sustiprinti AKR valstybių valstybinio ir privataus sektoriaus pajėgumus šioje srityje.“

40. 49 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą skatinti tarptautinės prekybos plėtrą taip, kad būtų užtikrintas subalansuotas ir patikimas aplinkos valdymas pagal šioje srityje priimtas tarptautines konvencijas ir įsipareigojimus, reikiamai atsižvelgiant į atitinkamą jų išsivystymo lygį. Jos susitaria, kad formuluojant ir įgyvendinant aplinkosaugos priemones, būtų atsižvelgiama į specialius AKR valstybių poreikius ir reikalavimus, taip pat ir susijusius su 32a straipsnio nuostatomis.“;
- b) pridedama tokia dalis:
- „3. Šalys susitaria, kad aplinkos apsaugos priemonės neturėtų būti naudojamos protekcionistiniais tikslais.“.
41. 50 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. Šalys susitaria, kad darbo standartai neturėtų būti naudojami protekcionistiniais tikslais.“.
42. 51 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:
- „2. Bendradarbiaujant visų pirma siekiama pagal nacionalines ir regionines plėtros strategijas, kaip apibrėžta I antraštinėje dalyje ir nustatyta 35 straipsnyje, pagerinti institucinius ir techninius gebėjimus šioje srityje, nustatyti greito išpėjimo ir abipusės informacijos apie pavojingus produktus sistemas, keistis informacija ir patirtimi išleistų į rinką produktų priežiūros ir produktų saugos sistemų nustatymo ir veikimo tema, pagerinti vartotojams teikiamą informaciją apie kainas, produktų savybes ir siūlomas paslaugas, skatinti nepriklausomų vartotojų asociacijų kūrimąsi ir ryšius tarp vartotojų interesų atstovų, gerinti vartotojų politikos ir sistemų suderinamumą, pranešti apie teisės aktų vykdymą ir skatinti bendradarbiavimą tiriant žalingą arba nesąžiningą verslo praktiką, ir įgyvendinti eksporto draudimus Šalių prekių ir paslaugų, kurių pardavimas buvo uždraustas jų pagaminimo šalyje, tarpusavio prekyboje.“.
43. 56 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Bendradarbiavimas dėl plėtros finansavimo įgyvendinamas remiantis AKR valstybių nacionaliniu, regioniniu ir AKR lygmenimis nustatytais plėtros tikslais, strategijomis ir prioritetais ir jiems neprieštaraujant. Atsižvelgiama į jų atitinkamas geografines, socialines ir kultūrines ypatybes bei į specifinį potencialą. Vadovaujantis tarptautiniu lygmeniu suderinta pagalbos veiksmingumo darbotvarke, bendradarbiavimas grindžiamas nuosavybės, sąveikos, donorų veiklos koordinavimo bei darnos, rezultatais grindžiamo plėtros valdymo ir abipusio atskaitingumo principais. Visų pirma bendradarbiavimas:
- a) skatina vietos nuosavybę visais plėtros proceso lygiais;
- b) atspindi abipusėmis teisėmis ir pareigomis grindžiamą partnerystę;
- c) pabrėžia išteklių, skiriamų ypač palankiomis koncesinėmis sąlygomis ir nuolatos, srautų nuspėjamumo ir patikimumo reikšmę;
- d) yra lankstus ir atitinka padėtį kiekvienoje AKR valstybėje bei yra pritaikytas konkretaus projekto ar programos specifiniam pobūdžiui; ir
- e) užtikrina veiksmingumą, koordinavimą ir nuoseklumą.“.
44. 58 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:
- „b) regioniniai ar tarpvalstybiniai organai, kuriems priklauso viena ar daugiau AKR valstybių, įskaitant Afrikos Sąjungą ar kitas AKR nepriklausančių valstybių narių institucijas, ir kurie yra šių AKR valstybių įgalioti; ir“;
- b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) d punktas pakeičiamas taip:
- „d) AKR ar Bendrijos finansų tarpininkai, suteikiantys, skatinantys ir finansuojantys privačias ir viešas investicijas AKR valstybėse;“;
- ii) f punktas pakeičiamas taip:
- „f) AKR grupei nepriklausančios besivystančios šalys, dalyvaujančios bendroje su AKR valstybėmis iniciatyvoje ar regioninėje organizacijoje pagal šio Susitarimo IV priedo 6 straipsnį.“.
45. 60 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) c punktas pakeičiamas taip:
- „c) neigiamam trumpalaikiam išorės sukrėtimų, įskaitant eksporto pajamų nestabilumą, poveikiui socialinėms bei ekonominėms reformoms ir politikai sušvelninti;“;

b) g punktas pakeičiamas taip:

„g) humanitarinei pagalbai ir pagalbai nepaprastosios padėties atveju, teikiama pabėgėliams ir perkeltiesiems asmenims, priemonėms, pagal kurias trumpalaikė pagalba ir rehabilitacija derinama su ilgalaikė plėtra kilus krizėms arba po krizių, ir pasirengimui nelaimėms.“.

46. 61 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Tiesioginė parama biudžetui, skirta makroekonomikos ar sektorių reformoms remti, skiriama, jei:

- a) yra parengtos arba įgyvendinamos konkrečios nacionalinės arba sektorių plėtros strategijos, nukreiptos į skurdą;
- b) nustatytos arba vykdomos pačios šalies tiksliai apibrėžtos ir jos svarbiausių donorų, prireikus įskaitant tarptautines finansų įstaigas, teigiamai įvertintos makroekonomikos politikos kryptys, kuriomis siekiama didinti stabilumą; ir
- c) viešųjų finansų valdymas yra pakankamai skaidrus, patikimas ir veiksmingas.

Bendrija prisitaiko prie kiekvienos AKR valstybės konkrečių sistemų bei procedūrų, stebi savo paramą šalies partnerės biudžetui ir remia šalių partnerių pastangas stiprinti vidaus lygmens atskaitingumą, parlamentinę priežiūrą, audito gebėjimus ir viešą prieigą prie informacijos.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal Susitarimą lėšos, skirtos pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą, Europos investicijų banko (toliau – Bankas) nuosavi ištekliai ir atitinkamais atvejais kitos Europos bendrijos biudžeto lėšos naudojamos projektams, programoms ir kitų formų operacijoms, prisidedančioms prie šiame Susitarime išdėstytų tikslų, finansuoti.“.

47. 66 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekdamas sumažinti AKR valstybių skolų našta ir jų mokėjimų balanso problemas, Šalys susitaria naudoti šiame Susitarime pagal daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą numatytus išteklius siekiant prisidėti prie tarptautiniu lygiu patvirtintų AKR valstybių skolų sumažinimo iniciatyvų. Be to, Bendrija išsipareigoja išnagrinėti, kaip ilgainiui būtų galima sutelkti kitus Bendrijos išteklius tarptautiniu mastu patvirtintoms skolų sumažinimo iniciatyvoms remti.“.

48. 67 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Daugiametėje bendradarbiavimo finansavimo programoje pagal šį Susitarimą numatoma parama AKR valstybių įgyvendinamoms makroekonomikos ir sektorių reformoms. Todėl Šalys užtikrina, kad pertvarkymas būtų ekonomiškai perspektyvus ir socialiniu bei politiniu aspektu priimtinas. Parama skiriama remiantis Bendrijos ir konkrečios AKR valstybės jungtiniu taikomų arba makroekonomikos ar sektorių lygiu svarstomų reformos priemonių įvertinimu sudarant sąlygas pateikti bendrą reformos pastangų įvertinimą. Kiek įmanoma, jungtinis vertinimas pritaikomas prie konkrečių šalies nuostatų, o teikiama parama stebima atsižvelgiant į gautus rezultatus. Greitas išmokėjimas yra svarbi paramos programų savybė.“.

49. 4 dalies II antraštinės dalies 3 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„3 SKYRIUS

Parama išorės sukrėtimų atveju“.

50. 68 straipsnis pakeičiamas taip:

„68 straipsnis

1. Šalys pripažįsta, kad išorės sukrėtimų sukeltas makroekonomikos nestabilumas gali turėti neigiamos įtakos AKR valstybių vystymuisi ir trukdyti vykdyti plėtros reikalavimus. Todėl sukuriama papildomos paramos sistema, skirta trumpalaikiam išorės sukrėtimų sukeltam neigiamam poveikiui, įskaitant poveikį eksporto pajamoms, sumažinti pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą.

2. Šios paramos tikslas – apsaugoti socialines bei ekonomines reformas ir politikos kryptis, kurias gali neigiamai paveikti pajamų sumažėjimas, ir ištaisyti trumpalaikį neigiamą tokių sukrėtimų poveikį.

3. Paskirstant išteklius atsižvelgiama į ypatingą AKR valstybių ūkio priklausomybę nuo eksporto, ypač žemės ūkio ir kasybos sektoriuose. Todėl mažiausiai išsivysčiusioms, neturintioms išėjimo į jūrą, esančioms saloje, pokonfliktinėms ar gaivalinę nelaimę patyrusioms AKR valstybėms taikomas palankesnis režimas.

4. Papildomais ištekliais aprūpinama laikantis konkrečių paramos mechanizmo reikalavimų, išdėstytų II priede „Finansavimo sąlygos“.

5. Bendrija taip pat remia AKR valstybių sukurtas rinka grindžiamas draudimo schemas, naudojamas siekiant apsaugoti nuo trumpalaikio išorės sukrėtimų poveikio.“.

51. 4 dalies II antraštinės dalies 6 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

„6 SKYRIUS

Humanitarinė pagalba, pagalba nepaprastosios padėties atveju ir po nepaprastosios padėties“.

52. 72 straipsnis pakeičiamas taip:

„72 straipsnis

Bendrasis principas

1. Per krizę teikiama humanitarinė pagalba, pagalba nepaprastosios padėties atveju ir po nepaprastosios padėties. Humanitarinė pagalba ir pagalba nepaprastosios padėties atveju siekiama išgelbėti bei išsaugoti žmonių gyvybes ir prireikus išgelbėti žmones nuo kančių bei palengvinti jų kančias. Pagalba po nepaprastosios padėties siekiama reabilitacijos ir susieti trumpalaikę pagalbą su ilgalaikėmis plėtros programomis.

2. Krizės, įskaitant ilgalaikį struktūrinį nestabilumą arba pažeidžiamumą, yra tokios situacijos, kai kyla grėsmė teisėtvarakai arba asmenų apsaugai ir saugumui, dėl kurių gali kilti ginkluoto konflikto ar šalies destabilizacijos pavojus. Krizės taip pat gali kilti dėl gaivalinių nelaimių, tokių žmogaus sukeltų krizių, kaip karas ir kiti konfliktai, arba panašų poveikį turinčių nepaprastųjų aplinkybių, *inter alia*, susijusių su klimato kaita, aplinkos būklės blogėjimu, energijos ir gamtinių išteklių trūkumu arba dideliu skurdu.

3. Humanitarinė pagalba ir pagalba nepaprastosios padėties atveju bei po nepaprastosios padėties teikiama tol, kol jos reikia dėl tokios padėties nukentėjusių aukų poreikiams patenkinti, susiejant pagalbą, reabilitaciją ir vystymąsi.

4. Humanitarinė pagalba teikiama išimtinai pagal krizės aukų poreikius ir interesus bei laikantis tarptautinės humanitarinės teisės principų ir užtikrinant humaniškumą, neutralumą, nešališkumą bei nepriklausomumą. Visų pirma, aukos nediskriminuojamos dėl rasės, etninės kilmės, religijos, lyties, amžiaus, pilietybės ar partinės priklausomybės ir garantuojama laisva prieiga ir aukų apsauga bei humanitarinio personalo ir įrangos saugumas.

5. Humanitarinė pagalba, taip pat pagalba nepaprastosios padėties atveju ir po nepaprastosios padėties, jei jos negalima finansuoti iš Sąjungos biudžeto, finansuojama pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą. Teikiama humanitarinė pagalba, pagalba nepaprastosios padėties atveju ir po nepaprastosios padėties įgyvendinama siejant ir derinant su valstybių narių pastangomis ir grindžiama pagalbos veiksmingumo geriausia praktika.“.

53. Įterpiamas toks straipsnis:

„72a straipsnis

Tikslas

1. Humanitarinė pagalba ir pagalba nepaprastosios padėties atveju siekiama:

- a) apsaugoti žmonių gyvybes kilus krizėms ir joms pasibaigus;
- b) prisidėti prie humanitarinės pagalbos finansavimo ir suteikimo ir visomis turimomis logistikos priemonėmis sudaryti sąlygas numatytiems pagalbos gavėjams tiesiogiai ja naudotis;
- c) vykdyti trumpalaikę reabilitaciją ir rekonstrukciją, kad aukos galėtų pasinaudoti būtiniausia socialine ir ekonomine integracija, ir nedelsiant sukurti sąlygas plėtros atnaujinimui remiantis konkrečių AKR valstybių ir regionų keliamais ilgalaikiais tikslais;
- d) atkreipti dėmesį į poreikius, atsirandančius dėl žmonių (pabėgėlių, perkeltųjų asmenų ir grįžusių asmenų) perkėlimo kilus gaivalinėms ar žmogaus sukeltoms nelaimėms, kad tol, kol būtina, būtų tenkinami visi pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų (kur jie bebūtų) poreikiai ir palengvinta jų savanoriška repatriacija į kilmės šalį ir reintegracija; ir
- e) padėti AKR valstybei arba regionui sukurti nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms mechanizmus, įskaitant prognozavimui ir išankstiniam perspėjimui skirtus mechanizmus, siekiant sumažinti nelaimių padarinius.

2. Pagalba gali būti skiriama AKR valstybėms arba regionams, priimantiems pabėgėlius ar grįžusius asmenis, siekiant patenkinti skubius poreikius, kuriems neskiriama pagalba nepaprastosios padėties atveju.

3. Veiksmais po nepaprastosios padėties, kuriais siekiama dėl atitinkamos krizės būtinos fizinės ir socialinės reabilitacijos, trumpalaikė pagalba ir reabilitacija gali būti susietos su atitinkamomis ilgalaikėmis plėtros programomis, finansuojamomis pagal nacionalines, regionines preliminarines programas arba AKR valstybių bendradarbiavimo programą. Tokie veiksmai turi būti vykdomi siekiant palengvinti perėjimą iš nepaprastosios padėties etapo į plėtros etapą, skatinant paveiktų gyventojų grupių socialinę ir ekonominę reintegraciją, kuo greičiau pašalinant krizės priežastis ir sustiprinant institucijas ir vietas bei nacionalinių dalyvių vaidmenį formuojant konkrečios AKR valstybės tvarios plėtros politiką.

4. Tinkamais atvejais 1 dalies e punkte paminėti trumpalaikiai nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms mechanizmai koordinuojami su kitais veikiančiais nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms mechanizmais.

Kuriant ir stiprinant nacionalinius, regioninius ir AKR lygmenis nelaimių rizikos mažinimo ir valdymo mechanizmus, AKR valstybėms padedama didinti atsparumą nelaimių poveikiui. Visi susiję veiksmai gali būti vykdomi bendradarbiaujant su regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ir pagal programas, kuriomis praeityje pavyko sumažinti nelaimių riziką.“

54. 73 straipsnis pakeičiamas taip:

„73 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Pagalbos operacijos vykdomos krizės paveiktos AKR valstybės ar regiono prašymu, Komisijos iniciatyva arba patarus tarptautinėms organizacijoms arba vietos ar tarptautinėms nevalstybinėms organizacijoms.

2. Bendrija imasi reikiamų priemonių, kad būtų kuo paprasčiau imtis skubių veiksmų, kuriais siekiama patenkinti būtiniausius poreikius, dėl kurių prašoma pagalbos. Pagalba administruojama ir įgyvendinama pagal procedūras, kuriomis užtikrinami greitai, lankstūs ir efektyvūs veiksmai.

3. Pabrėžiant pagal šį skyrių suteiktos pagalbos su plėtra susijusį pobūdį, pagalba konkrečios valstybės arba regiono prašymu gali būti naudojama išimtinai kartu su preliminarine programa.“

55. 76 straipsnio 1 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) paskolas iš Banko nuosavų išteklių ir investicinę priemonę, kurios taikymo sąlygos nustatytos šio Susitarimo II priede. Tokios paskolos taip pat gali būti naudojamos viešojo sektoriaus investicijoms į pagrindinę infrastruktūrą finansuoti.“

56. 95 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. Bendrija ir valstybės narės bei AKR valstybės ne vėliau kaip likus 12 mėnesių iki kiekvieno penkerių metų laikotarpio pabaigos kitai Šaliai praneša apie nuostatų peržiūrą, kurios jos pageidauja siekdamas galimo Susitarimo pakeitimo. Nepaisant šio termino, jei viena Šalis pageidauja bet kurios Susitarimo nuostatos peržiūros, kitai Šaliai skiriamas dviejų mėnesių laikotarpis prašyti peržiūrėti kitas nuostatas, susijusias su nuostatomis, dėl kurių buvo paduotas pradinis prašymas.“

57. 100 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Šis Susitarimas, sudarytas dviem egzemplioriais anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis, kurio visi tekstai yra autentiški, deponuojamas Europos Sąjungos Tarybos Generalinio Sekretoriato ir AKR valstybių sekretoriato archyvuose, ir abu sekretoriatai pateikia patvirtintą jo kopiją kiekvienos Susitariančiosios valstybės Vyriausybei.“

C. PRIEDAI

1. II priedas, iš dalies pakeistas 2009 m. gegužės 29 d. AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 1/2009 ⁽¹⁾, iš dalies keičiamas taip:

a) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

1. Finansavimo sąlygos, susijusios su investicinių priemonių (toliau – priemonės) operacijomis, paskolomis, suteiktomis iš Europos investicijų banko (toliau – Bankas) nuosavų lėšų, ir specialiomis operacijomis nustatomos šiame skyriuje. Šie ištekliai gali būti tiesiogiai arba netiesiogiai nukreipti per reikalavimus atitinkančius investicinius fondus ir (arba) finansinius tarpininkus į reikalavimus atitinkančias įmones.

2. Lėšos, skirtos palūkanų normos subsidijoms, kaip numatyta šiame priede, bus suteikiamos iš šio Susitarimo I b priedo 2 dalies c punkte nurodytų palūkanų subsidijų išteklių.

3. Palūkanų subsidijos gali būti kapitalizuojamos arba gali būti naudojamos dotacijų forma. Palūkanų normos subsidijos suma, apskaičiuota pagal jos vertę paskolos išmokėjimo metu, įskaitoma į palūkanų subsidijos išteklius, nurodytus I b priedo 2 dalies c punkte, ir sumokama tiesiogiai Bankui. Siekiant sustiprinti su projektu susijusią techninę pagalbą AKR valstybėse, palūkanų normos subsidijoms taip pat galima skirti iki 10 % išteklių.

4. Šios sąlygos nepažeidžia sąlygų, kurios gali būti taikomos AKR valstybėms, kurioms taikomos ribojančios skolinimosi sąlygos pagal labai įsiskolinusių neturtingų šalių (HIPC) iniciatyvą arba kitas tarptautines skolos tvarumo programas. Kai atitinkamai pagal tokias programas paskolos palūkanų normą reikia sumažinti daugiau nei 3 %, kaip leidžiama pagal šio skyriaus 2 ir 4 straipsnius, Bankas siekia sumažinti vidutinės finansavimo išlaidas, naudodamas atitinkamą bendrą finansavimą su kitais donorais. Jeigu tai neįmanoma, Banko

⁽¹⁾ OL ES L 168, 2009 6 30, p. 48.

paskolos palūkanų norma gali būti sumažinta tokia suma, kad atitiktų HIPC iniciatyvos arba bet kokios tarptautinės skolos tvarumo programos reikalavimus.“;

b) 2 straipsnio 7 ir 8 dalys pakeičiamos taip:

„7. Paprastosios paskolos šalyse, kurioms netaikomos ribojančios skolinimosi sąlygos pagal HIPC iniciatyvą arba kitas tarptautines skolos tvarumo programas, gali būti suteikiamos koncesinėmis sąlygomis šiais atvejais:

- a) infrastruktūros projektams, kurie yra būtini privataus sektoriaus plėtrai mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, pokonfliktinėse šalyse ir gaivalinę nelaimę patyrusiose šalyse. Tokiais atvejais paskolos palūkanų norma bus sumažinama iki 3 %;
- b) projektams, kurie yra susiję su restruktūrizavimo operacijomis vykdant privatizavimą, arba projektams, susijusiems su didelėmis ir aiškiai nurodomomis socialinėmis arba aplinkos apsaugos išmokomis. Tokiais atvejais paskolos gali būti teikiamos taikant tokią palūkanų normos subsidiją, kurios dydis ir forma bus nustatomi atsižvelgiant į konkrečias projekto charakteristikas. Tačiau palūkanų normos subsidija negali būti didesnė kaip 3 %.

Bet kuriuo atveju galutinė palūkanų norma pagal a ir b punktus niekada neturi būti mažesnė kaip 50 % orientacinės palūkanų normos.

8. Šiems koncesiniams tikslams numatytas lėšas galima gauti iš šio Susitarimo 1b priedo 2 dalies c punkte nurodytų palūkanų subsidijų išteklių.“;

c) 4 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Paskolos iš Banko nuosavų išteklių teikiamos laikantis tokių sąlygų:

- a) orientacinė palūkanų norma yra tokia norma, kurią Bankas taiko paskolai, suteiktai tokiomis pačiomis sąlygomis valiutos ir paskolos grąžinimo termino atžvilgiu sutarties pasirašymo dieną arba sumos išmokėjimo dieną;
- b) tačiau šalims, kurioms netaikomos ribojančios skolinimosi sąlygos pagal HIPC iniciatyvą arba kitas tarptautines skolos tvarumo programas:
  - i) paprastai valstybinio sektoriaus projektams gali būti taikoma iki 3 % palūkanų normos subsidija;

- ii) privataus sektoriaus projektams, priskiriamiems 2 straipsnio 7 dalies b punkte nurodytoms kategorijoms, gali būti taikomos palūkanų normos subsidijos tokiomis sąlygomis, kurios nurodytos toje nuostatoje.

Bet kuriuo atveju galutinė palūkanų norma niekada neturi būti mažesnė kaip 50 % orientacinės palūkanų normos;

- c) paskolos, suteiktos iš Banko nuosavų išteklių, grąžinimo terminas nustatomas remiantis ekonominėmis ir finansinėmis projekto charakteristikomis. Šioms paskoloms paprastai numatomas atidėjimo laikotarpis, atsižvelgiant į projekte vykdomų statybų laikotarpį.“.

2. III priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 straipsnio a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) stiprinti ir plėtoti Įmonių plėtojimo centro (CDE) vaidmenį, kad privačiam sektoriui būtų teikiama būtina parama skatinant privataus sektoriaus vystymo veiklą AKR valstybėse ir regionuose; ir

b) stiprinti ir tvirtinti Techninio žemės ūkio ir kaimo bendradarbiavimo centro (CTA) vaidmenį ugdant AKR institucinius gebėjimus, visų pirma informacijos valdymą, kad būtų išplėsta galimybė naudotis technologijomis, kurios didina žemės ūkio produktyvumą, plėtoja jo komercinį pobūdį, užtikrina maisto saugą ir kaimo plėtrą.“;

b) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

CDE

1. CDE skatina privataus sektoriaus plėtrai palankią verslo aplinką ir remia privataus sektoriaus plėtros strategijų įgyvendinimą AKR valstybėse teikiant nefinansines paslaugas, įskaitant konsultavimo paslaugas, AKR bendrovėms ir įmonėms bei paramą bendroms iniciatyvoms, kurias pateikia Bendrijos ir AKR valstybių ūkio subjektai. Šioje srityje deramai atsižvelgiama į poreikius, atsirandančius įgyvendinant Ekonominės partnerystės susitarimus.

2. CDE siekia padėti privačioms AKR įmonėms, kad šios taptų konkurencingesnės visose ekonomikos sektoriuose. Jis visų pirma:

- a) palengvina ir skatina bendradarbiavimą verslo srityje ir AKR ir ES įmonių partnerystę;

- b) padeda plėtoti verslą remiančias paslaugas palaikant gebėjimų kūrimą privataus sektoriaus organizacijose arba palaikant techninių, profesinių, valdymo, komercinių ir mokymą remiančių paslaugų teikėjus;
- c) teikia pagalbą investicijų skatinimo veiklai, tokiai kaip investicijas skatinančios organizacijos, investicijų konferencijų organizavimas, mokymo programos, strategijų seminarai ir vėlesnės investicijas skatinančios misijos;
- d) remia iniciatyvas, kurios prisideda prie inovacijos skatinimo ir technologijų, gamybinės, prekybinės ar mokslinės patirties ir geriausios praktikos visais verslo vadybos aspektais perdavimo;
- e) informuoja AKR privatų sektorių apie šio Susitarimo nuostatas; ir
- f) teikia informaciją Europos bendrovėms ir privataus sektoriaus organizacijoms dėl verslo galimybių ir modalumų AKR valstybėse.
3. Siekiant padėti įmonėms pasinaudoti regioninės integracijos procesų pažanga ir atsivėrusiomis prekybos galimybėmis, CDE taip pat prisideda prie verslo aplinkos gerinimo nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Ši veikla apima:
- a) pagalbą įmonėms atitikti galiojančius ir naujus kokybės ir kitus standartus, nustatytus didinant regioninę integraciją ir įgyvendinant Ekonominės partnerystės susitarimus;
- b) informacijos apie produktų kokybę ir išorės rinkose privalomus standartus sklaidą AKR vietos privačiame sektoriuje;
- c) regioninių ir nacionalinių verslo aplinkos reformų skatinimą, taip pat palengvinant privataus sektoriaus ir valdžios institucijų dialogą; ir
- d) nacionalinių ir (arba) regioninių paslaugas teikiančių tarpininkų vaidmens ir funkcijų didinimą.
4. CDE veiksmai grindžiami koordinacijos, papildomumo ir pridėtinės vertės samprata visų privataus sektoriaus plėtros iniciatyvų, kurių imasi viešieji ar privatūs subjektai, atžvilgiu. Visų pirma veikla turi atitikti šio Susitarimo 3 dalyje apibrėžtas nacionalines ir regionines plėtros strategijas. CDE taiko atranką ir užtikrina savo atliekamų užduočių subalansuotą finansavimą. Jis užtikrina tinkamą Centro būstinės ir regioninių skyrių užduočių pasidalijimą.
5. CDE veikla reguliariai vertinama.
6. Ambasadorių komitetas – tai Centro priežiūros institucija. Pasirašius šį Susitarimą jis:
- a) nustato Centro statutą;
- b) paskiria Vykdomosios tarybos narius;
- c) Vykdomosios tarybos pasiūlymu skiria Centro valdybą; ir
- d) stebi bendrąją Centro strategiją ir prižiūri Vykdomosios tarybos darbą.
7. Vykdomoji taryba pagal Centro statutą:
- a) nustato finansinius bei tarnybos nuostatus ir veiklos taisykles;
- b) prižiūri jo darbą;
- c) priima Centro programą ir biudžetą;
- d) teikia reguliarias ataskaitas ir vertinimus Priežiūros institucijai; ir
- e) atlieka visas kitas pagal Centro statutą jai pavestas užduotis.
8. Bendradarbiaujant dėl plėtros finansavimo Centro biudžetas finansuojamas laikantis šiame Susitarime nustatytų taisyklių.;
- c) 3 straipsnis pakeičiamas taip:
- „3 straipsnis
- CTA
1. CTA misija – stiprinti AKR žemės ūkio ir kaimo plėtros organizacijų politikos ir institucinių gebėjimų ugdymą, taip pat informacijos bei ryšių valdymo pajėgumus. Jis padeda tokioms organizacijoms parengti ir įgyvendinti skurdui mažinti skirtą politiką bei programas, skatinti subalansuotą maisto saugą, išlaikyti gamtinių išteklių bazę ir tokiu būdu padėti kurti savarankišką AKR kaimo ir žemės ūkio plėtrą.
2. CTA:
- a) plėtoja ir teikia informacijos paslaugas, taip pat užtikrina geresnę galimybę dalyvauti tyrimuose, mokymuose bei naudotis naujovėmis žemės ūkio ir kaimo plėtros ir vystymo srityse tam, kad būtų skatinama žemės ūkio ir kaimo plėtra; ir

- b) plėtoja ir stiprina AKR gebėjimus siekiant:
- i) pagerinti žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos ir strategijos rengimą bei valdymą nacionaliniu ir regioniniu lygiu, įskaitant geresnius duomenų rinkimo, politikos tyrimų, analizės bei rengimo gebėjimus;
  - ii) pagerinti informacijos ir ryšių valdymą, ypač įgyvendinant nacionalinę Žemės ūkio strategiją;
  - iii) skatinti veiksmingą informacijos ir ryšių valdymą institucijose atliekant veiklos rezultatų monitoringą, taip pat konsorciumuose, sudarytuose su regioniniais ir tarptautiniais partneriais;
  - iv) skatinti decentralizuotą informacijos ir ryšių valdymą vietos ir nacionaliniu lygiu;
  - v) stiprinti iniciatyvas bendradarbiaujant regioniniu lygiu; ir
  - vi) plėtoti politikos poveikio žemės ūkio ir kaimo plėtrai įvertinimo būdus.
3. Centras remia regionines iniciatyvas bei tinklus ir vis didesniu mastu dalijasi gebėjimų ugdymo programomis su atitinkamomis AKR organizacijomis. Šiuo tikslu Centras remia decentralizuotą regioninę informacijos tinklą. Tokie tinklai kuriami laipsniškai ir veiksmingai.
4. CTA veikla reguliariai vertinama.
5. Ambasadorių komitetas – tai Centro priežiūros institucija. Pasirašius šį Susitarimą jis:
- a) nustato Centro statutą;
  - b) paskiria Vykdomosios tarybos narius;
  - c) Vykdomosios tarybos pasiūlymu skiria Centro valdybą; ir
  - d) stebi bendrąją Centro strategiją ir prižiūri Vykdomosios tarybos darbą.
6. Vykdomoji taryba pagal Centro statutą:
- a) nustato finansinius bei tarnybos nuostatus ir veiklos taisykles;
- b) prižiūri jo darbą;
- c) priima Centro programą ir biudžetą;
- d) teikia reguliarias ataskaitas ir vertinimus Priežiūros institucijai; ir
- e) atlieka visas kitas pagal Centro statutą jai pavestas užduotis.
7. Bendradarbiaujant dėl plėtros finansavimo Centro biudžetas finansuojamas laikantis šiame Susitarime nustatytų taisyklių.“
3. IV priedas, iš dalies pakeistas 2008 m. gruodžio 15 d. AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 3/2008 ⁽¹⁾ iš dalies keičiamas taip:
- a) 1, 2 ir 3 straipsniai pakeičiami taip:
- „1 straipsnis
- Operacijų, kurios finansuojamos skiriant subsidijas pagal šį Susitarimą, planas sudaromas laikotarpio, kuriam skirta daugiametė bendradarbiavimo finansavimo programa, pradžioje.
- Programavimas grindžiamas nuosavybės, sąveikos, donorų veiklos koordinavimo ir darnos, plėtros rezultatais grindžiamo valdymo ir abipusio atskaitingumo principais.
- Šiame Susitarime programavimas – tai:
- a) šalies, regiono arba AKR strategijos dokumentų rengimas ir plėtotė remiantis jų vidutinės trukmės plėtros tikslais bei strategijomis ir atsižvelgiant į bendro programavimo bei donorų darbo pasidalijimo principais; kiek įmanoma, tai turi būti valstybės partnerės arba regiono vadovaujamas procesas;
  - b) aiški Bendrijos nuoroda apie preliminariai paskirstytas programuojamas lėšas, kuriomis šalis, regionas arba tarpusavyje bendradarbiaujančios AKR valstybės gali pasinaudoti per laikotarpį, kuriam skirta šiame Susitarime numatyta daugiametė bendradarbiavimo finansavimo programa, ir visa kita svarbi informacija, įskaitant galimą rezervą nenumatytiems poreikiams;
  - c) strategijos dokumentų įgyvendinimo preliminarios programos parengimas ir patvirtinimas, atsižvelgiant į kitų donorų, ypač ES valstybių narių, išpaigojimus; ir

(1) OL ES L 352, 2008 12 31, p. 59.

- d) strategijos dokumentų, preliminarios programos ir jai skirtų išteklių peržiūros procesas.

2 straipsnis

Šalies strategijos dokumentas

Šalies strategijos dokumentą rengia atitinkama AKR valstybė ir ES. Jis rengiamas pasikonsultavus su daugeliu subjektų, įskaitant nevalstybinius dalyvius, vietos valdžios institucijas ir prireikus AKR valstybių parlamentus, bei naudojant turimą patirtį ir geriausią praktiką. Kiekvienas šalies strategijos dokumentas pritaikomas tam tikroms reikmėms ir atitinka konkrečias kiekvienos AKR valstybės aplinkybes. Šalies strategijos dokumentas – tai priemonė teikti pirmenybę tam tikriems veiksams ir stiprinti vietos dalyvių atsakomybę už bendradarbiavimo programas. Pažymėtini visi skirtumai tarp šalies ir Bendrijos atliktų analizų. Į šalies strategijos dokumentą įtraukiami šie standartiniai elementai:

- a) šalies politinio, ekonominio, socialinio ir aplinkos konteksto, apribojimų, gebėjimų ir perspektyvos analizė, įskaitant pagrindinių reikmių, tokių kaip pajamos vienam gyventojui, gyventojų skaičius ir socialiniai rodikliai, bei pažeidžiamumo įvertinimas;
- b) išsamus šalies vidutinės trukmės plėtros strategijos planas, aiškiai apibrėžti prioritetai ir numatomi finansavimo reikalavimai;
- c) kitų šalyje esančių donorų, visų pirma ES valstybių narių donorų kaip dvišalių donorų, atitinkamų planų ir veiksmų trumpas aprašymas;
- d) atsakomosios strategijos, detalizuojančios konkrečių ES galimą įnašą. Tam tikru mastu tokios strategijos leidžia papildyti operacijas, kurias finansuoja AKR valstybė ir kiti šalyje esantys donorai; ir
- e) informacija apie tinkamiausius paramos ir įgyvendinimo mechanizmus, kurie turi būti taikomi įgyvendinant pirmiau nurodytas strategijas.

3 straipsnis

Išteklių paskirstymas

1. Preliminarus išteklių paskirstymas AKR valstybėms grindžiamas įprastomis, objektyviomis bei skaidriomis reikmėmis ir veiklos kriterijais. Tokiu atveju:

- a) reikmės įvertinamos kriterijų, susijusių su pajamomis vienam gyventojui, gyventojų skaičiumi, socialiniais rodikliais ir išsiskolinimo dydžiu bei

pažeidžiamumu išorės sukretimams, pagrindu. Specialios sąlygos taikomos mažiausiai išsivysčiusioms AKR valstybėms, taip pat atsižvelgiama į esančių saloje ir neturinčių išėjimo į jūrą valstybių pažeidžiamumą. Be to, atsižvelgiama į konkrečius šalių, kuriose įvyko konfliktai ir gaivalinės nelaimės, sunkumus; ir

- b) veiklos rezultatai įvertinami pagal šiuos kriterijus: valdymą, institucinių reformų įgyvendinimo pažangą, šalies išteklių panaudojimo rezultatus, einamųjų operacijų veiksmingą įgyvendinimą, skurdo sušvelninimą arba sumažinimą, Tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo pažangą, tvarios plėtros priemones ir makroekonominius bei sektoriaus politikos įgyvendinimo rezultatus.

2. Skiriamus išteklius sudaro:

- a) programuojamos skiriamos lėšos, iš kurių finansuojama makroekonominė parama, sektorių politika, programos ir projektai remiant Bendrijos paramos pagrindines ir nepagrindines sritis. Šios programuojamos lėšos palengvina ilgalaikį Bendrijos pagalbos atitinkamai šaliai programavimą. Kartu su kitais galimais Bendrijos ištekliais šios skiriamos lėšos sudaro atitinkamai šaliai taikomas preliminarios programos rengimo pagrindą; ir
- b) lėšos, skirtos nenumatytiems poreikiams, kaip antai apibrėžtiems šio Susitarimo 66 ir 68 bei 72, 72a ir 73 straipsniuose, ir skiriamos pagal tuose straipsniuose nustatytas sąlygas tais atvejais, kai tokios paramos negalima finansuoti iš Sąjungos biudžeto.

3. Remiantis nenumatytiems poveikiams skirtu rezervu, sudaromi atidėjimai toms šalims, kurios dėl išskirtinių sąlygų negali naudotis įprastiniais programuojamais ištekliais.

4. Nepažeidžiant šio priedo 5 straipsnio 7 dalyje numatytų nuostatų dėl peržiūrų, Bendrija gali skirti daugiau programuojamų išteklių atitinkamai šaliai arba išteklių jos nenumatytiems poreikiams, atsižvelgiant į naujus poreikius arba išskirtinius veiklos rezultatus:

- a) naujų poreikių gali atsirasti dėl išskirtinių aplinkybių, kaip antai kilus krizei ir po krizės, arba dėl 2 dalies b punkte minimų nenumatytų poreikių;

b) išskirtiniai veiklos rezultatai – tai tokia padėtis, kai, nepaisant tarpinių ir galutinių peržiūrų, visi šaliai skirti programuojami ištekliai yra panaudoti, o papildomos lėšos pagal nacionalinę preliminarią programą gali būti panaudotos vadovaujantis veiksminga skurdo mažinimo politika ir patikimu finansų valdymu.“;

b) 4 straipsnio 1–4 dalys pakeičiamos taip:

„1. Gavusi pirmiau nurodytą informaciją, kiekviena AKR valstybė parengia ir pateikia Bendrijai preliminarios programos projektą, kuris remiasi jos plėtros uždaviniais ir prioritetais, kaip išdėstyta šalies strategijos dokumente, ir juos atitinka. Preliminarios programos projektas apima šiuos dalykus:

a) bendrąją paramą biudžetui ir (arba) pagrindinių sektorių ar sričių, kurioms turėtų būti skirta didžiausia parama, ribotą skaičių;

b) tinkamiausias priemones ir operacijas siekiant pagrindinio (-ių) sektoriaus (-ių) ar srities (-čių) tikslų ar uždavinių;

c) išteklius, galbūt atidėtus ribotam skaičiui programų ir projektų, kurie nepriskiriami pagrindiniam sektoriui (pagrindiniams sektoriams) ar sričiai (sritims), ir (arba) išsamų tokios veiklos aprašymą, taip pat nurodą į išteklius, kurie turi būti naudojami kiekvieno iš šių elementų atžvilgiu;

d) reikalavimus atitinkančių nevalstybinių dalyvių rūšių identifikavimą, kai finansavimas skiriamas pagal Ministrų Tarybos nustatytus kriterijus, išteklius, skirtus nevalstybiniams dalyviams, ir remtinos veiklos rūšį, kuri privalo būti ne pelno siekianti;

e) pasiūlymus dėl galimo dalyvavimo regioninėse programose ir projektuose; ir

f) galimą rezervą draudimui nuo galimų reikalavimų atlyginti žalą, sąnaudų didėjimui ir draudiminiams įvykiams padengti.

2. Preliminarios programos projektas tinkamai atvejais apima išteklius, atidėtus stiprinti žmogiškuosius, materialinius ir institucinius AKR gebėjimus, rengti ir įgyvendinti preliminaras nacionalines programas ir galbūt dalyvauti pagal preliminaras regionines programas finansuojamose programose ir projektuose bei gerinti AKR valstybių viešųjų investicijų projektų ciklo valdymą.

3. Preliminarios programos projektas yra nuomonių pasikeitimo tarp atitinkamos AKR valstybės ir Bendrijos dalykas. Preliminari programa priimama bendru Komisijos, veikiančios Bendrijos vardu, ir atitinkamos AKR

valstybės susitarimu. Priėmus šią programą ji privaloma ir Bendrijai, ir atitinkamai valstybei. Ši preliminari programa pridedama prie šalies strategijos dokumento ir joje taip pat pateikiama informacija apie:

a) konkrečias ir aiškiai identifikuotas operacijas, ypač tas, dėl kurių gali būti išpareigota iki kitos peržiūros;

b) preliminarios programos įgyvendinimo ir peržiūros orientacinę grafiką, taip pat išpareigojimų ir išmokėjimų grafiką; ir

c) rezultatais grindžiamus peržiūros kriterijus.

4. Bendrija ir atitinkama AKR valstybė imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad programavimo procesas būtų baigtas per kuo trumpesnę laiką ir, išskyrus išimtinių aplinkybių atvejus, per dvylika mėnesių nuo daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos priėmimo. Tokiu būdu šalies strategijos dokumento ir preliminarios programos rengimas turi būti nuolatinio proceso, kurio rezultatas – bendro dokumento priėmimas, dalis.“;

c) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Išimtiniais atvejais, nurodytais 3 straipsnio 4 dalyje, siekiant atsižvelgti į naujus poreikius arba išskirtinius veiklos rezultatus, *ad hoc* peržiūra gali būti atliekama paprašius bet kuriai Šaliai.“;

ii) 4 dalies įžanginė formuluoatė pakeičiama taip:

„4. Į metinę preliminarios programos vykdymo vidurio laikotarpio ir galutinę peržiūrą įtraukiamas bendras programos įgyvendinimo vertinimas; ją atliekant taip pat atsižvelgiama į atitinkamos monitoringo ir įvertinimo veiklos rezultatus. Tokia peržiūra atliekama vietos lygiu ir ją užbaigia nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas bei Komisija, konsultuodamiesi su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant nevalstybinius dalyvius, vietos valdžios institucijas ir prareikus AKR valstybių parlamentus. Visų pirma ji apima tokių dalykų vertinimą.“;

iii) 5, 6 ir 7 dalys pakeičiamos taip:

„5. Komisija kartą per metus Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetui pateikia atliktos metinės veiklos peržiūros suvestinę ataskaitą. Komitetas, laikydamasis savo išpareigojimų ir įgaliojimų pagal šį Susitarimą, išnagrinėja ataskaitą.

6. Atsižvelgdami į metines vykdymo peržiūras, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas ir Komisija gali tuo metu, kai atliekamos tarpinės ir galutinės peržiūros, persvarstyti ir iš dalies pakeisti šalies strategijos dokumentą:

- a) jeigu vykdymo peržiūrose nurodomos konkrečios problemos; ir (arba)
- b) atsižvelgiant į AKR valstybės pasikeitusią situaciją.

Iš dalies pakeisti šalies strategijos dokumentą taip pat gali būti nuspręsta remiantis 2 dalyje numatytu *ad hoc* peržiūros procesu.

Galutinė peržiūra taip pat gali apimti naujos daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos adaptacijas išteklių paskirstymo ir pasirengimo kitai programai atžvilgiu.

7. Po tarpinių ir galutinių peržiūrų Komisija Bendrijos vardu, atsižvelgdama į atitinkamos AKR valstybės esamas reikmes ir veiklos rezultatus, gali padidinti arba sumažinti šaliai skiriamus išteklius.

Po 2 dalyje numatytos *ad hoc* peržiūros Komisija Bendrijos vardu, atsižvelgdama į atitinkamos AKR valstybės esamas reikmes arba išskirtinius veiklos rezultatus, kaip apibrėžta 3 straipsnio 4 dalyje, taip pat gali padidinti skiriamus išteklius.“;

d) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) Pavadinimas pakeičiamas taip:

„Taikymo sritis“;

ii) Pridedamos šios dalys:

„3. Prašymus finansuoti regionines programas pateikia:

- a) tinkamai įgaliotas regioninis organas arba organizacija; arba
- b) atitinkamo regiono tinkamai įgaliotas subregioninis organas, organizacija arba AKR valstybė programavimo etape, jeigu ši operacija identifiukuota regioninėje preliminarinioje programoje.

4. AKR nepriklausančių besivystančių šalių dalyvavimas regioninėse programose numatomas tik tokiu mastu, kad:

- a) pagal daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą finansuojamų projektų ir programų pagrindas liktų AKR valstybėje;

b) Bendrijos finansinių priemonių sistemoje būtų priimtos analogiškos nuostatos; ir

c) būtų laikomasi proporcingumo principo.“;

e) 7, 8 ir 9 straipsniai pakeičiami taip:

„7 straipsnis

Regionės programos

Atitinkamos AKR valstybės nusprendžia kaip apibrėžti geografinius regionus. Regioninės integracijos programos turėtų kuo tiksliau atitikti esančių regioninių organizacijų programas. Paprastai, tais atvejais, kai narystė keliuose atitinkamuose regioninėse organizacijose sutampa, regioninė integracijos programa turėtų atitikti bendrą narystę šiose organizacijose.

8 straipsnis

Regioninis programavimas

1. Programavimas atliekamas kiekvieno regiono lygiu. Programavimas yra nuomonių pasikeitimo tarp Komisijos ir tinkamai įgaliotas atitinkamos regioninės organizacijos (organizacijų) rezultatas, o jeigu tokių įgaliojimų nėra – tarp Komisijos ir nacionalinių įgaliojimus suteikiančių pareigūnų tame regione. Tinkamais atvejais į programavimą gali būti įtrauktos konsultacijos su nevalstybiniais dalyviais, kuriems atstovaujama regioniniu lygmeniu, ir, kai tinka, regiono parlamentais.

2. Regioninės strategijos dokumentą ruošia Komisija ir tinkamai įgaliota regioninė organizacija (organizacijos), bendradarbiaudamos su atitinkamo regiono AKR valstybėmis, remdamosi subsidiarumo bei papildomumo principais ir atsižvelgdamos į šalies strategijos dokumento programavimą.

3. Regioninės strategijos dokumentas – tai priemonė teikti pirmenybę tam tikroms veiklos rūšims ir stiprinti vietos dalyvių atsakomybę už remiamas programas. Į regioninės strategijos dokumentą įtraukiami šie standartiniai elementai:

- a) regiono politinio, ekonominio, socialinio ir aplinkos konteksto analizė;
- b) regioninės ekonominės integracijos ir integracijos į pasaulio ekonomiką proceso ir perspektyvų vertinimas;
- c) regioninių strategijų ir perspektyvų, kurių siekiama, trumpas aprašymas ir numatomo finansavimo reikalavimai;
- d) kitų regioninio bendradarbiavimo išorės partnerių atitinkamų veiklos rūšių trumpas aprašymas;

- e) konkretaus ES įnašo, tiek, kiek įmanoma, papildančio AKR valstybių ir kitų išorės partnerių, visų pirma ES valstybių narių, finansuojamas operacijas siekiant regioninės integracijos tikslų trumpas aprašymas; ir
- f) informacija apie tinkamiausius paramos ir įgyvendinimo mechanizmus, taikytinus įgyvendinant minėtas strategijas.

9 straipsnis

Išteklių paskirstymas

1. Preliminarus išteklių paskirstymas AKR regionams grindžiamas standartiniu, objektyviu ir skaidriu reikiamų įvertinimu, regionų bendradarbiavimo ir integracijos proceso pažanga ir perspektyvomis.

2. Paskirstomi ištekliai apima:

- a) programuojamą finansavimą, kuriuo remiama regioninė integracija, sektorių politika, programos ir projektai, skirti pagrindinėms arba šalutinėms Bendrijos paramos sritims remti; ir
- b) kiekvienam AKR regionui skiriamus išteklius nenumatytiems poreikiams, kaip antai apibrėžtiems šio Susitarimo 72, 72a ir 73 straipsniuose, kai dėl nenumatyto poreikio tarpvalstybinio pobūdžio ir (arba) masto tokia parama gali būti veiksmingesnė regiono lygmeniu. Šias lėšas galima gauti šio Susitarimo 72, 72a ir 73 straipsniuose nustatytais sąlygomis tais atvejais, kai tokios paramos negalima finansuoti iš Sąjungos biudžeto. Būtina užtikrinti pagal šias skirtas lėšas atliekamų intervencijų ir galimų intervencijų šalies lygmeniu papildomumą.

3. Programuojamu finansavimu palengvinamas ilgalaikis Bendrijos pagalbos atitinkamam regionui programavimas. Norint pasiekti reikiamą mastą ir padidinti veiksmingumą, regioninės ir nacionalinės lėšos gali būti sujungtos finansuojant regionines operacijas, turinčias aiškų nacionalinį komponentą.

Nenumatytiems poreikiams skirtos regioninės lėšos gali būti panaudotos regiono ir jame nesančių AKR valstybių reikmėms tais atvejais, kai būtina jas naudoti dėl nenumatytų poreikių pobūdžio, tačiau numatytų projektų ir programų pagrindinė dalis lieka tame regione.

4. Nepažeidžiant 11 straipsnio nuostatų dėl peržiūrų, Bendrija gali skirti daugiau programuojamų išteklių arba išteklių nenumatytiems poreikiams atitinkamam regionui, atsižvelgdama į naujus poreikius arba išskirtinius veiklos rezultatus:

a) nauji poreikiai – tai poreikiai, atsiradę dėl išimtinių aplinkybių, kaip antai kilus krizei arba po krizės, arba dėl nenumatytų poreikių, kaip apibūdinta 2 dalies b punkte;

b) išskirtiniai veiklos rezultatai gaunami tada, kai, nepaisant tarpinių ir galutinių peržiūrų, visi regionui skirti ištekliai yra panaudoti, o papildomos lėšos pagal regioninę preliminarią programą gali būti panaudotos vadovaujantis veiksminga regionine integracija ir patikimu finansų valdymu.“;

f) 10 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Regioninė preliminari programa patvirtinama bendru Bendrijos ir tinkamai įgalios regioninės organizacijos (organizacijų) arba, jei tokio įgaliojimo nėra, atitinkamų AKR valstybių susitarimu.“;

g) 11 straipsnyje esančiai daliai suteikiamas numeris ir pridama tokia dalis:

„2. Išimtinėmis aplinkybėmis, kaip nurodyta 9 straipsnio 4 dalyje, siekiant atsižvelgti į naujus poreikius arba išskirtinius veiklos rezultatus, peržiūra gali būti atliekama bet kurios Šalies prašymu. Atlikus *ad hoc* peržiūrą, abi Šalys gali nuspręsti iš dalies pakeisti regioninės strategijos dokumentą ir (arba) Komisija Bendrijos vardu gali padidinti skiriamus išteklius.

Atliekant galutinę peržiūrą, siekiant paskirstyti išteklius ir pasirengti būsimajai regioninei preliminariai programai, taip pat gali būti priimta naujoji daugiametė bendradarbiavimo finansavimo programa.“;

h) 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

AKR valstybių bendradarbiavimas

1. AKR valstybių bendradarbiavimas yra vystymosi priemonė, padedanti siekti AKR ir EB partnerystės tikslų. AKR valstybių bendradarbiavimas yra aukštesnio lygmens nei regionų bendradarbiavimas. Juo siekiama

spręsti bendras AKR valstybių problemas, vykdamas operacijas, kurios viršija geografinės vietovės sampratą ir yra naudingos daugeliui arba visoms AKR valstybėms.

2. Laikantis subsidiarumo ir papildomumo principų, AKR valstybių bendradarbiavimas numatomas, kai paaiškėja, kad nacionaliniai ir (arba) regioniniai veiksmai būtų neįmanomi arba ne tokie veiksmingi, siekiant didesnės pridėtinės vertės, nei tuo atveju, kai operacijos būtų atliekamos naudojant kitas bendradarbiavimo priemones.

3. Tais atvejais, kai AKR grupė nusprendžia AKR valstybių bendradarbiavimo lėšomis paremti tarptautines ir (arba) tarpregionines iniciatyvas, turi būti užtikrintas tinkamas tokios paramos matomumas.“;

i) Įterpiami šie straipsniai:

„12a straipsnis

AKR valstybių bendradarbiavimo strategijos dokumentas

1. AKR valstybių bendradarbiavimo programavimas vyksta Komisijai ir AKR Ambasadorių komitetui pasikeitus nuomonėmis; jam bendrai rengiasi Komisijos tarnybos ir AKR sekretoriatas, pasikonsultavę su atitinkamais dalyviais ir suinteresuotosiomis šalimis.

2. AKR valstybių bendradarbiavimo strategijos dokumente nustatomi AKR valstybių bendradarbiavimo prioritetiniai veiksmai ir būtini remiamų programų nuosavybę skatinantys veiksmai. Jį sudaro šios standartinės dalys:

- a) AKR valstybių grupės politinių, ekonominių, socialinių bei su aplinka susijusių aplinkybių analizė;
- b) AKR valstybių bendradarbiavimo vertinimas pagal tai, kaip jis padeda siekti šio Susitarimo tikslų, ir pagal įgytą patirtį;
- c) AKR valstybių bendradarbiavimo strategijos ir siekiamų tikslų aprašymas ir numatomi finansavimo poreikiai;
- d) kitų bendradarbiaujančių išorės partnerių susijusios veiklos aprašymas; ir
- e) informacija apie ES įnašą siekiant AKR valstybių bendradarbiavimo tikslų ir apie tai, kaip juo papildomos operacijos, finansuojamos nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis ir kitų išorės partnerių, ypač ES valstybių narių.

12b straipsnis

Prašymai finansuoti

Prašymus finansuoti AKR valstybių bendradarbiavimo programas pateikia:

- a) tiesiogiai AKR Ministrų Taryba arba AKR Ambasadorių komitetas; arba
- b) netiesiogiai:
  - i) ne mažiau kaip trys tinkamai įgalioti regioniniai organai ar organizacijos, priklausančios skirtingiems geografiniams regionams, arba ne mažiau kaip dvi AKR valstybės iš kiekvieno iš trijų regionų;
  - ii) tarptautinės organizacijos, tokios kaip Afrikos Sąjunga, vykdančios operacijas, padedančias siekti regionų bendradarbiavimo ir integracijos tikslų, jeigu tam iš anksto pritaria AKR Ambasadorių komitetas; arba
  - iii) Karibų jūros arba Ramiojo vandenyno regionai, atsižvelgiant į jų specifinę geografinę padėtį, jeigu tam iš anksto pritaria AKR Ministrų Taryba arba AKR Ambasadorių komitetas.

12c straipsnis

Išteklių paskirstymas

Preliminarus išteklių paskirstymas grindžiamas poreikių įvertinimais, AKR valstybių bendradarbiavimo proceso pažanga ir perspektyvomis. Jis apima neprogramuojamų lėšų rezervą.“;

j) 13 ir 14 straipsniai pakeičiami taip:

„13 straipsnis

AKR valstybių bendradarbiavimo programa

1. AKR valstybių bendradarbiavimo programą sudaro šios pagrindinės standartinės dalys:

- a) pagrindiniai Bendrijos pagalbos sektoriai ir temos;
- b) tinkamiausios priemonės ir veiksmai siekiant pagrindiniams sektoriams ir temoms nustatytų tikslų; ir
- c) programos ir projektai, būtini nustatytiems tikslams pasiekti tiek, kiek jie buvo aiškiai nurodyti, taip pat informacija apie išteklius, kurie turi būti paskirstyti kiekvienam iš šių tikslų pasiekti, ir įgyvendinimo grafikas.

2. Komisija ir AKR sekretoriatas nustato ir vertina atitinkamus veiksmus. Šiuo tikslu AKR valstybių bendradarbiavimo preliminarią programą bendrai parengia Komisijos tarnybos ir AKR sekretoriatas; ji pateikiama AKR ir EB Ambasadorių komitetui. Ją priima Komisija Bendrijos vardu ir AKR Ambasadorių komitetas.

3. Nepažeidžiant 12b straipsnio b punkto iii papunkčio, AKR Ambasadorių komitetas kasmet pateikia suvestinį prioritetinių veiksmų, numatytų preliminarioje AKR valstybių bendradarbiavimo programoje, prašymų finansuoti sąrašą. Komisija kartu su AKR sekretoriatu nustato ir parengia atitinkamus veiksmus ir metinę veiksmų programą. Kiek įmanoma, atsižvelgiant į skirtus išteklius, į metinę veiksmų programą įtraukiami prašymai finansuoti veiksmus, kurie nėra numatyti AKR valstybių bendradarbiavimo preliminarioje programoje. Išimtiniais atvejais šie prašymai patenkinami priimant specialų Komisijos finansavimo sprendimą.

14 straipsnis

Peržiūros procesas

1. AKR valstybių bendradarbiavimas turėtų būti pakankamai lankstus ir veiksmingas, kad būtų galima užtikrinti jo veiksmų nuolatinę atitiktį šio Susitarimo tikslams ir atsižvelgti į bet kokius AKR valstybių grupės prioritetų ir tikslų pasikeitimus.

2. AKR Ambasadorių komitetas ir Komisija atlieka AKR valstybių bendradarbiavimo strategijos ir preliminarios programos tarpines ir galutines peržiūras, siekdami pritaikyti jas prie besikeičiančių aplinkybių ir užtikrinti teisingą jų įgyvendinimą. Prireikus taip pat galima atlikti *ad hoc* peržiūras, siekiant atsižvelgti į naujus poreikius, kurių gali atsirasti išimtinėmis ar nenumatytomis aplinkybėmis, kaip antai dėl naujų bendrų AKR valstybių problemų atsiradusių poreikius.

3. AKR Ambasadorių komitetas ir Komisija, atlikdami tarpines ir galutines peržiūras arba atlikę *ad hoc* peržiūrą, gali persvarstyti ir atitinkamai pritaikyti AKR valstybių bendradarbiavimo strategijos dokumentą.

4. Atlikę tarpines ir galutines peržiūras arba *ad hoc* peržiūras, AKR Ambasadorių komitetas ir Komisija gali patikslinti išteklių paskirstymą pagal AKR valstybių bendradarbiavimo preliminarią programą ir panaudoti į programą neįtraukto AKR valstybių bendradarbiavimui skirtą rezervą lėšas.“;

k) 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Programos ir projektai, kuriuos pristatė atitinkama AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas, vertinamos bendrai. AKR ir EB Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetas rengia bendrąsias gaires ir kriterijus vertinant programas ir projektus. Šios programos ir projektai paprastai yra daugiamečiai ir gali būti sudaryti iš konkrečioje srityje atliekamų riboto masto operacijų.“;

ii) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Vertinant programas ir projektus atsižvelgiama į nacionalinių žmogiškųjų išteklių apribojimus ir užtikrinama tokių išteklių skatinimui palanki strategija. Taip pat atsižvelgiama į konkrečias kiekvienos AKR valstybės arba regiono charakteristikas ir apribojimus.“;

iii) 4 dalyje žodžiai „nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną“ pakeičiami žodžiais „atitinkamą įgaliojimus suteikiantį pareigūną“;

l) 16 straipsnio tekste žodžiai „AKR valstybė“ pakeičiami žodžiais „AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas“;

m) 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

Finansinis susitarimas

1. Paprastai dėl pagal daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą finansuojamos programos ir projekto sudaromas Komisijos ir atitinkamos AKR valstybės arba atitinkamos regioninio ar AKR lygmens organizacijos ar organo finansinis susitarimas.

2. Finansinis susitarimas sudaromas per 60 dienų po pranešimo apie Komisijos priimtą finansavimo sprendimą. Finansiniame susitarime:

a) visų pirma nurodomi duomenys apie Bendrijos finansinį įnašą, finansavimo tvarka ir sąlygos, bendrosios ir specialiosios nuostatos, susijusios su atitinkama programa ar projektu, įskaitant numatomus pasiekimus bei rezultatus; ir

- b) numatomas tinkamas atidėjimas asignavimams padengiant sąnaudų padidėjimą, nenumatytus atvejus, auditą ir vertinimus.
3. Bet kuris nenumatytas likutis, atsiradęs po programų ir projektų sąskaitų uždarymo tuo laikotarpiu, kuriuo turi būti įvykdyti įsipareigojimai pagal daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą, kurios lėšomis finansuojamos programos ir projektai, atitenka AKR valstybei arba atitinkamai regioninio ar AKR lygmens organizacijai ar organui.“;
- n) 18 straipsnio tekste žodžiai „nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas“ pakeičiami žodžiais „atitinkamas įgaliojimus suteikiantis pareigūnas“;
- o) 19 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) 1 dalyje žodžiai „AKR valstybė“ pakeičiami žodžiais „AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas“;
- ii) 3 dalyje žodžiai „AKR valstybė“ pakeičiami žodžiais „AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas“;
- p) 19a straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- i) įžanginė formuluotė pakeičiama taip:
- „1. Daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame Susitarime, lėšomis finansuojamų programų ir projektų vykdymas paprastai atliekamas šiomis priemonėmis:“;
- ii) d punktas pakeičiamas taip:
- „d) tiesioginiai išmokėjimai teikiant paramą biudžetui, sektorių programoms, paramą skolai sumažinti bei paramą trumpalaikių išorės sukrėtimų, įskaitant eksporto pajamų svyravimus, neigiamam poveikiui sumažinti.“;
- q) 19b straipsnyje žodžiai „AKR valstybė“ pakeičiami žodžiais „AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas“;
- r) 19c ir 20 straipsniai pakeičiami taip:
- „19c straipsnis
- Sutarčių sudarymas, dotacijų skyrimas ir sutarčių vykdymas
1. Išskyrus 26 straipsnyje numatytus atvejus, sutartis sudaromos ir vykdomos bei dotacijos skiriamos pagal

Bendrijos taisyklės ir, išskyrus konkrečius šiose taisyklėse nurodytus atvejus, pagal standartines procedūras ir dokumentus, numatytus ir išleistus Komisijos veiklos įgyvendinimo bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis srityje tikslais ir galiojančius tuo metu, kai pradedama atitinkama procedūra.

2. Taikant decentralizuotą valdymą, kai po bendro vertinimo matyti, kad sutarčių sudarymo ir dotacijų skyrimo procedūros AKR valstybėje ar lėšų gaunančiame regione arba lėšų teikėjų patvirtintos procedūros atitinka skaidrumo, proporcingumo, vienodo traktavimo ir nediskriminavimo principus ir leidžia išvengti bet kokio interesų konflikto, Komisija taiko šias procedūras, atsižvelgdama į Paryžiaus deklaraciją ir nepažeisdama 26 straipsnio, kartu visiškai atsižvelgdama į savo įgaliojimų vykdymo šioje srityje taisykles.

3. AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas įsipareigoja reguliariai tikrinti, kad pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą finansuojamos operacijos būtų tinkamai įgyvendinamos, imtis tinkamų priemonių pažeidimams ir sukčiavimui išvengti ir, jei būtina, imtis teisinių veiksmų netinkamai išmokėtoms lėšoms grąžinti.

4. Taikant decentralizuotą valdymą, dėl sutarčių derasi, jas rengia, pasirašo ir vykdo AKR valstybės arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas. Tačiau šios valstybės arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas gali paprašyti Komisijos derėtis dėl sutarčių, sutartis rengti, pasirašyti ir įgyvendinti jų vardu.

5. Remiantis šio Susitarimo 50 straipsnyje nustatyto įsipareigojimu, pagal daugiametę bendradarbiavimo su AKR finansavimo programą finansuojamos sutartys vykdomos ir dotacijos skiriamos atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintus pagrindinius darbo teisės srities standartus.

6. Siekiant, vienos ar kitos šalies prašymu, nustatyti atitinkamus pakeitimus ir pasiūlyti 1 ir 2 dalyse nurodytų taisyklių ir procedūrų pakeitimus bei patobulinimus, sudaroma AKR valstybių grupės sekretoriato ir Komisijos atstovų ekspertų grupė.

Ši ekspertų grupė taip pat teikia periodinę ataskaitą AKR ir EB bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komiteitui, kad padėtų jam nagrinėti su bendradarbiavimo vystymosi labai veiklos įgyvendinimu susijusias problemas ir siūlyti atitinkamas priemones.

20 straipsnis

Atitikimas reikalavimams

Išskyrus tuos atvejus, kai taikoma išimtis pagal 22 straipsnį, ir nepažeidžiant 26 straipsnio nuostatų:

1. Viešųjų pirkimų procedūrose ir dotacijų skyrimo procedūrose, finansuojamose pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą, gali dalyvauti:

- a) visi fiziniai asmenys, kurie yra AKR valstybės, Europos bendrijos valstybės narės, oficialios Europos bendrijos šalies kandidatės arba Europos ekonominės erdvės valstybės narės piliečiai arba minėtose valstybėse įsisteigę juridiniai asmenys;
- b) visi fiziniai asmenys, kurie yra kurios nors iš mažiausiai išsivysčiusių šalių pagal Jungtinių Tautų apibrėžimą piliečiai arba tokioje šalyje įsisteigę juridiniai asmenys.

- 1a. Tais atvejais, kai numatyta galimybė gauti abipusę išorės pagalbą, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose, finansuojamose pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą, gali dalyvauti visi fiziniai asmenys, kurie yra 1 dalyje neminimų valstybių piliečiai, ar tose valstybėse įsisteigę juridiniai asmenys. Abipusės pagalbos galimybė mažiausiai išsivysčiusiose šalyse pagal Jungtinių Tautų apibrėžimą automatiškai suteikiama EBPO/VPK narėms.

Abipusės pagalbos galimybė nustatoma specialiu Komisijos sprendimu, skirtu atitinkamai šaliai arba atitinkamo regiono šalių grupei. Šis sprendimas, kurį Komisija priima susitarusi su AKR valstybėmis, galioja ne trumpiau kaip vienerius metus.

2. Pagal sutartį, kuri finansuojama pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą, nepažeidžiant Bendrijos viešųjų pirkimų taisyklėse nustatytą kokybės ir finansinių reikalavimų, paslaugas gali teikti bet kurios valstybės pilietybę turintys ekspertai.

3. Tiekiamos prekės ir medžiagos, įsigytos pagal sutartį, kuri finansuojama iš daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame

Susitarime, išteklių, turi būti reikalavimus atitinkančios valstybės kilmės, kaip apibrėžta 1 ar 1a dalyse. Tokiu būdu, sąvokos „kilmės statusą turintys produktai“ apibrėžimas yra vertinamas atsižvelgiant į tarptautinius susitarimus šioje srityje ir todėl Bendrijos kilmės statusą turinčius produktus taip pat reikėtų laikyti užjūrio departamentų, teritorijų ir šalių kilmės statusą turinčiais produktais.

4. Viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose, finansuojamose iš daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame Susitarime, išteklių, gali dalyvauti tarptautinės organizacijos.

5. Kai daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame Susitarime, finansuojama operacija, kuri įgyvendinama tarpininkaujant tarptautinei organizacijai, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys 1 ar 1a dalių reikalavimus, bei visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys šios organizacijos reglamento reikalavimus, siekiant užtikrinti lygias galimybes visiems paramos pagalbos teikėjams. Tos pačios taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms ir medžiagoms.

6. Kai daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame Susitarime, finansuojama operacija, kuri įgyvendinama kaip regioninė iniciatyva, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys 1 ar 1a dalių reikalavimus, bei visi atitinkamoje iniciatyvoje dalyvaujančios valstybės fiziniai ir juridiniai asmenys. Tos pačios taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms ir medžiagoms.

7. Kai daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame Susitarime, finansuojama operacija, kuri yra bendrai finansuojama su trečiąja valstybe, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose gali dalyvauti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, atitinkantys 1 ar 1a dalių reikalavimus, bei visi atitinkamos trečiosios valstybės taisyklės atitinkantys fiziniai ir juridiniai asmenys. Tos pačios taisyklės taikomos tiekiamoms prekėms ir medžiagoms.“;

- s) 21 straipsnis išbraukiamas ⁽¹⁾;

- t) 22 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Išskirtiniais tinkamai pagrįstais atvejais trečiųjų šalių fiziniams ir juridiniams asmenims, neatitinkantiems 20 straipsnio reikalavimų, gali būti leista dalyvauti viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose, kurias finansuoja Bendrija pagal šiame Susitarime numatytą daugiametę bendradarbiavimo finansavimo programą, atitinkamos AKR valstybės arba atitinkamos regioninio ar AKR lygmens organizacijos ar organo pagrįstu prašymu. Atitinkama AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas kiekvienu

⁽¹⁾ 21 straipsnis išbrauktas AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 3/2008.

atveju pateikia Komisijai informaciją, kurios reikia sprendžiant dėl tokios išimties, visų pirma atkreipiant dėmesį į šiuos dalykus:

- a) atitinkamos AKR valstybės ar regiono geografinę vietą;
- b) rangovų, tiekėjų ir konsultantų iš valstybių narių ir AKR valstybių konkurencingumą;
- c) būtinybę išvengti pernelyg padidėjusių sutarties vykdymo sąnaudų;
- d) su transportu susijusius sunkumus arba vėlavimą pristatyti ar kitas panašias problemas;
- e) vietos sąlygomis tinkamiausias ir geriausias technologijas;
- f) ypatingos nepaprastosios padėties atvejus;
- g) produktų ir paslaugų buvimą atitinkamoje rinkoje.“;
- u) 23 ir 25 straipsniai išbraukiami ⁽¹⁾;
- v) 26 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„1. Imamasi priemonių, kurios skatintų AKR valstybių fizinių ir juridinių asmenų kuo platesnį dalyvavimą vykdant daugiamečių bendradarbiavimo finansavimo programos, numatytos šiame Susitarime, finansuojamas sutartis tam, kad galima būtų optimizuoti tų valstybių fizinius ir žmogiškuosius išteklius. Tuo tikslu:“;

- w) 27, 28 ir 29 straipsniai išbraukiami ⁽²⁾;
- x) 30 straipsnio įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„Visi ginčai, kylantys tarp AKR valstybės institucijų arba atitinkamos regioninio ar AKR lygmens organizacijos ar organo ir rangovo, prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo vykdant pagal šiame Susitarime numatytą daugiamečių bendradarbiavimo finansavimo programą finansuojamas sutartis:“;

- y) 33 ir 34 straipsniai pakeičiami taip:

„33 straipsnis

Reikalavimai

1. Nepažeidžiant AKR valstybių arba atitinkamos regioninio ar AKR lygmens organizacijos ar organo ar Komisijos atliekamų įvertinimų, šį darbą kartu atlieka AKR

valstybė (valstybės) arba atitinkamos regioninio ar AKR lygmens organizacijos ar organas ir Bendrija. AKR ir EB Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetas užtikrina bendrą monitoringo ir įvertinimo operacijų pobūdį. Siekiant padėti AKR ir EB Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetui, Komisija ir AKR Generalinis Sekretoriatas paruošia ir įgyvendina bendrą monitoringą ir įvertinimus bei praneša apie tai Komitetui. Komitetas savo pirmajame posėdyje po Susitarimo pasirašymo nustato veiklos reikalavimus, užtikrinančius bendrą operacijų pobūdį ir kasmet patvirtina darbų programą.

2. Monitoringo ir įvertinimo veikla visų pirma:

- a) suteikia galimybę reguliariai ir savarankiškai vertinti šiame Susitarime numatytos daugiamečių bendradarbiavimo finansavimo programos operacijas ir veiklą, palyginant rezultatus su tikslais; tokiu būdu
- b) leidžia AKR valstybėms arba atitinkamam regioninio ar AKR lygmens organizacijai ar organui ir Komisijai bei bendroms institucijoms pasinaudoti įgyta patirtimi rengiant ir vykdant būsimą politiką bei operacijas.

34 straipsnis

Komisija

1. Komisija užtikrina operacijų, finansuojamų šiame Susitarime numatytos daugiamečių bendradarbiavimo finansavimo programos išteklių, išskyrus investicinėmis priemonėmis ir palūkanų subsidijomis, finansinį įgyvendinimą pagrindiniais valdymo būdais:

- a) centralizuotai;
- b) decentralizuotai.

2. Paprastai šiame Susitarime numatytos daugiamečių bendradarbiavimo finansavimo programos išteklių finansinį įgyvendinimą Komisija atlieka decentralizuotai.

Šiuo atveju pagal 35 straipsnį įgyvendinimo užduotį perima AKR valstybės.

3. Siekiant užtikrinti šiame Susitarime numatytos daugiamečių bendradarbiavimo finansavimo programos išteklių įgyvendinimą, Komisija perleidžia savo įgyvendinimo įgaliojimus vidaus tarnyboms. Komisija informuoja AKR valstybes ir Bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo komitetą apie šį perleidimą.“;

⁽¹⁾ 23 ir 25 straipsniai išbraukti AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 3/2008.

⁽²⁾ 27, 28 ir 29 straipsniai išbraukti AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 3/2008.

z) 35 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„1. Kiekvienos AKR valstybės Vyriausybė paskiria nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną, kad jai atstovautų visose operacijose, finansuojamose iš Komisijos ir Banko tvarkomų šiame Susitarime numatytos daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos išteklių. Nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas paskiria savo pavaduotoją ar pavaduotojus, kurie eina jo pareigas, kai jis to atlikti negali, ir apie šį pavadinimą informuoja Komisiją. Jei tenkinamos institucinių gebėjimų ir gero valdymo sąlygos, nacionalinis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas gali perduoti savo funkcijas, susijusias su atitinkamų programų ir projektų įgyvendinimu, atsakingam subjektui jo nacionalinėje administracijoje. Jis informuoja Komisiją apie tokį perdavimą.

Regioninių programų ir projektų atveju atitinkama organizacija arba organas paskiria regioninį įgaliojimus suteikiantį pareigūną, kurio pareigos *mutatis mutandis* atitinka nacionalinio įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigas.

AKR valstybių bendradarbiavimo programų ir projektų atveju AKR Ambasadorių komitetas paskiria AKR įgaliojimus suteikiantį pareigūną, kurio pareigos *mutatis mutandis* atitinka nacionalinio įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigas. Tuo atveju, jei AKR sekretoriatas neatlieka įgaliojimus suteikiančio pareigūno vaidmens, Ambasadorių komitetas apie tai informuojamas pagal programų ir projektų įgyvendinimo finansinį susitarimą.

Kai Komisija sužino apie problemas, susijusias su šiame Susitarime numatytos daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos išteklių valdymo procedūrų tvarka, ji susisieks su nacionaliniu įgaliojimus suteikiančiu pareigūnu, siekdama ištaisyti padėtį ir prirėkus priima visas tinkamas priemones.

Atitinkamas įgaliojimus suteikiantis pareigūnas yra finansiškai atsakingas už jam patikėtas įgyvendinimo užduotis.

Jei šiame Susitarime numatytos daugiametės bendradarbiavimo finansavimo programos išteklių valdomi decentralizuotai ir atsižvelgiant į bet kokius papildomus įgaliojimus, kuriuos gali suteikti Komisija, atitinkamas įgaliojimus suteikiantis pareigūnas“;

ii) 2 dalyje žodžiai „nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną“ pakeičiami žodžiais „atitinkamą įgaliojimus suteikiantį pareigūną“;

za) 37 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 2 dalyje žodžiai „AKR valstybė“ pakeičiami žodžiais „AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas“;

ii) 4 dalyje žodžiai „nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną“ pakeičiami žodžiais „atitinkamą įgaliojimus suteikiantį pareigūną“;

iii) 6 dalyje žodžiai „nacionalinį įgaliojimus suteikiantį pareigūną“ pakeičiami žodžiais „atitinkamą įgaliojimus suteikiantį pareigūną“;

iv) 7 dalyje žodžiai „AKR valstybė“ pakeičiami žodžiais „AKR valstybė arba atitinkama regioninio ar AKR lygmens organizacija ar organas“.

4. V priedas ir jo protokolai išbraukiami.

5. VII priedo 3 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Šalys pripažįsta AKR grupės vaidmenį politiniame dialoge, grindžiamą AKR grupės nustatyta tvarka, apie kurią informuota Europos bendrija ir jos valstybės narės. AKR sekretoriatas ir Europos Komisija keičiasi visa reikiama informacija apie politinio dialogo procesą, vykstantį prieš pradedant konsultacijas pagal šio Susitarimo 96 ir 97 straipsnius, per šias konsultacijas ir jas užbaigus.“.

D. PROTOKOLAI

3 protokolas dėl Pietų Afrikos, iš dalies pakeistas 2007 m. gruodžio 20 d. AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 4/2007⁽¹⁾, iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnio 2 dalyje žodžiai „1999 m. spalio 11 d. Pretorijoje pasirašyto“ pakeičiami žodžiais „2009 m. rugsėjo 11 d. pasirašytu Susitarimu iš dalies pakeisto“.

⁽¹⁾ OL ES L 25, 2008 1 30, p. 11.

2. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Tačiau, nukrypstant nuo šio principo, Pietų Afrika turi teisę dalyvauti AKR ir EB bendradarbiavimo dėl plėtros finansavimo srityse, išvardytose šio protokolo 8 straipsnyje, vadovaujantis abipusiškumo ir proporcingumo principais, jei Pietų Afrikos dalyvavimas bus visiškai finansuojamas iš lėšų, numatytų pagal TDCA VII antraštinę dalį. Jei TDCA lėšos naudojamos dalyvavimui operacijose pagal AKR ir EB finansinio bendradarbiavimo programą, Pietų Afrika turi teisę visapusiškai dalyvauti priimant sprendimus dėl tokios pagalbos įgyvendinimo.“;

b) pridedama tokia dalis:

„4. Siekiant finansuoti investicijas, kaip nustatyta šio Susitarimo II priedo 1 skyriuje, investiciniai fondai ir Pietų Afrikoje įsisteigę finansiniai bei nefinansiniai tarpininkai gali būti tinkami finansuoti.“.

3. 5 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šis protokolas netrukdo Pietų Afrikai derėtis dėl vieno iš Ekonominės partnerystės susitarimų (EPS), numatytų šio Susitarimo 3 dalies II antraštinėje dalyje, ir jį pasirašyti, jeigu kitos to EPS šalys tam pritaria.“.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti įgaliotieji atstovai pasirašė šį Susitarimą.

Настоящото споразумение е открито за подписване в Ouagadougou на 22 юни 2010 г. и след това от 1 юли 2010 г. до 31 октомври 2010 г. в Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз в Брюксел.

El presente Acuerdo quedará abierto a la firma en Uagadugu el 22 de junio de 2010 y, a continuación, del 1 de julio de 2010 al 31 de octubre de 2010 en la Secretaría General del Consejo de la Unión Europea, en Bruselas.

Tato dohoda je otevřena k podpisu dne 22. června v Ouagadougou a poté od 1. července 2010 do 31. října 2010 v generálním sekretariátu Rady Evropské unie v Bruselu.

Denne aftale er åben for undertegnelse den 22. juni 2010 i Ouagadougou og derefter fra den 1. juli 2010 til den 31. oktober 2010 i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union i Bruxelles

Dieses Abkommen liegt am 22. Juni 2010 in Ouagadougou und danach vom 1. Juli bis 31. Oktober 2010 beim Generalsekretariat des Rates der Europäischen Union in Brüssel zur Unterzeichnung auf.

Käesolev leping on allakirjutamiseks avatud 22. juunil 2010 Ouagadougous ning seejärel 1. juulist 2010 kuni 31. oktoobrini 2010 Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadis Brüsselis.

Η παρούσα συμφωνία κατατίθεται προς υπογραφή στο Ουαγκαντούγκου, στις 22 Ιουνίου 2010 και στη συνέχεια, από την 1η Ιουλίου 2010 έως τις 31 Οκτωβρίου 2010, στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις Βρυξέλλες.

This Agreement shall be open for signature in Ouagadougou on 22 June 2010 and thereafter from 1 July 2010 to 31 October 2010 at the General Secretariat of the Council of the European Union in Brussels.

Le présent accord est ouvert à la signature à Ouagadougou le 22 juin 2010 et ensuite du 1er juillet 2010 au 31 octobre 2010 au Secrétariat général du Conseil de l'Union européenne, à Bruxelles.

Il presente accordo è aperto alla firma a Ouagadougou il 22 giugno 2010 e successivamente a Bruxelles presso il Segretariato generale del Consiglio dell'Unione europea, dal 1° luglio 2010 al 31 ottobre 2010.

Šo nolīgumu dara pieejamu parakstīšanai 2010. gada 22. jūnijā Vagadugu (Ouagadougou) un pēc tam no 2010. gada 1. jūlija līdz 2010. gada 31. oktobrim Briselē, Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsēkretariātā.

Šis susitarimas pateiktas pasirašyti 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu, o paskui, 2010 m. liepos 1 d.- 2010 m. spalio 31 d., Europos Sąjungos Tarybos generaliniame sekretoriате Briuselyje.

Ez a megállapodás 2010. június 22-én Ouagadougouban, majd 2010. július 1. és 2010. október 31. között Brüsszelben, az Európai Unió Tanácsának Főtitkárságán aláírásra nyitva áll.

Dan il-Ftehim huwa miftuh għall-iffirmar f'Ouagadougou fit-22 ta' Ġunju 2010 u wara dan mill-1 ta' Lulju 2010 sal-31 ta' Ottubru 2010, fis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, fi Brussell.

Deze overeenkomst staat open voor ondertekening op 22 juni 2010 te Ouagadougou en vervolgens met ingang van 1 juli tot en met 31 oktober 2010 bij het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie in Brussel.

Niniejsza Umowa będzie otwarta do podpisu w Wagadugu w dniu 22 czerwca 2010 r., a następnie od 1 lipca 2010 r. do 31 października 2010 r. w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej w Brukseli.

O presente Acordo está aberto para assinatura em Uagadugu, em 22 de Junho de 2010 e, posteriormente, de 1 de Julho a 31 de Outubro de 2010, no Secretariado-Geral do Conselho da União Europeia, em Bruxelas.

Acest acord va fi deschis pentru semnare în Ouagadougou, la 22 iunie 2010, iar ulterior, începând cu 1 iulie 2010 până la 31 octombrie 2010, la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene din Bruxelles.

Táto dohoda je otvorená na podpis 22. júna 2010 v Ouagadougou a potom od 1. júla 2010 do 31. októbra 2010 na Generálnom sekretariáte Rady Európskej únie v Bruseli.

Ta sporazum bo na voljo za podpis 22. junija 2010 v Ouagadougouju in nato od 1. julija 2010 do 31. oktobra 2010 v generalnem sekretariatu Sveta Evropske unije v Bruslju.

Tämä sopimus on avoinna allekirjoittamista varten Ouagadougoussa 22 päivänä kesäkuuta 2010 ja sen jälkeen 1 päivästä heinäkuuta 2010 31 päivään lokakuuta 2010 Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristössä Brysselissä.

Detta avtal är öppet för undertecknande i Ouagadougou den 22 juni 2010 och sedan från och med den 1 juli till och med den 31 oktober 2010 vid generalsekretariatet för Europeiska unionens råd i Bryssel.

—

BAIGIAMASIS AKTAS

JO DIDENYBĖ BELGŲ KARALIUS,
BULGARIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ČEKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ DANIJOS KARALIENĖ,
VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ESTIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
AIRIJOS PREZIDENTĖ,
GRAIKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO DIDENYBĖ ISPANIJOS KARALIUS,
PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ITALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
KIPRO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
LATVIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,
JO PRAKILNYBĖ LIUKSEMBURGO DIDYSIS HERCOGAS,
VENGRIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MALTOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ NYDERLANDŲ KARALIENĖ,
AUSTRIJOS RESPUBLIKOS FEDERALINIS PREZIDENTAS,
LENKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
RUMUNIJOS PREZIDENTAS,
SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
SUOMIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖS VYRIAUSYBĖ,

JOS DIDENYBĖ JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖS KARALIENĖ,

Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Susitariančiosios šalys (toliau – valstybės narės),

bei EUROPOS SAJUNGA (toliau - Sąjunga arba ES),

ir

ANGOLOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ ANTIGVOS IR BARBUDOS KARALIENĖ,

BAHAMŲ SANDRAUGOS VALSTYBĖS VADOVAS,

BARBADOSO VALSTYBĖS VADOVAS,

JOS DIDENYBĖ BELIZO KARALIENĖ,

BENINO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BOTSVANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

BURKINA FASO PREZIDENTAS,

BURUNDŽIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KAMERŪNO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ŽALIOJO KYŠULIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

CENTRINĖS AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KOMORŲ SAJUNGOS PREZIDENTAS,

KONGO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KONGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

KUKO SALŲ VYRIAUSYBĖ,

DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

DŽIBUČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

DOMINIKOS SANDRAUGOS VYRIAUSYBĖ,

DOMINIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

ERITRĖJOS VALSTYBĖS PREZIDENTAS,

ETIOPIJOS FEDERACINĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

FIDŽIO SALŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

GABONO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
GAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS IR VALSTYBĖS VADOVAS,
GANOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ GRENADOS KARALIENĖ,
GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
BISAU GVINĖJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
GAJANOS KOOPERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
HAIČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JAMAIKOS VALSTYBĖS VADOVAS,
KENIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
KIRIBAČIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO DIDENYBĖ LESOTO KARALYSTĖS KARALIUS,
LIBERIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ,
MADAGASKARO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MALAVIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MALIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MARŠALO SALŲ RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
MAURITANIJOS ISLAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MAURICIJAUS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
MIKRONEZIJOS FEDERACINIŲ VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖ,
MOZAMBIKO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NAMIBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NAURU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
NIGERIO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NIGERIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
NIUE VYRIAUSYBĖ,
PALAU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
JOS DIDENYBĖ PAPUA NAUJOSIOS GVINĖJOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS KARALIENĖ,
RUANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,

JOS DIDENYBĖ SENT KITSO IR NEVIO KARALIENĖ,
JOS DIDENYBĖ SENT LUSIJOS KARALIENĖ,
JOS DIDENYBĖ SENT VINSENTO IR GRENADINŲ KARALIENĖ,
SAMOA NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS VADOVAS,
SAN TOMĖS IR PRINSIPĖS DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
SENEGALO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
SEIŠELIŲ RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
SIERA LEONĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ SOLOMONO SALŲ KARALIENĖ,
PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
SURINAMO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO DIDENYBĖ SVAZILENDO KARALYSTĖS KARALIUS,
TANZANIJOS JUNG TINĖS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ČADO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
RYTŲ TIMORO DEMOKRATINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
TOGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JO DIDENYBĖ TONGOS KARALIUS,
TRINIDADO IR TOBAGO RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
JOS DIDENYBĖ TUVALU KARALIENĖ,
UGANDOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
VANUATU RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
ZAMBIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
ZIMBABVĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ,
kurių valstybės toliau vadinamos „AKR valstybėmis“,

susitikę Vagadugu du tūkstančiai dešimties metų birželio dvidešimt antrą dieną pasirašyti Susitarimą, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas,

pasirašydami šį Susitarimą priėmė šias prie šio Baigiamojo akto pridedamas deklaracijas:

I Deklaracija	Bendra deklaracija dėl AKR ir EB partnerystės paramos patekti į rinką
II Deklaracija	Bendra deklaracija dėl migracijos ir vystymosi (13 straipsnis)
III Deklaracija	Europos Sąjungos deklaracija dėl su Lisabonos sutarties įsigaliojimu susijusių institucinių pasikeitimų

Be to, susitarė, kad tokios esančios deklaracijos tapo nebeaktualiomis dėl V priedo išbraukimo:

XXII deklaracija	Bendra deklaracija dėl V priedo 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų žemės ūkio produktų.
XXIII deklaracija	Bendra deklaracija dėl rinkos prieinamumo AKR ir EB partnerystėje
XXIV deklaracija	Bendra deklaracija dėl ryžių;
XXV deklaracija	Bendra deklaracija dėl romo;
XXVI deklaracija	Bendra deklaracija dėl jautienos ir veršienos;
XXVII deklaracija	Bendra deklaracija dėl susitarimų, reglamentuojančių Prancūzijos užjūrio departamentų rinkų prieinamumą V priedo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems AKR valstybių kilmės produktams
XXIX deklaracija	Bendra deklaracija dėl produktų, kuriems taikoma bendroji žemės ūkio politika
XXX deklaracija	AKR valstybių deklaracija dėl V priedo 1 straipsnio;
XXXI deklaracija	Bendrijos deklaracija dėl V priedo 5 straipsnio 2 dalies a punkto;
XXXII deklaracija	Bendra deklaracija dėl nediskriminavimo;
XXXIII deklaracija	Bendrijos deklaracija dėl V priedo 8 straipsnio 3 dalies;
XXXIV deklaracija	Bendra deklaracija dėl V priedo 12 straipsnio;
XXXV deklaracija	Bendra deklaracija, susijusi su 1 protokolu, dėl V priedo;
XXXVI deklaracija	Bendra deklaracija, susijusi su V priedo 1 protokolu;
XXXVII deklaracija	Bendra deklaracija, susijusi su V priedo 1 protokolu dėl žuvininkystės produktų kilmės;
XXXVIII deklaracija	Bendrijos deklaracija, susijusi su V priedo 1 protokolu, dėl teritorinių vandenų dydžio;
XXXIX deklaracija	AKR valstybių deklaracija, susijusi su V priedo 1 protokolu, dėl žuvininkystės produktų kilmės;
XL deklaracija	Bendra deklaracija dėl vertės lestinimo taisyklės taikymo tunų sektoriuje;
XLI deklaracija	Bendra deklaracija dėl V priedo 1 protokolo 6 straipsnio 11 dalies;
XLII deklaracija	Bendra deklaracija dėl kilmės taisyklių: kumuliacija su Pietų Afrika;
XLIII deklaracija	Bendra deklaracija dėl 2 priedo, pridedamo prie V priedo 1 protokolo.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti įgaliojimai atstovai pasirašė šį Susitarimą.

—

I DEKLARACIJA

Bendra deklaracija dėl AKR ir EB partnerystės paramos patekti į rinką

Šalys pripažįsta, kad lengvatinės patekimo į rinką sąlygos labai naudingos AKR valstybių ekonomikai, ypač prekių ir kitiems žemės ūkio pramonės sektoriams, kurie yra itin svarbūs AKR valstybių ekonominiam bei socialiniam vystymuisi ir labai padeda didinti užimtumą, eksporto pajamas ir valstybių pajamas.

Šalys pripažįsta, kad kai kuriuose sektoriuose vyksta ES remiamos reformos, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas susijusiems AKR valstybių eksportuotojams konkuruoti ES ir tarptautinėse rinkose, taip pat kuriant prekių ženklais paženklintus ir kitokius pridėtinės vertės turinčius produktus.

Jos taip pat pripažįsta, kad gali reikėti teikti papildomą paramą tais atvejais, kai liberalizavus prekybą gali labiau pasikeisti AKR gamintojų patekimo į rinką sąlygos. Šiuo tikslu jos susitaria ištirti visas priemones, kurios būtinos AKR valstybių konkurencinei padėčiai ES rinkoje išsaugoti. Toks tyrimas gali apimti kilmės taisykles, sanitarines bei fitosanitarines priemones ir konkrečių priemonių, skirtų ribotos pasiūlos AKR valstybėse problemai spręsti, įgyvendinimą. Taip bus siekiama sudaryti sąlygas AKR valstybėms naudotis turimais ir potencialiais santykiniais pranašumais ES rinkoje.

Po to, kai bus parengtos paramos programos ir skirti išteklių, Šalys susitaria atlikti reguliarius vertinimus, siekdamas įvertinti pažangą ir pasiektus rezultatus ir nuspręsti, kokias papildomas priemones reikėtų įgyvendinti.

Jungtinis ministrų prekybos komitetas stebi šios Deklaracijos įgyvendinimą ir teikia Ministrų Tarybai atitinkamas ataskaitas ir rekomendacijas.

II DEKLARACIJA

Bendra deklaracija dėl migracijos ir vystymosi (13 str.)

Šalys susitaria stiprinti ir gerinti dialogą ir bendradarbiavimą migracijos srityje, remdamosi šiais trimis visapusiško ir subalansuoto požiūrio į migraciją pagrindais:

1. migracija ir vystymasis, įskaitant su išėivių bendruomenėmis, protų nutekėjimu ir perlaidomis susijusius klausimus;
2. legali migracija, įskaitant priėmimą, judumą ir įgūdžių bei paslaugų judėjimą; ir
3. nelegali migracija, įskaitant neteisėtą migrantų įvežimą bei prekybą žmonėmis ir sienų valdymą, taip pat readmisiją.

Nepažeisdamos galiojančio 13 straipsnio, Šalys įsipareigoja patikslinti informaciją apie šį sustiprintą bendradarbiavimą migracijos srityje.

Jos taip pat susitaria siekti laiku užbaigti šį dialogą ir apie padarytą pažangą pranešti kitame AKR ir EB Tarybos posėdyje.

III DEKLARACIJA

Europos sąjungos deklaracija dėl su lisabonos sutarties įsigaliojimu susijusių institucinių pasikeitimų

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjunga pakeitė Europos bendriją ir ją perėmė ir nuo tos dienos įgyvendina visas Europos bendrijos teises ir prisiima visus jos išpareigojimus. Todėl nuorodos į Europos bendriją Susitarimo tekste, kai tinkama, laikomos nuorodomis į Europos Sąjungą.

Europos Sąjunga pasiūlys AKR valstybėms pasikeisti laiškais, kad Susitarimo tekstas atitiktų institucinius Europos Sąjungos pokyčius, atsiradusius įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.

TARYBOS SPRENDIMAS

2010 m. spalio 7 d.

dėl Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos sudarymo

(2010/649/ES)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

Sąjungos veikimo, 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio minėto protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priiman šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikytinas.

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 3 dalį kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu,

- (8) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priiman šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikytinas,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

kadangi:

1 straipsnis

- (1) Komisija Europos bendrijos vardu vedė derybas su Pakistano Islamo Respublika dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos susitarimo (toliau – Susitarimas).

Europos Sąjungos vardu patvirtinamas Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos susitarimas dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos (toliau – Susitarimas).

- (2) Susitarimas Europos bendrijos vardu pasirašytas 2009 m. spalio 26 d. su sąlyga, kad jis bus sudarytas.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

- (3) 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjunga pakeitė Europos bendriją ir ją perėmė.

2 straipsnis

- (4) Susitarimas turėtų būti patvirtintas.

Tarybos pirmininkas pateikia Susitarimo 20 straipsnio 2 dalyje numatytą pranešimą tam, kad įpareigotų Sąjungą ⁽¹⁾, ir pateikia šį pareiškimą:

- (5) Susitarimu įsteigiamas Jungtinis readmisijos komitetas, kuris gali priimti savo darbo tvarkos taisykles. Šiuo atveju tikslinga numatyti supaprastintą Europos Sąjungos pozicijos priėmimo procedūrą.

„2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjunga pakeitė Europos bendriją ir ją perėmė ir nuo tos datos naudojami visomis Europos bendrijos teisėmis ir perima visas jos pareigas. Todėl nuorodos į „Europos bendriją“ arba „Bendriją“ Susitarimo tekste atitinkamai skaitomos kaip nuorodos į „Europos Sąjungą“.“

- (6) Pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 3 straipsnį, Jungtinė Karalystė pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priiman ir taikant šį sprendimą.

3 straipsnis

- (7) Pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos

Komisija, padedama jos prašymu pakviestų valstybių narių ekspertų, atstovauja Sąjungai pagal Susitarimo 16 straipsnį įsteigiamame Jungtiniame readmisijos komitete.

(¹) Readmisijos susitarimo įsigaliojimo datą Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbs Tarybos Generalinis sekretoriatas.

4 straipsnis

Sąjungos poziciją Jungtiniame readmisijs komitete dėl jo darbo tvarkos taisyklių priėmimo pagal Susitarimo 16 straipsnio 2 dalį nustato Komisija, pasikonsultavusi su Tarybos paskirtu specialiu komitetu.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Liuksemburge 2010 m. spalio 7 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. WATHELET

Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos
SUSITARIMAS
dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos

AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOSIOS ŠALYS,

EUROPOS BENDRIJA

(toliau – Bendrija)

ir

PAKISTANO ISLAMO RESPUBLIKA

(toliau – Pakistanas),

toliau taip pat atskirai – „Šalis“, o kartu – „Šalys“,

SIEKDAMOS stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą veiksmingai kovai su nelegalia imigracija užtikrinti,

SIEKDAMOS šiuo susitarimu ir remiantis abipusiškumo principu nustatyti skubią ir veiksmingą asmenų, kurie neatitinka arba jau nebeatitinka atvykimo, buvimo ar gyvenimo Pakistano arba vienos iš Europos Sąjungos valstybių narių teritorijoje sąlygų, tapatybės nustatymo ir saugaus bei tinkamo jų grąžinimo tvarką, taip pat bendradarbiaujant palengvinti tokių asmenų tranzitą,

PABRĖŽDAMOS, kad šiuo susitarimu nepažeidžiamos Europos Sąjungos valstybių narių ir Pakistano teisės, įsipareigojimai ir atsakomybė pagal tarptautinę teisę,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Europos bendrijos steigimo sutarties IV antraštinės dalies ir visų pagal šią antraštinę dalį priimtų teisės aktų nuostatos netaikomos Danijos Karalystei,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame susitarime:

- a) valstybė narė – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė, išskyrus Danijos Karalystę;
- b) valstybės narės pilietis – bet kuris asmuo, turintis valstybės narės pilietybę, kaip nustatyta Bendrijos;
- c) Pakistano pilietis – bet kuris Pakistano pilietybę turintis asmuo;
- d) trečiosios šalies pilietis – bet kuris asmuo, turintis kitą nei Pakistano ar vienos iš valstybių narių pilietybę;
- e) asmuo be pilietybės – bet kuris pilietybės neturintis asmuo;
- f) leidimas gyventi – Pakistano arba vienos iš valstybių narių išduotas bet kokios rūšies leidimas, kuris suteikia asmeniui teisę gyventi išduodančiosios valstybės teritorijoje;

g) viza – Pakistano arba vienos iš valstybių narių išduotas leidimas arba priimtas sprendimas, reikalingas norint atvykti į jo (-s) teritoriją arba vykti per ją tranzitu. Ši sąvoka neapima oro uosto tranzitinės vizos;

h) prašančioji valstybė – valstybė (Pakistanas arba viena iš valstybių narių), kuri pateikia readmisijos paraišką pagal šio susitarimo 2 ir 3 straipsnius arba tranzito paraišką pagal 12 straipsnį;

i) prašomoji valstybė – valstybė (Pakistanas arba viena iš valstybių narių), kuriai pateikiama readmisijos paraiška pagal šio susitarimo 2 ir 3 straipsnius arba tranzito paraišką pagal 12 straipsnį.

I SKIRSNIS

READMISIJOS ĮSIPAREIGOJIMAI

2 straipsnis

Piliečių readmisija

1. Prašančiosios valstybės prašymu po to, kai pagal 6 straipsnį įrodoma asmens pilietybė, prašomoji valstybė priima atgal į savo

teritoriją bet kurį savo pilietį, kuris netenkina arba jau nebetenkina galiojančių atvykimo, buvimo arba gyvenimo prašančiosios valstybės teritorijoje sąlygų.

2. Prašomoji valstybė prirėikus ir nedelsdama išduoda asmeniui, dėl kurio readmisijos susitarta, readmisijai reikalingą kelionės dokumentą, galiojantį ne trumpiau kaip šešis mėnesius. Jeigu dėl teisinių ar faktinių priežasčių atitinkamas asmuo negali būti perduotas per kelionės dokumento galiojimo laiką, prašomoji valstybė per 14 dienų išduoda naują, tiek pat laiko galiojantį kelionės dokumentą.

3 straipsnis

Trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės readmisija

1. Prašančiosios valstybės prašymu ir be jokių papildomų formalumų, išskyrus numatytus šiame susitarime, prašomoji valstybė priima atgal į savo teritoriją visus trečiųjų šalių piliečius arba asmenis be pilietybės, kurie netenkina arba jau nebetenkina galiojančių atvykimo, buvimo arba gyvenimo prašančiosios valstybės narės teritorijoje sąlygų, jeigu tokie asmenys:

- a) readmisijos paraiškos pateikimo metu turėjo prašomosios valstybės išduotą galiojančią vizą arba galiojantį leidimą gyventi, arba
- b) neteisėtai atvyko į prašančiosios valstybės teritoriją tiesiogiai iš prašomosios valstybės teritorijos. Šioje pastraipoje asmuo laikomas tiesiogiai atvykusi iš prašomosios valstybės teritorijos, jei jis atvyko į prašančiosios valstybės teritoriją arba, jeigu prašomoji valstybė yra Pakistanas, į valstybių narių teritoriją oro ar vandens transportu neįvažiuodamas į kitą tarpinę valstybę.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas readmisijos išpareigojimas negalioja, jeigu:

- a) trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės vyksta tik tranzitu per prašomosios valstybės tarptautinį oro uostą, neįeidamas iš jo tranzitinės salės; arba
- b) prašančioji valstybė išdavė vizą arba leidimą gyventi trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės prieš jam atvykstant arba atvykus į jos teritoriją, išskyrus, kai tas asmuo turi prašomosios valstybės narės išduotą vizą arba leidimą gyventi, kurio galiojimo laikas yra ilgesnis.

3. Jeigu prašomoji valstybė yra valstybė narė, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas readmisijos išpareigojimas tenka vizą arba leidimą gyventi išdavusiai valstybei narei. Jeigu vizą arba leidimą gyventi išdavė dvi ar daugiau valstybių narių, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas readmisijos išpareigojimas tenka ilgesnį laiką galiojantį dokumentą išdavusiai valstybei narei arba, jeigu vieno ar kelių

dokumentų galiojimo laikas jau pasibaigęs, tai, kurios dokumentas dar galioja. Jeigu visų dokumentų galiojimo laikas jau yra pasibaigęs, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas readmisijos išpareigojimas tenka valstybei narei, išdavusiai dokumentą, kurio galiojimo pabaigos data yra vėliausia.

4. Prašomoji valstybė prirėikus ir nedelsdama išduoda asmeniui, dėl kurio readmisijos susitarta, grąžinimui reikalingą kelionės dokumentą, galiojantį ne trumpiau kaip šešis mėnesius. Jeigu dėl teisinių ar faktinių priežasčių atitinkamas asmuo negali būti perduotas per kelionės dokumento galiojimo laiką, prašomoji valstybė per 14 kalendorinių dienų išduoda naują, tiek pat laiko galiojantį kelionės dokumentą.

II SKIRSNIS

READMISIJOS PROCEDŪRA

4 straipsnis

Principai

1. Pagal šio straipsnio 2 dalį, kai grąžintinas asmuo perduodamas vadovaujantis 2 ir 3 straipsniuose nustatytais išpareigojimais, prašomosios valstybės kompetentingai institucijai turi būti pateikiama readmisijos paraiška.

2. Nepažeidžiant 2 straipsnio 1 dalies ir 3 straipsnio 1 dalies, readmisijos paraiškos nereikia tais atvejais, kai grąžintinas asmuo turi galiojantį kelionės dokumentą ir, jei reikia, prašomosios valstybės išduotą galiojančią vizą arba galiojantį leidimą gyventi.

3. Joks asmuo negali būti priimtas atgal remiantis tik *prima facie* pilietybės įrodymais.

5 straipsnis

Readmisijos paraiška

1. Readmisijos paraiškoje nurodoma tokia informacija:

- a) priimamo atgal asmens duomenys (pvz., vardas, pavardė, gimimo data, gimimo vieta ir paskutinė nuolatinė gyvenamoji vieta);
- b) įrodymų dėl pilietybės, tranzito, trečiosios šalies piliečių ir asmenų be pilietybės readmisijos sąlygų bei neteisėto atvykimo ir gyvenimo pateikimo priemonių nurodymai.

2. Readmisijos paraiškoje, kiek įmanoma, taip pat turėtų būti nurodyta ši informacija:

- a) pareiškimas, kuriame nurodoma, kad grąžintinam asmeniui gali prirėikti pagalbos ar priežiūros, jeigu tas asmuo aiškiai pritarė tokiam pareiškimui;
- b) bet kokia kita apsaugos ar saugumo priemonė, kuri gali būti būtina individualios readmisijos atveju.

3. Naudotina bendra readmisijos paraiškų forma pridedama kaip šio susitarimo V priedas.

6 straipsnis

Pilietybės įrodymas

1. Pilietybė negali būti įrodoma pateikiant suklastotus dokumentus.
2. Pagal 2 straipsnio 1 dalį pilietybė gali būti įrodoma pateikiant bet kuriuos šio susitarimo I priede išvardytus dokumentus, net jeigu jų galiojimo laikas pasibaigęs. Jeigu tokie dokumentai pateikiami, prašomoji ir prašančioji valstybės abipusiškai pripažįsta pilietybę nereikalaujamos tolesnio tyrimo.
3. Pagal 2 straipsnio 1 dalies reikalavimus pilietybė taip pat gali būti įrodoma pateikiant bet kuriuos šio susitarimo II priede išvardytus dokumentus, net jeigu jų galiojimo laikas pasibaigęs. Jeigu pateikiami tokie dokumentai, prašomoji valstybė inicijuoja atitinkamo asmens tapatybės nustatymo procesą.
4. Jeigu nė vieno iš I arba II prieduose išvardytų dokumentų pateikti neįmanoma, prašančiosios valstybės kompetentinga institucija ir prašomosios valstybės diplomatinė arba konsulinė atstovybė paprašius nedelsdamos apklausia asmenį, dėl kurio pateikta readmisijos paraiška.

7 straipsnis

Su trečiųjų šalių piliečiais ir asmenimis be pilietybės susijusios įrodymo priemonės

1. 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės readmisijos sąlygos gali būti visų pirma įrodomos vienu iš šio susitarimo III priede pateiktu įrodymu. Negali būti įrodoma pateikiant suklastotus dokumentus. Visi tokie įrodymai turi būti pagrįsti prašomosios ir prašančiosios valstybių abipusiškai pripažįstamais elementais.
2. 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės readmisijos sąlygos taip pat gali būti įrodomos vienu iš šio susitarimo IV priede pateiktu įrodymu. Jeigu pateikiami tokie įrodymai, prašomoji valstybė laiko juos tinkamais tyrimui inicijuoti.
3. Atvykimo, buvimo arba gyvenimo neteisėtumas nustatomas remiantis atitinkamo asmens kelionės dokumentais, kuriuose trūksta prašančiosios valstybės teritorijoje reikalingos vizos arba kito leidimo gyventi. Prašančiosios šalies pareiškimas, kad atitinkamas asmuo neturi reikiamų kelionės dokumentų, vizos ar

leidimo gyventi, gali būti neteisėto atvykimo, buvimo arba gyvenimo *prima facie* įrodymas.

8 straipsnis

Terminai

1. Prašomosios valstybės kompetentingai institucijai readmisijos paraiška turi būti pateikta ne vėliau kaip per metus nuo tada, kai prašančiosios valstybės kompetentinga institucija gavo informaciją, jog trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės neatitinka arba jau nebeatitinka galiojančių atvykimo, buvimo arba gyvenimo sąlygų. Jeigu yra teisinių arba faktinių kliūčių laiku pateikti paraišką, pateikus prašymą terminas pratęsiamas, tačiau tik iki tol, kol tų kliūčių nebelieka.
2. Į readmisijos paraišką turi būti atsakyta nedelsiant ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų; atsisakius patenkinti readmisijos paraišką, nurodomos priežastys. Šis terminas prasideda readmisijos paraiškos gavimo dieną. Jeigu yra teisinių arba faktinių kliūčių laiku atsakyti į paraišką, pateikus prašymą ir nurodžius priežastis šis terminas gali būti pratęsiamas iki 60 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai pagal prašančiosios valstybės nacionalinės teisės aktus maksimalus sulaikymo laikotarpis yra 60 kalendorinių dienų arba trumpesnis. Jeigu per šį terminą atsakymo nesulaukiama, laikoma, kad perdavimui pritarta.
3. Pritarus perdavimui arba, tam tikrais atvejais, pasibaigus šio straipsnio 2 dalyje nurodytam terminui, atitinkamas asmuo perduodamas per tris mėnesius. Pateikus prašymą šis terminas gali būti pratęstas laikotarpiu, kurio reikia teisinėms ar praktinėms kliūtims pašalinti.

9 straipsnis

Perdavimo tvarka ir vežimo būdai

Prieš grąžindamos asmenį, Pakistano ir atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos iš anksto sudaro susitarimus raštu dėl perdavimo datos, sienos kirtimo punkto, galimos palydos ir transporto priemonės.

10 straipsnis

Klaidinga readmisija

Pakistanas nedelsdamas susigrąžina bet kurį valstybės narės priimtą atgal asmenį, o valstybė narė nedelsdama susigrąžina bet kurį Pakistano priimtą atgal asmenį, jeigu per trijų mėnesių laikotarpį nuo atitinkamo asmens perdavimo nustatoma, kad nebuvo laikomasi šio susitarimo 2 ir 3 straipsniuose nustatytų reikalavimų. Tokiais atvejais Pakistano ir atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos taip pat pasikeičia visa turima informacija, susijusia su grąžintino asmens tikrąja tapatybe, pilietybe arba tranzito maršrutu.

III SKIRSNIS

TRANZITO OPERACIJOS

11 straipsnis

Principai

1. Prašomoji valstybė gali leisti trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės vykti tranzitu, jeigu tokio piliečio ar asmens į paskirties valstybę negalima grąžinti tiesiogiai, po to, kai jai raštiškai patvirtinama, jog paskirties valstybė išpareigoja priimti atgal savo pilietį arba asmenį be pilietybės.

2. Prašomoji valstybė gali atšaukti sutikimą, jeigu nebužtikrinama tolesnė kelionė per galimas tranzito valstybes arba paskirties valstybė neužtikrina readmisijos. Tokiais atvejais prašančioji valstybė savo lėšomis susigrąžina trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės.

12 straipsnis

Tranzito tvarka

1. Tranzito operacijų paraiška turi būti pateikta raštu kompetentingoms institucijoms ir joje turi būti nurodyta ši informacija:

- a) tranzito rūšis, kitos galimos tranzito valstybės ir galutinė paskirties valstybė;
- b) atitinkamo asmens duomenys (pvz., vardas, pavardė, gimimo data ir, jei įmanoma, gimimo vieta, pilietybė, kelionės dokumento rūšis ir numeris);
- c) numatomas sienos kirtimo punktas, perdavimo laikas ir galimas palydos naudojimas.

Tranzito operacijų paraiškoms naudotina bendra forma pridedama šio susitarimo VI priede.

2. Prašomoji valstybė per 14 kalendorinių dienų raštu informuoja prašančiąją valstybę apie savo sprendimą ir, jeigu leidžia vykti tranzitu, patvirtina sienos kirtimo punktą bei numato tranzito laiką.

3. Jeigu tranzito operacija vykdoma oru, tranzitu vežamam asmeniui bei galimai palydai netaikomas reikalavimas gauti oro uosto tranzitinę vizą.

4. Prašomosios valstybės kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į abipuses konsultacijas, dalyvauja tranzito operacijoje, visų pirma prižiūradamos atitinkamus asmenis ir sudarydamos tam tinkamas sąlygas pagal prašomosios valstybės teisės aktus ir taisykles.

IV SKIRSNIS

IŠLAIDOS

13 straipsnis

Pervežimo ir vykimo tranzitu išlaidos

Nepažeidžiant prašančiosios valstybės kompetentingų institucijų teisės iš grąžintino asmens arba trečiųjų šalių susigrąžinti su readmisija susijusias išlaidas, visas pervežimo iki galutinės paskirties valstybės sienos išlaidas, patirtas dėl šiame susitarime numatytos readmisijos ir tranzito operacijų, apmoka prašančioji valstybė. Klaidingos readmisijos atveju, kaip numatyta 10 straipsnyje, šias išlaidas apmoka valstybė, kuri atitinkamą asmenį turi priimti atgal.

V SKIRSNIS

DUOMENŲ APSAUGA IR SUDERINAMUMAS SU KITAIS TEISINIAIS ĮSIPAREIGOJIMAIS

14 straipsnis

Asmens duomenys

1. Asmens duomenys tvarkomi tik, jei toks duomenų tvarkymas būtinas Pakistano ir valstybių narių kompetentingoms institucijoms šiam susitarimui įgyvendinti. Šiame straipsnyje taikomos Direktyvos 95/46/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnyje nustatytos sąvokų apibrėžtys. Kai duomenų valdytojas yra valstybės narės kompetentinga institucija, tvarkant duomenis taikomos Direktyvos 95/46/EB ir šia direktyva vadovaujantis priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatos, įskaitant asmens duomenų perdavimo trečiosioms šalims taisykles.

2. Be to, šio susitarimo įgyvendinimo tikslais tvarkant asmens duomenis, pirmiausia, asmens duomenis perduodant iš Pakistano į valstybę narę ir atvirkščiai, laikomasi šių principų:

- a) asmens duomenys turi būti tvarkomi sąžiningai ir teisėtai;
- b) įgyvendinant šį susitarimą, asmens duomenys turi būti renkami tiksliai išreikštu, aiškiu ir teisėtu tikslu, ir nei pranešančioji, nei gaunančioji institucija negali jų tvarkyti tokiu būdu, kuris būtų nesuderinamas su tuo tikslu;

(1) 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- c) asmens duomenys turi būti pakankami, tinkami ir ne pernelyg išsamūs tam tikslui, dėl kurio jie renkami ir (arba) toliau tvarkomi; perduodami asmens duomenys gali būti susiję tik su:
- perduotino asmens duomenimis (pvz., vardas, pavardė, kiti turėti vardai, pravardės ar slapyvardžiai, gimimo data ir vieta, lytis, dabartinė ir ankstesnė pilietybė),
  - pasu ar tapatybės kortele (numeris, galiojimo laikas, išdavimo data, dokumentą išdavusi įstaiga, išdavimo vieta),
  - sustojimo vietomis ir kelionės maršrutais,
  - kita informacija, kurios reikia perduotino asmens tapatybei nustatyti arba readmisijos reikalavimams išnagrinėti pagal šį susitarimą;
- d) asmens duomenys turi būti tikslūs ir, kai būtina, atnaujinami;
- e) asmens duomenys turi būti saugomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti per ne ilgesnį nei būtina laiką, numatytą tikslui, dėl kurio duomenys buvo renkami arba dėl kurio jie toliau tvarkomi;
- f) ir perduodančioji, ir gaunančioji institucijos imasi visų įmanomų priemonių, kad būtų atitinkamai užtikrinamas asmens duomenų taisymas, trynimasis ar blokavimas, jeigu jų tvarkymas neatitinka šio straipsnio nuostatų, visų pirma, jeigu, atsižvelgiant į tvarkymo tikslą, tie duomenys yra nepakankami, netinkami, netikslūs arba pernelyg išsamūs. Tai apima pranešimą kitai Šaliai apie bet kokią taisymą, trynimą ar blokavimą;
- g) paprašius gaunančioji institucija praneša perduodančiajai institucijai apie perduotų duomenų panaudojimą ir jo rezultatus;
- h) asmens duomenys gali būti perduodami tik kompetentingoms institucijoms. Perduoti duomenis kitoms įstaigoms galima tik gavus perduodančiosios institucijos išankstinį sutikimą;
- i) perduodančiosios ir gaunančiosios institucijos įpareigojamos raštu registruoti asmens duomenų perdavimą ir gavimą.

15 straipsnis

Suderinamumas su kitais teisiniais įsipareigojimais

1. Šiuo susitarimu nepažeidžiamos Bendrijos, valstybių narių ir Pakistano teisės, įsipareigojimai ir atsakomybė, numatyti tarptautinėje teisėje ir tarptautinėse sutartyse, kurių šalys jos yra.

2. Jokia šio susitarimo nuostata negali užkirsti kelio asmens gražinimui vadovaujantis kitomis dvišalių susitarimų nuostatomis.

3. Šiuo susitarimu nepažeidžiamos priemonės ir teisės, kurio- mis pagal priimančiosios šalies įstatymus, įskaitant tarptautinę teisę, gali pasinaudoti atitinkamas asmuo.

VI SKIRSNIS

ĮGYVENDINIMAS IR TAIKYMAS

16 straipsnis

Jungtinis readmisijos komitetas

1. Šalys teikia viena kitai abipusę pagalbą taikant ir aiškinant šį susitarimą. Šiuo tikslu jos įsteigia Jungtinį readmisijos komitetą (toliau – Komitetas), kurio užduotys pirmiausia bus:

- a) kontroliuoti, kaip taikomas šis susitarimas;
- b) spręsti dėl techninių priemonių, būtinų, kad šis susitarimas būtų taikomas vienodai, taip pat dėl III ir IV priedų pakeitimų;
- c) reguliariai keistis informacija apie atskirų valstybių narių ir Pakistano pagal 17 straipsnį sudarytus įgyvendinimo protokolus;
- d) siūlyti šio susitarimo ir I bei II priedų pakeitimus.

2. Komiteto sprendimai priimami vienbalsiai ir atitinkamai įgyvendinami.

3. Komitetą sudaro Bendrijos ir Pakistano atstovai. Bendrijai atstovauja Europos Komisija, kuriai padeda valstybių narių ekspertai.

4. Komitetas posėdžiauja prireikus vienos iš Šalių prašymu, paprastai kartą per metus.

5. Ginčai, kurių Komitetas negali išspręsti, sprendžiami Šalių konsultacijomis.

6. Komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles, įskaitant abiem Šalims bendrą darbo kalbą.

17 straipsnis

Įgyvendinimo protokolai

1. Pakistanas ir valstybė narė gali parengti įgyvendinimo protokolą, kuriame nustatomos taisyklės dėl:

- a) kompetentingų institucijų paskyrimo, sienos perėjimo punktų ir pasikeitimo informacija apie ryšių palaikymo centrus;

- b) asmenų gražinimo su palyda, įskaitant trečiosios šalies piliečių ir asmenų be pilietybės perdavimą tranzitu su palyda, sąlygų;
- c) priemonių ir dokumentų, kurie nenurodyti šio susitarimo I–IV prieduose.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti įgyvendinimo protokolai įsigalioja tik pranešus 16 straipsnyje nurodytam Komitetui.

18 straipsnis

Ryšys su valstybių narių dvišaliais readmisijos susitarimais arba kitais readmisijos dokumentais

Šio susitarimo nuostatos yra viršesnės už bet kurio dvišalio susitarimo arba kitų dokumentų dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos, kurie buvo sudaryti arba gali būti sudaryti pagal 17 straipsnį tarp atskirų valstybių narių ir Pakistano, nuostatas, jei tokio susitarimo ar tokių dokumentų nuostatos nesuderinamos su šio susitarimo nuostatomis.

VII SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19 straipsnis

Teritorinis taikymas

1. Atsižvelgiant į 2 dalį, šis susitarimas taikomas teritorijoje, kurioje taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, ir Pakistano teritorijoje.

Priimta du tūkstančiai devintųjų metų spalio dvidešimt šeštą dieną Briuselyje dviem egzemplioriais anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis; visi tekstai yra autentiški.

За Европейската общност

Por la Comunidad Europea

Za Evropské společenství

For Det Europæiske Fællesskab

Für die Europäische Gemeinschaft

Euroopa Ühenduse nimel

Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

For the European Community

Pour la Communauté européenne

Per la Comunità europea

Eiropas Kopienas vārdā

Europos bendrijos vardu

Az Európai Közösség részéről

Għall-Komunità Ewropea

Voor de Europese Gemeenschap

W imieniu Wspólnoty Europejskiej

Pela Comunidade Europeia

Pentru Comunitatea Europeană

Za Európske spoločenstvo

Za Evropsko skupnost

Euroopan yhteisön puolesta

För Europeiska gemenskapen

2. Šis susitarimas netaikomas Danijos Karalystės teritorijoje.

20 straipsnis

Įsigaliojimas, galiojimo trukmė ir nutraukimas

1. Šį susitarimą Šalys ratifikuoja arba patvirtina taikydamos atitinkamas savo procedūras.

2. Šis susitarimas įsigalioja pirmą antro mėnesio dieną nuo tos dienos, kai Šalys viena kitai praneša apie 1 dalyje minėtų procedūrų užbaigimą.

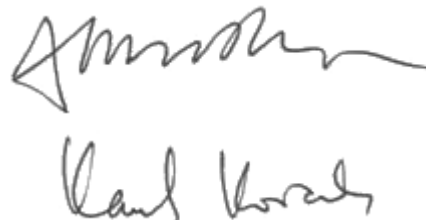
3. Nepažeidžiant galiojančių Šalių įsipareigojimų pagal tarptautinę papročių teisę priimti atgal savo piliečius, šis susitarimas ir įgyvendinimo protokolai taikomi asmenims, atvykusiems į Pakistano ir valstybių narių teritoriją po šio susitarimo įsigaliojimo.

4. Bet kuri Šalis gali bet kada denonsuoti šį susitarimą, oficialiai pranešusi apie tai kitai Šaliai. Šis susitarimas baigiamas taikyti praėjus šešiams mėnesiams nuo tokio pranešimo dienos.

21 straipsnis

Priedai

I–VI priedai yra sudėtinė šio susitarimo dalis.

За Ислямска република Пакистан
Por la República Islámica de Pakistán
Za Pákistánskou islámskou republiku
For Den Islamiske Republik Pakistan
Für die Islamische Republik Pakistan
Pakistani Islamivabariigi nimel
Για την Ισλαμική Δημοκρατία του Πακιστάν
For the Islamic Republic of Pakistan
Pour la République islamique du Pakistan
Per la Repubblica islamica del Pakistan
Pakistānas Islāma Republikas vārdā
Pakistano Islamo Respublikos vardu
A Pakisztáni Iszlám Köztársaság részéről
Ghar-Repubblika Iżlamika tal-Pakistan
Voor de Islamitische Republiek Pakistan
W imieniu Islamskiej Republiki Pakistanu
Pela República Islâmica do Paquistão
Pentru Republica Islamică Pakistan
Za Pakistanskú islamskú republiku
Za Islamsko republiko Pakistan
Pakistanin islamilaisen tasavallan puolesta
För Islamiska republiken Pakistan

---

*I PRIEDAS***Bendras dokumentų, kurių pateikimas laikomas pilietybės įrodymu, sąrašas (2 straipsnio 1 dalis kartu su 6 straipsnio 2 dalimi)**

- Bet kokios rūšies autentiški pasai (nacionaliniai pasai, diplomatiniai pasai, tarnybiniai pasai, kolektyviniai pasai ir pakaitiniai pasai, įskaitant vaikų pasus),
- elektroninės nacionalinės tapatybės kortelės,
- autentiški pilietybės pažymėjimai.

---

*II PRIEDAS***Dokumentų, kuriuos pateikus inicijuojamas pilietybės nustatymo procesas, bendras sąrašas (2 straipsnio 1 dalis kartu su 6 straipsnio 3 dalimi)**

- Skaitmeniniai pirštų atspaudai arba kiti biometriniai duomenys,
- laikinos nacionalinės tapatybės kortelės, laikinos karinės tapatybės kortelės ir laikini gimimo liudijimai išduoti prašomosios Šalies Vyriausybės,
- bet kurių dokumentų, išvardytų šio susitarimo I priede, fotokopijos (*);
- vairuotojo pažymėjimai arba jų fotokopijos (*),
- kitų oficialių dokumentų, kuriuose minima ar nurodoma pilietybė (pvz., gimimo liudijimai), fotokopijos (*),
- tarnybos kortelės, jūrininko registracijos knygelės, kapitono darbo kortelės arba jų fotokopijos (*),
- atitinkamo asmens parodymai.

(*) Šiame priede „fotokopijos“ – tai fotokopijos, kurių autentiškumą oficialiai patvirtino Pakistano ar valstybių narių valdžios institucijos.

---

*III PRIEDAS***Dokumentų, kurie laikomi trečiosios šalies piliečių ir asmenų be pilietybės readmisijos sąlygų įrodymu, bendras sąrašas (3 straipsnio 1 dalis kartu su 7 straipsnio 1 dalimi)**

- įvažiavimo ir (arba) išvažiavimo spaudai arba žymos atitinkamo asmens kelionės dokumente,
  - prašomosios valstybės išduota galiojanti viza ir (arba) galiojantis leidimas gyventi.
-

IV PRIEDAS

Dokumentų, kurie laikomi įrodymu tyrimui dėl trečiosios šalies piliečių ir asmenų be pilietybės readmisijos inicijuoti, bendras sąrašas (3 straipsnis kartu su 7 straipsnio 2 dalimi)

- oficialūs parodymai, pirmiausia pasienio tarnybos darbuotojų ir kitų oficialių arba *bona fide* liudininkų (pvz., oro transporto bendrovės darbuotojų), galinčių paliudyti, kad atitinkamas asmuo kirta sieną,
- prašančiosios valstybės kompetentingų institucijų pateikta informacija apie atitinkamo asmens sulaikymo po to, kai jis atvyko į tos valstybės teritoriją, vietą ir aplinkybes,
- su asmens tapatybe ir (arba) jo buvimu susijusi informacija, kurią pateikė tarptautinė organizacija (pvz., JTPRVK),
- šeimos narių pranešimai ir (arba) informacijos patvirtinimas,
- atitinkamo asmens parodymai,
- asmens vardu išduoti bet kokios rūšies bilietai, pažymėjimai ir sąskaitos (pvz., viešbučių sąskaitos, paskyrimo pas gydytoją (stomatologą) talonėliai, įėjimo į viešąsias (privačias) institucijas leidimai ir t. t.), kuriais aiškiai įrodoma, kad atitinkamas asmuo buvo apsistojęs prašomosios valstybės teritorijoje,
- asmens vardu išduoti kelionių lėktuvu ar laivu bilietai ir (arba) keleivių sąrašai, kuriais įrodomas atitinkamo asmens buvimas prašomosios valstybės teritorijoje,
- informacija apie tai, kad atitinkamas asmuo naudojosi kurjerio ar kelionių agentūros paslaugomis.

V PRIEDAS

[Pakistano Islamo Respublikos herbas]

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

(Vieta ir data)

.....
.....
(Prašančiosios institucijos pavadinimas)

Nuoroda:

.....

Adresatas:

.....
.....
.....

(Prašomosios institucijos pavadinimas)

READMISIJOS PARAIŠKA

Pagal 2009 m. spalio 26 d. Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos 5 straipsnį

A. ASMENS DUOMENYS

1. Vardas ir pavardė (pavardę pabraukti):

.....

2. Mergautinė pavardė:

.....

3. Gimimo data ir vieta:

.....

4. Lytis ir fizinių savybių apibūdinimas (ūgis, akių spalva, išskirtinės savybės, kt.):

.....

5. Asmuo taip pat žinomas kaip (ankstesnės pavardės ir vardai, kitos asmens naudojamos pavardės ir vardai (kitos pavardės ir vardai, kuriais asmuo žinomas) arba slapyvardžiai):

.....

6. Pilietybė ir kalba:

.....

7. Civilinis statusas: vedęs (ištekęjusi) nevedęs (netekėjusi) išsiskyręs (-usi) našlys (našlė)

Jei vedęs (ištekęjusi): Sutuoکتinio pavardė ir vardas: .....

Vaikų (jei yra) pavardės, vardai ir amžius: .....

.....

.....

.....

8. Paskutinis adresas

a) prašančiojoje šalyje:

.....

b) prašomojoje šalyje:

.....

B. SU PERDUODAMU ASMENIU SUSIJUSIOS YPATINGOS APLINKYBĖS

1. Sveikatos būklė:

(pvz., galimos nuorodos į ypatingą medicininę priežiūrą; užkrečiamos ligos lotyniškas pavadinimas):

.....

2. Žyma, jei asmuo yra ypač pavojingas

(pvz., įtariamas padaręs sunkų nusikaltimą; agresyvus elgesys):

.....

Nuotrauka

C. PRIDEDAMI ĮRODYMAI

1.	..... (Paso Nr.)	..... (išdavimo data ir vieta)
	..... (Išdavusi institucija)	..... (galiojimo pabaigos data)
2.	..... (Asmens tapatybės kortelės Nr.)	..... (išdavimo data ir vieta)
	..... (Išdavusi institucija)	..... (galiojimo pabaigos data)
3.	..... (Gimimo liudijimas)	..... (išdavimo data ir vieta)
	..... (Išdavusi institucija)	..... (galiojimo pabaigos data)
4.	..... (Kito oficialaus dokumento Nr.)	..... (išdavimo data ir vieta)
	..... (Išdavusi institucija)	..... (galiojimo pabaigos data)

D. PASTABOS

.....

.....

.....

.....

(parašas) (spaudas)

_____

VI PRIEDAS

[Pakistano Islamo Respublikos herbas]

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

=====

(Vieta ir data)

(Prašančiosios institucijos pavadinimas)

Nuoroda:

.....

Adresatas:

.....
.....
=====

(Prašomosios institucijos pavadinimas)

TRANZITO PARAIŠKA

Pagal 2009 m. spalio 26 d. Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos 11 ir 12 straipsnius

A. ASMENS DUOMENYS

1. Vardas ir pavardė (pavardę pabraukti):

.....

2. Mergautinė pavardė:

.....

3. Gimimo data ir vieta:

.....

4. Lytis ir fizinių savybių apibūdinimas (ūgis, akių spalva, išskirtinės savybės, kt.):

.....

5. Asmuo taip pat žinomas kaip (ankstesnės pavardės ir vardai, kitos asmens naudojamos pavardės ir vardai (kitos pavardės ir vardai, kuriais asmuo žinomas) arba slapyvardžiai):

.....

6. Pilietybė ir kalba:

.....

7. Kelionės dokumento rūšis ir numeris:

.....

Nuotrauka

B. TRANZITO OPERACIJA

1. Tranzito rūšis:

oro transportu   jūrų transportu   sausumos transportu

2. Galutinės paskirties valstybė .....

3. Kitos galimos tranzito valstybės.....

4. Siūlomas sienos kirtimo punktas, data, perdavimo laikas ir galima palyda

.....

.....

.....

5. Bet kuri kita tranzito valstybė ir galutinės paskirties valstybė užtikrina priėmimą

Taip   Ne

C. PASTABOS

.....

.....

.....

.....

(parašas) (spaudas)

_____

BENDRA DEKLARACIJA DĖL 1 STRAIPSNIO f PUNKTO

Dėl 1 straipsnio f punkto – Šalys susitaria, kad leidimas gyventi neapima laikino leidimo likti Šalių teritorijoje, kol nagrinėjamas prašymas suteikti prieglobstį arba leidimą gyventi.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL 2 STRAIPSNIO 1 DALIES

Šalys pažymi, kad remiantis galiojančiu 1951 m. Pakistano pilietybės aktu ir pagal jį nustatytomis taisyklėmis, Pakistano pilietis negali atsisakyti savo pilietybės, jeigu nėra įgijęs galiojančio dokumento, kuriuo užtikrinamas kitos valstybės pilietybės suteikimas, arba kol jam toks dokumentas neišduotas.

Šalys susitaria prireikus teikti viena kitai konsultacijas.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL 3 STRAIPSNIO

Atsižvelgdamos į 3 straipsnį, Šalys iš esmės stengsis grąžinti į kilmės šalį bet kurį trečiosios šalies pilietį arba asmenį be pilietybės, kuris netenkina arba jau nebetenkina galiojančių teisinių atvykimo, buvimo arba gyvenimo kurios nors Šalies teritorijoje sąlygų.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL 3 STRAIPSNIO 1 DALIES b PUNKTO

Šalys susitaria, kad buvimas tik trečiosios šalies oro uosto tranzitinėje salėje nelaikomas įvažiavimu į kitą tarpinę valstybę, kaip apibrėžta tose nuostatose.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL 8 STRAIPSNIO 2 DALIES

Šalys susitaria, kad kiek tai susiję su valstybių narių, kurių nacionalinės teisės aktuose nustatytas maksimalus sulaikymo laikotarpis yra trumpesnis nei arba lygus 30 dienų, pateiktomis readmisijos paraiškomis, 8 straipsnio 2 dalyje paminėtas 30 kalendorinių dienų laikotarpis apima, jeigu atsakymas į readmisijos paraišką teigiamas, kelionės dokumento, kurio reikia asmens readmisijai pagal susitarimo 2 straipsnio 2 dalį ir 3 straipsnio 4 dalį, išdavimą.

BENDRA EUROPOS KOMISIJOS IR PAKISTANO DEKLARACIJA DĖL LEGALIOS MIGRACIJOS

Atsižvelgdamos į Pakistano interesą pasinaudoti legalios migracijos galimybėmis Europos Sąjungos valstybėse narėse, Šalys susitarė, kad taikant šį susitarimą atskiros valstybės narės bus skatinamos suteikti legalios migracijos galimybių Pakistano piliečiams. Todėl Europos Komisija ragina valstybes nares remiantis jų nacionalinės teisės aktais pradėti derybas su Pakistanu dėl legalios migracijos galimybių Pakistano piliečiams.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL TECHNINĖS PAGALBOS

Kiek tai susiję su migrantų srautų tarp Europos Sąjungos ir Pakistano valdymu, Šalys įsipareigoja ši susitarimą įgyvendinti vadovaudamosi bendros atsakomybės bei lygiavertės partnerystės principais ir veikdamos solidariai.

Todėl Europos Sąjunga pagal Bendrijos pagalbos programas, visų pirma programą „Aeneas“, teiks pagalbą Pakistanui, įskaitant pagalbą grąžintų asmenų persikėlimui ir gerovei, kad jis galėtų įgyvendinti visus šio susitarimo elementus.

Tokia pagalba iš esmės gali būti skiriama ir migracijos bei vystymosi sąsajoms stiprinti, legaliai migracijai organizuoti ir skatinti, nelegaliai migracijai valdyti ir migrantams nuo išnaudojimo bei atskirties apsaugoti.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL DANIJOS

Šalys atkreipia dėmesį, kad šis susitarimas netaikomas nei Danijos Karalystės teritorijoje, nei Danijos Karalystės piliečiams. Tokiomis aplinkybėmis Pakistanui ir Danijai derėtų sudaryti readmisijos susitarimą, kurio sąlygos būtų tokios pat kaip šio susitarimo.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL ISLANDIJOS IR NORVEGIJOS

Šalys atkreipia dėmesį į glaudžius Europos bendrijos ir Islandijos bei Norvegijos santykius, pirmiausia pagal 1999 m. gegužės 18 d. Susitarimą dėl šių šalių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*. Tokiomis aplinkybėmis Pakistanui ir Islandijai bei Norvegijai derėtų sudaryti readmisijos susitarimą, kurio sąlygos būtų tokios pat kaip šio susitarimo.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL IŠSAMIAUS DIALOGO MIGRACIJOS VALDYMO KLAUSIMU

Šalys įsipareigoja Jungtinės komisijos, kuri turi būti įsteigta pagal EB ir Pakistano trečiosios kartos bendradarbiavimo susitarimą, posėdžiuose pradėti išsamų dialogą migracijos valdymo klausimais. Į dialogą taip pat bus įtrauktas vizų politikos klausimas, siekiant palengvinti žmonių mainus.

TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

AKR IR ES MINISTRŲ TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 2/2010

2010 m. birželio 21 d.

dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, taikomų nuo susitarimo, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašymo dienos iki jo įsigaliojimo dienos

(2010/650/ES)

AKR IR ES MINISTRŲ TARYBA,

atsižvelgdama į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą ⁽¹⁾ ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistą ⁽²⁾ Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą (toliau – Kotonu susitarimas), ypač į jo 95 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Kotonu susitarimas sudarytas dvidešimčiai metų nuo 2000 m. kovo 1 d. Vis dėlto įtraukta nuostata, pagal kurią įmanoma jį iš dalies pakeisti po kiekvieno penkerių metų laikotarpio atliekant peržiūrą.
- (2) 2005 m. vasario 23 d. Briuselyje baigtos derybos dėl Kotonu susitarimo pirmo dalinio pakeitimo. 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytas iš dalies keičiantis susitarimas įsigaliojo 2008 m. liepos 1 d.
- (3) Derybos dėl Kotonu susitarimo antro dalinio pakeitimo oficialiai pradėtos 2009 m. gegužės 29 d. AKR ir ES Ministrų tarybos posėdyje ir baigtos 2010 m. kovo 19 d. Briuselyje. Susitarimas, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas Kotonu susitarimas (toliau – Susitarimas), pasirašytas Uagadugu 2010 m. birželio 22 d., įsigalios, kai bus baigtos Kotonu susitarimo 93 straipsnyje nurodytos ratifikavimo procedūros.
- (4) Pagal Kotonu susitarimo 95 straipsnio 3 dalį AKR ir ES Ministrų taryba priima pereinamojo laikotarpio priemones, būtinas laikotarpiu nuo Susitarimo pasirašymo dienos iki jo įsigaliojimo dienos.

- (5) Europos Sąjunga, jos valstybės narės ir Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybės (toliau – Šalys) mano, kad tikslinga numatyti laikiną Susitarimo taikymą nuo jo pasirašymo dienos.
- (6) Šalys sieks užbaigti ratifikavimo procesą per dvejus metus nuo Susitarimo pasirašymo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Laikinas Susitarimo taikymas

Susitarimas, kuriuo antrą kartą iš dalies keičiamas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pirmą kartą iš dalies pakeistas Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimas (toliau – Susitarimas), laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos.

2 straipsnis

Šio sprendimo įgyvendinimas ir Susitarimo įsigaliojimas

Sąjunga imasi visų būtinų priemonių šio sprendimo visapusiškam įgyvendinimui užtikrinti. Sąjungos valstybės narės ir Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybės raginamos imtis priemonių, kurios, jų manymu, tinkamos šiam sprendimui įgyvendinti.

Šalys siekia užbaigti visas būtinas procedūras, kad užtikrintų, jog per dvejus metus nuo pasirašymo dienos Susitarimas visapusiškai įsigaliojotų.

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL L 209, 2005 8 11, p. 27.

3 straipsnis

Priimta Uagadugu 2010 m. birželio 21 d.

Šio sprendimo įsigaliojimas ir galiojimas

Šis sprendimas įsigalioja Susitarimo pasirašymo dieną.

Jis taikomas iki Susitarimo įsigaliojimo dienos.

AKR ir ES Ministrų tarybos vardu

Pirmininkas

P. BUNDUKU-LATHA

2010 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2010 metais kompaktinius diskus pakeis skaitmeniniai diskai.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

